

A-1131

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا وَدَاعِيًا

إِلَى اللَّهِ بِذُنُوبِهِ وَسَبَّحَ اسْمَ اللَّهِ الْأَكْبَرِ

تیسرا حصہ ترجمہ و مخمس فارسی و اردو و پنجابی سہی بہ

۱۳۰۵

نَطْمُ الْعَرَاغِ

۱۳۰۵

مصنفہ ابوالربا فقیر محمد بن زید الدین متوطن بابل و لیو عرفی شہ عنہ

دَارُ مَطْبَعِ حَسَنِیِّ وَاقِعَ بِمَدِیْنَتِنَا طَبَعَتْ لَدُنْهِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

یا فاقدا العیش من خیر و من سقم
 ای گم کننده عیش بسبب غلبه ریج و بیماری
 او من تذکر جبران پذنی سلیقه
 ای اسبب یاد آوردن مسایکمانیکه ذمی علم سببند

یا ساهرا لیل من خزن و من لیم
 ای بیدار مانده شبها بسبب جوش علم
 ماذا اعتراک من البکوی و من لقیم
 چه چیز است آنکه لاحق گشته است بخواه من المیا

مَنْ خَبَتْ ذَمْعَ جَرْمِي مِنْ مَقْلَةٍ بِلِيَمٍ

آینفته اشک اگر جاری ندهد است از شبانته خون

ایکه گم کردی فراغ عیش از درد و سقم
 یا زیاد صحبت مسایگان ذمی سلم

ایکه بدار است شبها چشمت از خزن و الم
 چیست لاحق گشته جان را از بلوی زرقم

اشکها ریزد ز چشم آینه با خون بهم

گم عیش ہے تیرا سبب غلبه سقم
 کیا یاد کر کے صحبت یاران ذمی سلم

کیون جاگتا ہے راتیں پرا دل پہ کیا الم
 کیا بن رہی ہے جان پیرے باعث زرقم

روتا ہے اشک خون جگر سے بلا بهم

ریج الم نے غلبه کر کے سہی عیش گولے
 جان جان ذمی سلم دی دل وج یاد کرین ہسے

درد و فزون راتیں مینوں ہرگز نیندائے
 آگہ دیکھان کی گذرا جوتہ صد سخت دوشائے

آگہ تیری رت ہنوں آگ بہاری مینہ دسلے

حَتَّى مَمْتَدُّ بِي كِبْرٍ أَسْحَجَ مَجَازِ قَصِيدَةٍ
تا یک بگری دند بگنیز از برده آهیش که توییستند
قَالَ مَا أَصَابَ مِنْ أَهْتِجَانٍ مِلَّازِمَةٌ
بگو چه رسیده است ترا از غمهاست لازمه

إِلَى مَمْتَدُّ شَرِّ دَمْعَاتٍ مُنَاطِمَةٍ
تا یک بر آگنده نمائی در هی اشک ستوم را
أَمْ دَمِيَّتِ الرِّيحُ مِنْ تَلْقَاءِ كَالِطِمَةِ
ایا بزیده است این باو از جانب محاذی کلز

أَوْ أَوْ مَضُّ الْبُرْقِ فِي الظُّلْمَاءِ مِنْ رَمَمٍ
یا دوشیده است برق در شب تاریک ز جانب انهم

تا یک افغان کنی از درد داسه بید و
بگو چه بر جان تو آمد از غم و از درد

تا یک سازی بر آگنده در اشک از کجا
یا دوزید از کاظمه سویی تو این دلکش هوا

یا شب تارا از اضمحلت تمامان شد ترا

کس است بیگرو تا تب غم سے ناتوان
دل کین هوا بی غم سے کموزار و نیجان

کب تک گر گیا اشکون دور هر گری سون
یا کاظمه سے مانی صبا بوی خوش میان

یا بجلی رات کالے انهم سے ہے چکے بیان

آه انهم مارا ارهین در دون هر کم کتون
را حال جو کجا یا هر دینون آگه ساین

هجنون ال سپین کب لک پیاری الیا جانین
آئی یا پیاری کولون انخیش دوا انهمین

یا او نمان در کاهین

الدَّاعِ وَالْفَبْضِ وَسَطَ الْقَلْبِ الزَّمَانِ
مرض و تنگی در میان ل تو هر دو هم تیر گشتند
فَكَلَّمَا تَحْتَفِي سِرِّ الْعَوَى أَمْتَا
لین بندک پوشید یعنی راز محبت ابرو ظاهر سارند

عِيَاكَ مِنْ ذَا بَدِيعِ الدِّمِ الْكِرْمَانِ
چشما تو ازین مبدی اشک زمین خشیتش نمودند
فَمَا لِعَيْنِكَ إِنْ قُلْتَ الْكُفَّاءَ بِمَسَا
لست بیت هر دو نیست اگر کوی با نیند زیاده این بند

وَمَا لِقَلْبِكَ إِنْ قُلْتَ اسْتَفِقْ بَعِيرٍ
وچیت است اگر کوی بخود باز آ زیاده از خود میرود

دولت تبصر مرض تا آمد کرده کمان
را زب چندا که پوشیده کنی کرد و عیان

گشته چشمت ز جوش روز سیر و خوف نشان
چیت نیست اچو بوی بس شوخه افزون و ان

<p>میر چون دل را دی گرد و زیاده ناتوان</p>	
<p>مخموں نے تیری خون کا دریا بہا دیا انکھوں کو کیا ہے جتنا توروں کے بہن ہوا</p>	<p>قبض و مرض سے اگر کیا ہے دلین جا خامبر کن یہ عشق کو جتنا توفے چسپا</p>
<p>دل کو تو جتنا صبر دیا تو جتنا یہ ہو غصا</p>	
<p>اکہین نے رت سمجھوں دہر طرف دکا، نامی تلفین لکھ کون و ہون تمہیں تا دورا جوں سنہا</p>	<p>درد و الم نے دل و جگر کے تڑپا ل جتنا عشق چسپا تین اوتنا اولٹا کول دکا</p>
<p>دل کو میر چون سمجھائیں دل سے تڑپے کے حالے</p>	
<p>النوم مُفْتَقِدٌ وَالْعَاشِقُ مُحْسِمٌ خواب ناپید است و عیش و عشر منقطع ایحسب الصن ان الحب منكم ایمی نیدار و عاشق کہ محبت نہان نونہ است</p>	<p>اللون مُصْفَرٌّ وَالْعَينُ مُسْجِمٌ رنگ نستاند و است بہت باکشی و ان زرد العقل مُخْتَبِطٌ وَالصَّبْرُ مُعْذِمٌ عقل زہم و برہم است صبر ہندیا نی ناپیدا</p>
<p>ما بَيْنَ مُسْجِمٍ مِثْلِهِ وَمُضْطَرِمٍ در میان شک زردہ ازوی و دل از آتش بنا نہ زندہ</p>	
<p>خواب گم از چشم و عیش خوش نمود اوتو کنار واند عاشق ایکہ عشق او نگرد و آشکار</p>	<p>رنگ ویت زرد و چہانت چو نیسان اشکبار عقل بایند ہنواں و صبر رار و در فرار</p>
<p>در میان چشم خون افشان و قلب بے قرار</p>	
<p>نیز اوڑگے الم نے کیا عیش کو خزان عاشق یہ جانتا ہے کہ الفت بے نہان</p>	<p>بے رنگ زرد و المہون ہے بحر خون روان جا کا ہے صبر و عقل جنون سے ہر ناتوان</p>
<p>چشم اشکبارہ جو شدل زار میں کہان</p>	
<p>نیز ہی گوی عقل ہی نہو لگیو بگی خوری عاشق بریج جیسے ایہا عشقی وین بہاری</p>	<p>ساوا پیلارنگ جو تیرا کہہ تین نہان باری عقل جنون تین دکا دوڑ یا صبری جہنم باری</p>
<p>دل دی سوئیے سمجھوں میں ابہ ظاہر سو ساری</p>	
<p>الجِسْمُ ذَرٌّ وَهِنَّ وَالْقَلْبُ فِي حِلِّ</p>	<p>لِإِنِّي أَدَاكَ مِنَ الْأَحْزَانِ فِي عِلَلِ</p>

<p>بر سبب ن سبب غلبه نما کفر در امر من متناهد مستکر الحال في قول في عمل بر شبن و مجهول الحال در گفتار و کردار</p>	<p>تن صاحب توانی و دل صاحب ترس و هم لو كذا الهوى كمن في دمه على ظل اگر بی بودی بخت غیر بختی اشک آمار سر اوجوب</p>
<p>و كذا آردت لذكر البيان و لعلم و بتای و بجای نیکبختی رحمت ای دل و خست بان نام محبوب</p>	<p>من می نیم گرفتار عمل از غم ترا حال برشته بیان گفتن و کردار</p>
<p>و کیون چون بگویم غمست گرفتار و بقرار با تو نمین بنک و نیک بین آیا خلل کا خوار</p>	<p>بسم لا غمشته دل ز سناک اندر هوا اشک که میر بختی گرسب نبودی جا بجا</p>
<p>دیکم تا سنا جو تو بان و نام یار یار می سگ شویدا بان من تینونج بجکایا خلل تیری گفتار و پانے اور کردارین آیا</p>	<p>کے نمودی رقت از بان و ز نام دلربا قن سو کما کا تا دل بی لڑتا تب زار زار الفت نوست اشک و لاتا نه بار بار</p>
<p>سکے مانو نہ شکل تیز بان کے رکماند اسایا تھیتم وجد اذا ذاکرت ما وعدت غرق دیدہ و بیان سبب شوق لاکر اتر دل تو دگر و فمن و جودك ما ليفتيك قد وجدك پس از تن تو انجیر کرافشای از تو نماید یافته شده</p>	<p>بسم لا غم همین بو یاد دلین خوش ابا حکم عشق نهوندا تینون و ندون کیون اجابا یار می سگ شویدا بان من تینونج بجکایا خلل تیری گفتار و پانے اور کردارین آیا</p>
<p>به عليك عدو ل الذمع والسقم بان سب بر تو گوایان راست اشک تیاری</p>	<p>یہ حکویہ نکر شیوں دوستی راسین انکہ گوای و تھیتم وجد اذا ذاکرت ما وعدت غرق دیدہ و بیان سبب شوق لاکر اتر دل تو دگر و فمن و جودك ما ليفتيك قد وجدك پس از تن تو انجیر کرافشای از تو نماید یافته شده</p>
<p>تن غرق اشک ہے یہی دل جلتا بیقرار خود تیری تن سے راز ہوا تیرا اشکار</p>	<p>گر یاد دودعی جو مات اتران سے ہنگبار انکار کہوں کہہ کر کے شیر کہ سب پہ پار</p>
<p>بین دو گوواہ اشک روان و تن نزار</p>	<p>بین دو گوواہ اشک روان و تن نزار</p>

۴
 بر تو نسبت سبب کی کردی جاری جو آن
 ۵
 چوں شوی سگ ز سبب دودہ کوی چہ برین
 ۶
 چرخ در شکی دیکم در عمل سبب آتش بنان
 ۷
 سببوی بیزبان نایا و صدہ آرزوستان

<p>کر کے یاد سخن دی و کلمہ سوزون مائین مبین کیونکہ سکار توں ہو سکنا میں کس گل کو امین</p>	<p>ڈوڑن تو ہی وح سخنوں دی دل تہ بے کین مبین خاطر ترین ہون ہجو و مینا توں چسا پون جانین</p>
<p>خاطر سخنوں نے ہماری کردی جبتہ کن مبین</p>	
<p>فَصِرْتُ مِثْلَ خِيَالِ مَحْنَتَا وَعَيْنَا سین کو دیدہ مانند خیال از جبتہ جوش محنت بیخ وَ آيَتِ الْوَجْدِ حَطْمِي عَيْرُ تَوْحِيْنَا تو ثابت نمود سوز مشن و دو خط اشک لاغرے</p>	<p>سُبُوْحٌ مِثْلَ حَمَامَاتِ الْاَلْوَانِ مِثْلُهَا نیالے مانند فاختہ ہی لوان و جبتہ طوطیت وَ ذَا بَ جَهَنَّمَ مِنْ قُرْطِ الْبُكَاءِ وَ هُنَا و کج فخت تن توں ز ساری کریتن زردی تن</p>
<p>مِثْلُ الْبَهَادِرِ عَلَى حَدِّ نَيْفِ الْعَلَمِ</p>	
<p>مثل گل و پیر و نس ، توہ شاخ سنج</p>	
<p>بین نیالیں ناتوان تار تو ٹھنٹ تانت غلا لہت و خط بیج و شکست ساخته</p>	<p>سیکشی صدنا لہ مخزون زول چون فاختہ گشت جسم توں جوش گریہ با بد خستہ</p>
<p>برخ زردت نظمی سنج از سر شکست آختہ</p>	
<p>شکل نیال بسم ہوا دیکھ سکسم الفت لہ تیری زجہ دو خط کرد و خرقم</p>	<p>کرتا ہے مثل فاختہ کو کو نیالیں غم بت جسم ناتوان سبب جوش شیم غم</p>
<p>چہرہ بت زرد و سرنی اشک و سہ چون نعیم</p>	
<p>لاغر ہو یوں ہنسا جہ دون عشق لہ ز حکم کالی عشق لہ تیری موندی آو دون خط لکھ لکھ لکھ</p>	<p>فاختہ و انکن کو کو کردا ہر دم جوش سوا اکردی را ہوں سوز جلالت سبب اعضا و با</p>
<p>چہرہ زرد و تیری لاتی رت سخنوں جہر لائے</p>	
<p>مِنْ كُلِّ مَا بَشْتَهِيهِ الْعَيْشُ فَسَقِنِي از ہر آنچه تیرے کہ آقا صا میگن او عیش جہا ساقینے نَعْمَ سِرٌّ مِنْ طَيْفٍ مِنْ اَهْوَى فَاذْكُرْنِي آئی شہری کو خیال کسی دوست میدن سیر سیرا و اَحْبَبْتُ يَعْزُبُ مِنَ اللَّذَاتِ بِالْاَلَمِ</p>	<p>لَوْ عَاثُ نَادِ الْهَوَى كَالْبُرْقِ حَرَقْتَنِي شکلہ ہی آتش محبت مجھوں برق سوختہ ست مرا فَدَا يَتَهُ نَفْسِي بِاللَّيْلِ طَرَقْتَنِي قربان او نام مجھ جان تیرا دیشن کا پیشیا آمد مرا</p>

دوستی حاصل مشورہ در لذت ہمارا حالیکہ مصیبت ہر دو	
برق سان مار محبت سوختہ جان ہر ا	آرزو از عیش و قرار و خواب خوش گیسر جدا
جان فدائی او کس آمد شبان آندرا با	دیدش در خواب رخ بکشاہ صبرم شد زجا
می نماید عشق لذت راستے محو از بلا	
نار فراق نے دیا سببہ جان و تن جللا	جو سبب نشاط تی یک نخت لیگیا
قربان صنم کے ہر سے جب رخ دکھا دلا	آخواہ ہمین تو شعلہ حب اور گلک
لذت کو چہنتے ہی کرے غلیبہ جب بلا	
بزرگے اک محبت واسلے تن من کر جلایا	دیگر غم و الم سببہ مینون خوشیان نرسد یا
جان و جگر سبب تن من میرا اتسنگ بول کلا	خوابی اندرا ہو یاری اگر موکہ دکھایا
ہو یا میناب محبت ہر دم دوی درد سوا یا	
مازلت تشنبنی عبیا و منقصتا	مخللا فکم اودھریے منک منصفتا
میشہ نسبت مینانی مرابوی عینقصان عقل	باش و یک تا پندیدہ ہم تمام عمر خوش ازہ انصارا
لوگنت تعلم ما فی جڈت مرحمتا	یا لا اعنی فی الهوی العذری معذرتا
اگر سبوی اندہ نیز پاک بن ہستش سببہ وار محبت	ان ملامت کنندہ من دوستی معذرتا ہر از بگو معذرتا
معنی الیک و کو انصفت کہ تلم	
از من تو شد کا انصاف نیدی اگر انصاف شدتی ہست یاری	
سکینی نسبت بقصان یومیم ہر زمان	باش کا انصافی ندیم از تو ہرگز در زمان
گردبستی تو عالم رحم میگودی بجان	ای ملامت گر بچہ پندیر غدرنا تو ان
دور تو کے می بدی نصف شدہ از انصافان	
کتابے عیب میرے تو ہر لحظہ درو	انصاف تجھے دیکھا نہیں تہر یو کہبو
پہچانتا جو حال میرا رحم کرتا تو	ای پند دیند واسلے میرا عذر ہی سنو
کرتا نہ پند ہوتا جو نصف تو دور ہو	
ہر دم ظاہر آنکے کردا کارن مہرٹی ہیرٹی	شہر نہ ہتا عمرہ ساری مین چون چہ بن ہیرٹی

جیسا جاندا از حسرت میری کو اور حمل نہیری
خند میرا سن ناصح سب و دلوزن چپہ بکیری

تیکہ نصف ہواست نہ نہراہن تو ہونہ پریری

حتیٰ لم تضحك عن حالی و عن حیرتی
الیٰ لم تغفل عن حیرتی و عن حیرتی

تاکہ خندان شوں زویدین حال بہرین از تویشنا
تاکہ غافل باشی از روہائی سب از غصہ تہا من

ما لنت تغفل لینی عن کنت ذابصر
عدتک حلانی لا یستر لینی بستر

نہیوی ملاستہ من از روی نوصا سببائی
گزشتہ ست ترا حال من بیت ازین پتہا نوزد

عن الوشا و کاد اسیر مجتہد

از سخن چینیان ذیت درد من منقطع شوند

تاکہ بندی جوہنی جان من اندر وبال
گر تو بینا می بدی کے تادم یکدیق وبال

تاکہ غافل باشی از غم بہرین از غم بہرین
بست گذشتہ زوہ عالم عیان چو سحر مال

براعادی نیست در دم منقطع و رست حال

کہ بتک شب یکاد یکیک میرا یہ حال زار
عفتت کہا تملک میں ہوں سخت و فقار

بنا اگر تو ہوتا ملاست نہ کرتا یار
بہ حال یہ سے درد کا یک انت نہکا

سب دشمنوں پر در وہی رکنتا نہیں شمار

کتون تا نین بسبب میری دیکھ کینون
میکرتون سب کا کہا ہوندا لعن دم مندا

غافل ہو کے میری غم تہا من تہا من
لنگہا تہا تہا من حال تہا من تہا من

جانن میری از من زادہ میون درد اندر دا

فبذرت لضحک من اعنای اجمعہ
تہا نقول یحضر لغرض اد فعد

یہ تہا نصیحت تہا سبب کہ عقلی خوشنہا تہا من
بہرین تہا یکوی سبب غرض نفسانیت نہ منہا تہا من

مخفشتنی التہا لکن لست شعد
ماذا ابدلت بنفعلی الجحدک اصدعد

خامس سانی تہا نصیحت لکن مستقر بل تہا تہا من
انجینہ نیالی از بری نفع تہا من تہا من

ان محبت عن لعد الی فی ضمیر

از بری عاشق از شنیدن قول ناصحان در کری است

<p>تخم نیندافتنی و من از تعصب میکنم به تو - من و لیکن من و ایستونم</p>	<p>هر چه میگوی ز بهل خویش در دغش تخم بند در پندم کنی لیکن من از تو میرم</p>
<p>بونا - تخم نیند تو آیتا جوان من او کما دی پند چینه چای پستنا زمین من یا</p>	<p>ز آنکه گرم از سماء نیند ما شون تخم کتاست تو من سستا زمین ایکه بی ترا گوشش به نیری پیش زمین جاتی زمینیا چون جبه عشقت رگنا جوان کما و بار</p>
<p>بو من تخم من غنلت سبتی شد با بان و ملاک بک نه سنا ن تیری ناصح تو زی مکشاوی</p>	<p>سپتی فون تان کرین نصیحت میزون ان با کما مینون اثر نونند اهرکز جات سر کما پ</p>
<p>فکله اذوق بان الحد والهنول اینس ن نوم ارمیان شین و منده بازی انی انمذت الفایم اشیب فی عدلی بر سیکه من تو تخم ناصح اکر سیری تو و ملاک</p>	<p>ناشت نیند نصیحت سنکه دور اهر و کما حسینه خصما من کشره اجمل نیند اثر او ادمن بسیاری ن او ان خرابش کر هت هر ا ه حقیقت یا جلد ناخوش شده دیدن تا امله تا شوم از برای جناب</p>
<p>والسنتب العبد فی لضع من التمه و حالاکیری دورت و نصیحت او ان از دست</p>	
<p>فرق ان نال و جبهه گذر نشه روشن منم کردم نفعین شب راد نصیحا</p>	<p>رشته نیند رشته زکرت جبل و خطا حساب ز م بسنه ناخوش و تخم او القا</p>
<p>جد او بر نال من جب کیا فرق پیعیان تمت انا ن ناصح سیری که کر زیان</p>	<p>کر چه جبل اپنے سوو زمین لیا ناصح کو خصم من جبار امین جانکر بری نصل او سله بیلیان</p>
<p>تمنت کر چه دور تا و ه ناصح نمان</p>	
<p>وسدی سچ نوان جاوی سبتی سا نئی بگریانی علق و نذیری طلانت ایجاتی زین ابانی</p>	<p>دشمن جانز لیتا من او سنوان بکیر منی دانی کو جی اکره سیری وچ گازی اوجه سینه یانی</p>

	تمت سحر تیار ہو اور ویرا کر جیہ اوہ دلخانی		
<p>مِنْ نَوْمَةِ الْعَقْلِ ذَا الْمَغْرِبِ لِقَطْمِ عَادُوا خَرِشَ الْكَزْبَةِ بِذَرْبِ مَا نَجَّى نَيْبًا فَإِنَّ أَمَاؤَئِي نَالَسْتَنَ مَا أَلْعَطْتُ نَيْحَتِ بِي بِيَابِ الْكَفَّةِ مِنْ سَبِي نَيْكَرَتِ</p>	<p>عَادُوا خَرِشَ الْكَزْبَةِ بِذَرْبِ مَا نَجَّى نَيْبًا فَإِنَّ أَمَاؤَئِي نَالَسْتَنَ مَا أَلْعَطْتُ نَيْحَتِ بِي بِيَابِ الْكَفَّةِ مِنْ سَبِي نَيْكَرَتِ</p>	<p>از خواب غفلت میں بیدار ہونے کا ما جا آہا من نوال العیش ما لخطت آنچہ میں آمدہ است از نوال عیش نہ یاد او!</p>	<p>از خواب غفلت میں بیدار ہونے کا ما جا آہا من نوال العیش ما لخطت آنچہ میں آمدہ است از نوال عیش نہ یاد او!</p>
	<p>مِنْ جَهْلِهَا بِنَدِيرِ الشَّيْبِ وَاللَّهْمِ از جہت نادانی نہ ہوتے ساندین پیری بخلیت پیر سن</p>		
<p>ترک نہو آنچہ پیدا از عمل او را زیان نیندکارت امن بسا اتا رہ و سرکش رمان</p>	<p>ترک نہو آنچہ پیدا از عمل او را زیان نیندکارت امن بسا اتا رہ و سرکش رمان</p>	<p>خود نشد بیدار این مغرور از خواب گران آنچہ آمد از نوال عیش کے ہنست آن</p>	<p>خود نشد بیدار این مغرور از خواب گران آنچہ آمد از نوال عیش کے ہنست آن</p>
	<p>شاست جبل از تندی پیری و ضعف تو ان</p>		
<p>پیری سببے آئی عادت بدست نہ یہ ہنشا اتا رہ میرا نیند خدین کچھ ہی مانسا</p>	<p>پیری سببے آئی عادت بدست نہ یہ ہنشا اتا رہ میرا نیند خدین کچھ ہی مانسا</p>	<p>خواب گران سے جو کھانا مغرور ک دزا جانیسے عیش کے نہ خبر دار یہ ہوا</p>	<p>خواب گران سے جو کھانا مغرور ک دزا جانیسے عیش کے نہ خبر دار یہ ہوا</p>
	<p>پیری و ضعف جتنا رست ہیں اسے ڈرا</p>		
<p>آیا بد پیا وچ برایان او شاتیا سوانیا بہل تمین انفس اتا رہ سرکش پیر مول آبا</p>	<p>آیا بد پیا وچ برایان او شاتیا سوانیا بہل تمین انفس اتا رہ سرکش پیر مول آبا</p>	<p>غفلت تین مغرور سنا گیا جتنا کجا کجا دیکھ کے عیش سے مجرور ہونی ہرگز چھوٹنا</p>	<p>غفلت تین مغرور سنا گیا جتنا کجا کجا دیکھ کے عیش سے مجرور ہونی ہرگز چھوٹنا</p>
	<p>ضعف ہدیت زور دیکھ کے جتنا ہے بھمایا</p>		
<p>الْأَنْفُسُ وَالْأَسْفَا جَهْلًا عَلَى سَطَا نفس انفس بہت کاز روی مل برین بید ہوت وَلَا أَعْدَتُ مِنَ الْفِعْلِ الْجَمِيلِ قَرِي وہی انفس بہت آن نفس انکر دار ہرگز نیک سمانی</p>	<p>الْأَنْفُسُ وَالْأَسْفَا جَهْلًا عَلَى سَطَا نفس انفس بہت کاز روی مل برین بید ہوت وَلَا أَعْدَتُ مِنَ الْفِعْلِ الْجَمِيلِ قَرِي وہی انفس بہت آن نفس انکر دار ہرگز نیک سمانی</p>	<p>أَيَّامُ عُمْرِي فِي الْأَمَالِ كَيْفَ مَضَى روزانی عمر من در استخوان سپید پیمانہ بیکو گذشت فَمَا فَعَلْتُ لَيْسَتْ بِي حَيَّةٌ عَمَلًا میں نمودم با پتھر کے کسجات وہا نہ مرا عملی</p>	<p>أَيَّامُ عُمْرِي فِي الْأَمَالِ كَيْفَ مَضَى روزانی عمر من در استخوان سپید پیمانہ بیکو گذشت فَمَا فَعَلْتُ لَيْسَتْ بِي حَيَّةٌ عَمَلًا میں نمودم با پتھر کے کسجات وہا نہ مرا عملی</p>
	<p>صَيْفُ الْعَرَبِ بِالسَّيِّئِ عَيْنِ مُحْتَشِمِ ابن ممانیکر دزد آمدہ است بر دم دھالکافر معتقد بگت</p>		
<p>حیف عمرم جملگی گزشتہ در حرم فساد نفس سرکش گشت غالبہ سوی غیرم نداد</p>	<p>حیف عمرم جملگی گزشتہ در حرم فساد نفس سرکش گشت غالبہ سوی غیرم نداد</p>		

من نادم

<p>از پی مہمان مہیا از عمل نمودہ زاد</p>	<p>من نکردم آنچه کار آید مرا اندر سعاد</p>
<p>غالب ہے جمہے نفس بد افسوس ہو گیا مہمان کے واسطے کوئی تحفہ نہیں کہا</p>	<p>پیرئی تا آمدہ تو تیر من بر باد داد حرص ہوا میں عمر بونی میری سب فنا میں سنے کئی وہ بات جو دیتی مجھے چیزا</p>
<p>نفس نے سرتی غالب کر لئی کٹھری ماری عمل اچھے تہیں مہمان کہتے ہوئی کچھ تیار ہی</p>	<p>پا کر مجھے حفیہ بڑھسا پا جو سر حیرا دی دلالت سے دل نون جوئی سارے عمر گزار ہی جو چیز و اندی کمل خدا حرا ہ کل منون ساری</p>
<p>کہ آذر سستینا لانامی افریہ نمید از خیر اک کفار و مسلم اور اربابی عمد کنایہ لو کنت اعلم انی ما اوقیرہ اگر دیوہ اندازہ ابرہہ تصدیق تو طیر خیمہ ام ۱۱۱۱</p>	<p>چرو بر ہیا سرت بہنیا بخش شفقت تواری من این کی حسن شمال اذخرہ از کجا آیم محکمانیک کہ خیر و نعم پر زدا اورا و کہم اجد مورثنا کذا اذکین و بنیابہ کر نیزہ ہی را سہ را در یاد ہی در من ابر را</p>
<p>لکنت ستر ابدانی ومنہ بالکلیتہ می پوشیدہ را ندی را کفار پر شدہ است ازہ بر بنی خضا</p>	
<p>از سنے عصیان نمید اعم کفارہ در حساب دیر می گر عزتش از من نمی آید شتاب</p>	<p>از کجا آرم عمل نیک از سنے دوق غدا ب یاد چون آرم نمی یا ہر پنا ہے با صواب</p>
<p>پودہ میگردم برای پوشش او از خضاب سوجہی نہ اب کفارہ گناہوں کا کچھ ذرا تفہیم او سکی جوگی نہیں ارمیہ جانتا کہ کے خضاب دیشا میں فی الغور است چسپا</p>	
<p>ہتہ وح میری نہیں کفارہ کوئی ہی بدیابنا ہی جانان میں ایہ بڑا نان ہو بقدر اپندا</p>	<p>کوئی عمل نکیتا ایسا جاوہ خالق جاندا جا دسن دی یاد جو کرد عمل نکوی لبندا</p>
<p>جو جو یاسے ظاہر اوس ہمیں و ہمیں مال چسپا ندا</p>	

<p>عَجَزَتْ فَنِكَلَ أَهْرَمِينَ جَمَائِيهَا عاجز گردیده ام در برابر زکات بدشتن او مردی بی درخشاخ عن عِفْوَالِيَّتِيهَا کیست ضامن شیخ و پسر با پیشین نفس کش از کوشش</p>	<p>النَّفْسُ كَبَلٌ فَضَادُ عَصْنٍ كَيْفَايَتِيهَا نفس نایب باید زیاده زلفان کافی نویش صَدَّقْتُ سِدْقَ النَّبِيِّ فِي هِدَايَتِيهَا تأثت و لذت میدهم از نایب در روایت اویش</p>
<p>كَمَا يَرَى كَيْفَ جَوَّاحِ الْخَيْلِ بِاللَّجْمِ چنانچه باز داشته شود سرکش سب با کجا</p>	
<p>در جمائیهای او ز غابری لگشته سخن کیست کوباز آورد براد این سپهر دهن</p>	<p>نفس کش از کفایتها می خد ابد فردن تأثت من شد جهان در ابتداء او کنون</p>
<p>سپهر دهن گردوزون عاجز می دیکبار که نمند او سکا بویا سپه کون ایسار از پلاسے لاسے ذرا</p>	<p>مخفا که ز کلام مانند بی نفس اپنی کفایت بی سوا دل تفتان من رسته در است بند</p>
<p>چسیا نکام سخت است هو را ام باد یا</p>	
<p>عاجز هو یا هر کم دی وح منی ایوه هورا کون اجساره بر لایوی ایست نون تو ترا</p>	<p>نفس گنبر استکسین تنون توئی لوری تو ترا جنکس مبت اوس دی بهتون بیج هورا ترا</p>
<p>مبتون نکام دی در میان قابو موند کوشش گویا</p>	
<p>اقْتَعِرْ بِمَا حَلَّ جَبْرًا مِنْ إِبْرَاهِيمَ قانع شو بچیز که حلال است بقینا از ابراهیم قَلَّ لَمْ يَأْمَعْ سِيَّ كَسْرُ شَيْءٍ تَهَيَّأَ پس مطلق کن دهن گن دهن شکسته آن ز روی نفس ترا</p>	<p>فَلَا يُعْرَفُكَ الذَّنْبُ مِنْ هَرْتِيهَا پس باید که مغرور سازد تو را یا بتا که دیگر کسی نغز وَصَرَفَ النَّفْسَ قَعْرًا عَنْ سِفَاهَتِيهَا د باز گردان نفس را بقعر از بهای کسی</p>
<p>إِنَّ أَحْسَنَ الْبَقْرِ شِقْوَةَ النَّعِيمِ از برای آنکه خوردنی زیاده میکند از روی حرص عامرا</p>	
<p>با تلاش قانع در باشن حرصش در غنا کسر زورش در گنه کردن سپنداری فتا</p>	<p>سبزه زار و را مثلگر که لغزید ترا باز گردان نفس خود را عجلتا از عیسا</p>

<p>حصص بر خوردن گماری گردد افزون شستها</p>	
<p>ست پیش تو دو یکما کے زمانے کے سبزہ زار جہر ابدی سے باز رکھ اس بد کو زینہا</p>	<p>قانع حلال پر ہو حراموں کے جاگ یار یہ سست سہم گناہوں تک جاگیا یہ مار</p>
<p>گمان سے رفتہ رفتہ بہری حصص صد مزار</p>	
<p>سہم کے دنیا ساری ات دل سر بناؤن روزانہ زوری بد بیان کو لون سون کز قاتون</p>	<p>بجہد حراموں گرفتار عت جمع جلال کماؤن بدیان کردا ایہ تمک و بی دل و پل انبیاؤن</p>
<p>دوسری حصص جنگیر پاتون ہواؤن کجا کماؤن</p>	
<p>حیث لیت لہنی مقتضاہ عصبی یس ہائیز می نمودی برای خدایا بی بیہ نمانو</p>	<p>وان کسرت من الفحشاء ما عفی واک شکیسی تازد ما خوشاوارا کسہ فرو گذشت</p>
<p>فانت صار فہ من حیث شینت الی یس تو گردانندہ اوستی بہ طرفیکہ خواہی</p>	<p>والنفس کا لطف ان شہما شکت علی نفس کو کسکت کبدا رہین حال چو ایش در وقتیاہ سین</p>
<p>حُب الرضاع وان لفظہ یقطع دوستی شیر خوردن واکر باز داری اور امانی مانہ</p>	
<p>ہر کجا زمی نمودی در ہواش سرشید خود تو گردانندہ ہر سو کہ ہست اور اپید</p>	<p>وزر عصیان خواہش او داشتستی آرسید نفس چون طفل است اگر گداری اور ابر کزید</p>
<p>دوستی شیر اور با بد داری پس بندید</p>	
<p>جب زرم ہوگا سامنے او سکے کجا خوار ہر طرف توبی پیرناوالا اوسیکایار</p>	<p>تو زیک اگر گناہ سے تو شیکجا ہو کے خوار بتہ نفس تیری ہاؤن من چون تنہا شیر خوار</p>
<p>چوڑے تو لیکے دودھ چو کپڑی ہو سدا</p>	
<p>تیری سر جہر ہے ایہ ناشی بانچن تیری کرا پیرتے والا تون ہن اہداجتی جتی سردا</p>	<p>دیگر ہون حصے نالے پیرتہ اوتمان دہرا نفس تیری مہتہ نینار و انگن و تو دہی کاین مڑا</p>
<p>چوڑن جیکر مندا جاوے کھینت و سدا</p>	
<p>حِفْضُ عُلَافًا وَبَاعِلًا نَ تَقْلِيْبُهُ</p>	<p>فَا طَلَبُ شِفَا هَا وَجَنَبَانُ تَحْلِيْبَتُهُ</p>

<p>پست از بند ی او را درو و از اینک یا کشتی او را داریت اذاها و حبيب ان مخلصيه ترا که فرمایند ای او را کن کشتی ازین که تنگداری او را</p>	<p>پست از بند ی او را درو و از اینک یا کشتی او را فاضل من هذاها و حاد من ان توليه پس از این که از بند ی او را درو و از اینک یا کشتی او را</p>
<p>دور درش از بند ی پست فرمایش بجاک مرد را گذارتنها تا که نماز ملاک</p>	<p>دور درش از بند ی پست فرمایش بجاک زو هو ارا با ز گردان کون در حکم نفس پاک</p>
<p>نیچار که او که او نیچار تنها چو در کیمیا آفت نکونی لاسی</p>	<p>نیچار که او که او نیچار پیر و جو اس در یو هو اس چو چهره نجیب</p>
<p>نیونان رکله سینون در تون کما جستان اولای و بیان رکمین هر یی اسداستان بر بسیاری</p>	<p>نیونان رکله سینون در تون کما جستان اولای ماضی گنه تین دی شفا تان چنگه که سوزاری</p>
<p>سراقت کمالا تنها و هی نار حقه گمشدنی غاوه بنگداریش حالیکه خوابش رود لا تحسن الطن فیها و هی قار حقه گمان نیک بر گز مبر حق او چه در حالیکه ساده باشد</p>	<p>سراقت کمالا تنها و هی نار حقه بزرگ فاضل مشون و در هیچ حال غایب حالیکه گردان و ترا عما و هی فی الاعمال سابعه در بسیار کمدارش حالانکه او در علم نیک چینه است</p>
<p>و ان هی استحللت و اگر او شیرین پناز چاهای را چو پیش در ان پیرا گاه</p>	<p>و ان هی استحللت خاصه آن نقش مشو فاضل که گشت از عجب تباد سن سخن بروی کن گرچه رود در نیک راه گرچه سازد کار نیکو نیک میدارش نگاه</p>
<p>داند از شیرین چرا که ای درو گذار نگاه</p>	

<p>سوتا پنچھوڑا و سکی نگہبانی رکھیو تو بد جان نیک ہی کرے گر تیرے روبرو</p>	<p>کسے نراب ہو تو نہ پرے دی سوسو توڑے عمل میں بیت ہوست ہولیو کہو</p>
<p>میں لگے جو اسکو چرا کہ پنچھوڑا</p>	<p>ہر مرد بیان تو ان سے تیرے پنچھوڑا</p>
<p>سوون ندیوں اسونون خافل منیدون پرپون توڑی اسچہ کم کری ایندہ ہی بدبکر کے دین</p>	<p>ہو گدیاں بیکے توڑی لڑا کلد کرورین</p>
<p>جو چرا کا ہ متا جائزین اسونون او تھی پنچھوڑا</p>	<p>باز گردان سوی نیکیا بغور او اعنان</p>
<p>فاضیلت مناھا الی الخیرات کا فیلہ یس باز گردان عنان غمرا و اسوی نیکیا تام لا تترك الحزم فی الاحوال کاملہ فرو گداز تحسن کامل اور اور عجمہ حالما کی او</p>	<p>انکف لھا من امور الشیر عاجلہ بند و بنا اور اراصلہ امور ہسے مبی بجلدی کم حسنت لڈا للمرکت تاتہ بارا ان میں نیکو شمر و نڈیرا برائی اور عالیا کائنات کشتہ است</p>
<p>من حیث کم یذرا الی التسم فی اللہیم اڑا نڈو گداز است ان مردا ان کہ نہر و تیرت بیان است</p>	<p>از بد گیا باز دارا اید سوت اور اتا تو ان چند نیکو لڈے راد رنڈ سازد کہ آن</p>
<p>باز گردان سوی نیکیا بغور او اعنان حزم را از کف فرو گداز اندر ہر مکان</p>	<p>بھجوسم در چرب کھنی شد منیدانی نمان</p>
<p>نیکی کی طرف پیر لے جلد او سکے تو عنان ہشیار ہو اسورین کر او سکے امتحان</p>	<p>جانے ندی جری کی طرف ہرگز امیان دکھلا کہ وہ لڈیز کجھے لے تیری جان</p>
<p>بسیا کہ تیری چرب زین جو تخت سم نمان</p>	<p>اچھی طرف سے تون موڑین جنگی کم سجا زین</p>
<p>اچھی طرف سے تون موڑین جنگی کم سجا زین کوشش عمل نمندین ہر دم و چ فکری نا زین</p>	<p>فعل ربی تین میرا سے تون جلد رو او تانین جیکے کر دکھای لذت قائل تون نما زین</p>
<p>جنیون بچے وہ مورسہ اندر تندی گمانین</p>	<p>نخذ نصینک من زھد و من و ریح</p>
<p>نخذ نصینک من زھد و من و ریح پس گجھہ کمال خود از تقوی و از پیرہ کاری</p>	<p>و زین النفس من فقیر و من قبیح اور سے تانفس میں بار از پور فقر و قناعت</p>

<p>وَأَخْسِ الدَّسَائِسَ مِنْ جُوعٍ وَمِنْ شَبَعٍ و تبس از چیزی روی که بدست خود است از سنگی از سیری</p>	<p>وَلْتَمَذِ نَبَهُ مِنْ عَجْبٍ وَمِنْ طَمِيعٍ و تمذ که نوزد بندید بر سینه غامی او را از کبر و طمع</p>
<p>فَرَبِّ تَحْمَصَةٍ تَشْتَرِي مِنَ التَّخْمِ از برای آنکه یافته شده بسیار است گزشتی بدست از سیرهای بسیار</p>	
<p>از قناعت شوغری از آرزو قرار بدست جان کن کن عذر از خیال ایشان سیری و جمع الامان</p>	<p>حصه کامل زبده و طمع بر گیر ای جوان ساز پاکیزه و در از کبر و طمع اندر جهان</p>
<p>ز آنکه بسیار است بد جمع آمد از سیری عیان</p>	
<p>دی نفس کو تو فقر و قناعت می زیب یار ذخیر بودک و روح من چو کربابی زینبار</p>	<p>کس زبده و طمع سے نصیب اپنا ایک بار عجب طمع سے چہانتی تا تو نوی خوار</p>
<p>بر بعضی بودک سیری سے ہی ہونی بہ آشکار</p>	
<p>فقر و قناعت و اگتہ گناہوں کو نفس سہارا ذخیر ہون بہا بہار جیان کری جو ایہ نثارا</p>	<p>کامل حصہ زبده و طمع ہمیں لینوین یار سارا فخر و طمع ہمیں بندہ خاک کے کرتون ترش کنارا</p>
<p>بہتے کہہ جو روح ہمیں بہا گے ہوندی بھرا نثارا</p>	
<p>وَاطْلُبِ الْعَافِيَةَ عَذْرًا لِمَا سَلَفَتْ طلب عافیت را عذریا بخواہ از آنچه پیشتر است از گناہا وَاسْتَفْرِغِ الذَّمَّ مِنْ عَيْنٍ قَدِ امْتَلَأَتْ و بریز بقصد زبده و ننگ است از چشمی که بگنجین پر شده است</p>	<p>فَاذْفَعْ إِلَى اللَّهِ مِنَ اسْتِوَاءِ مَا عَمِلْتُمْ پر گریز سوی جنجال پناه بودی ز بدیهای که کرده است وَاسْتَغْفِرْ مِنَ مَدَى السَّاعَاتِ مِمَّ مَضَتْ و طلب بخشش ماہرقت و ہر عت از آنچه گذشتہ است</p>
<p>مِنَ الْمُحَارِمِ وَاللَّيْمِ حَمِيَّةٌ الْكُدْرِ از حرما و لازم کریگا بدست خود را از ہما گزشتہ ایشان است</p>	
<p>طلب عافیت ناموز از آنچه کردی عذرخواہ انگیز از ز چشمهای کو پرست انوسن آہ</p>	<p>از بدیها کو نموده سوئی مولای بر سپاہ بر زمان نزاری ما از حق طلب عفو گناہ</p>
<p>از حرام و دیگر بر سیر نداشت تگمہ گاہ</p>	
<p>انگ نمود عذر کر جب کہے تو نے ہیں گناہ</p>	<p>بد کا سن ز خدا کی طرف بہا گ سے پناہ</p>

<p>دول انگ او ن انگون که جو پیر نور زمین آه</p>	<p>جو کر چکا ہے بخش اوسیکا همیشه چاه</p>
<p>عذر گنه دی ربی کے کرتون سحر صبا بن</p>	<p>تا دیدنی سے اور کبر لازم اب یہ راه</p>
<p>سبحون دول اون اکیان تیر حج پیرانکین</p>	<p>همده بریری کم پرانمان حق تیریننگین</p>
<p>لازم کبر بر پیر اولون کچون تا اتمانین</p>	<p>هر گز بی بر ساعت عمزون بخش اوسید جانین</p>
<p>وَجَنِبِ الطَّعْمَ وَالذَّنْيَا وَلِسَبْهَمَا و بر پیر نما از طعم دنیا و ز بهای این برود و خالف النفس الشيطان خصهما و خالف غایتش شیطان و بفرمانی کن این دورا</p>	<p>تَذَكِّرِ مَوْتَ وَالْعَقْبَىٰ وَكَفَيْهَا بیا یاد موت و عقبی را و توشه کافی را بر او و اثلث البذع الكهواء و شهما ترک ناید عتقا را و هوام را و فراموش ناید</p>
<p>و ان هما محضانك المشعق فانفس و اگر این بر دو فاله کنند نصیحت با هم متهم بر اینان</p>	<p>موت و عقبی با کبر توشه کافی برود دو کن برع و هو الکونرک و این برود</p>
<p>طعم و دنیا ایدیت خواه ایمان معانی برود نفس و شیطان گویدت چون شو خدای برود</p>	<p>متمم کن اگر چه باشد نفع معانی برود گر یاد موت و شته لے دو نو کا راه بدعت هوا کو ببول نو که ه و تبا ه سجی بی جون تو جهوتنه کا او نیه شته تبا ه</p>
<p>جهوتنه لے دنیا و ن اکلے نیت انفس شیطان واقع نما ن و زمین بت لے</p>	<p>موت و قیامت یاد کرین بمنه خیر نما نیا بدعت چهدمه هوا بت نالے تی نا و نمان لے</p>
<p>فَقَاتِلْ خَيْبَ وَ لَنْ نَقْتُلَكَ عَدَا حَتْمَا بسی وقتی نیا خکارم و آن شکار بودی ز بهای و لا تطع منها خصما ولا حکما</p>	<p>فان اطعتهما فيما دعا اثمگا پیر اگر فرمانبرداری کنی این دو او را سچ از بندگی امان کنی خالف نما امر الامن یفما جز ما</p>

<p>مخافت یافتن زیرا بر خداوند عزوجل است روز باری کن این روز را که نفس عالم را شیطان است</p>	<p>مخافت یافتن زیرا بر خداوند عزوجل است روز باری کن این روز را که نفس عالم را شیطان است</p>
<p>فانت تعرف کیدا الحسب والحکم از راهی که تو می شناسی گوشمن و حاکم را که بیستند</p>	<p>فانت تعرف کیدا الحسب والحکم از راهی که تو می شناسی گوشمن و حاکم را که بیستند</p>
<p>گر اعانت یکنی در هر چه گویند از گناه کن خلاف امر مرد با یقین یا بسبب یناه</p>	<p>گر اعانت یکنی در هر چه گویند از گناه کن خلاف امر مرد با یقین یا بسبب یناه</p>
<p>ز انکه دانستی بد بود مگر سود و باد شاه</p>	<p>ز انکه دانستی بد بود مگر سود و باد شاه</p>
<p>کسنا جو او کا مایگا تو بدین کچه ذرا جو کچه کسین خلاف او نو کا تکر کرد کسا</p>	<p>کسنا جو او کا مایگا تو بدین کچه ذرا جو کچه کسین خلاف او نو کا تکر کرد کسا</p>
<p>پاسے کا مخلصی نہ قیامت کو مطلقا اس دشمن و حکم کا نہ فرمان لاجبا</p>	<p>پاسے کا مخلصی نہ قیامت کو مطلقا اس دشمن و حکم کا نہ فرمان لاجبا</p>
<p>بدین فریب خصم و حکم تو سب جا نستا روز قیامت سوال نہ تیسے نیدی کچھ بیا کر حکمران من ایہ دشمن حاکم و توبین بی سانی</p>	<p>بدین فریب خصم و حکم تو سب جا نستا روز قیامت سوال نہ تیسے نیدی کچھ بیا کر حکمران من ایہ دشمن حاکم و توبین بی سانی</p>
<p>جانز و اہن تون مگر و با نذا و تونی تحت کمانی</p>	<p>جانز و اہن تون مگر و با نذا و تونی تحت کمانی</p>
<p>فقد هدمت ساء الدین من خللی یہ تحقیق سار کردہ ام بنامی و نجی میں از سبب خود استغفر الله من قولی یا عمل امزش سخواہم خدا تعالیٰ از گفتن یا وجود کردن</p>	<p>فقد هدمت ساء الدین من خللی یہ تحقیق سار کردہ ام بنامی و نجی میں از سبب خود استغفر الله من قولی یا عمل امزش سخواہم خدا تعالیٰ از گفتن یا وجود کردن</p>
<p>لقد نسبت یہ نسلا لیدنے عقبہ تحقیق نسبت راہ مابن ام فرزند را ہی شخص نسبت</p>	<p>لقد نسبت یہ نسلا لیدنے عقبہ تحقیق نسبت راہ مابن ام فرزند را ہی شخص نسبت</p>
<p>پس خلا اندر بنامی دین من آمد ضرور عفو حق خواہم ز قول بے عمل یوم نشو</p>	<p>پس خلا اندر بنامی دین من آمد ضرور عفو حق خواہم ز قول بے عمل یوم نشو</p>
<p>بہ از ہر نازا نندہ اور دم ز زور</p>	<p>بہ از ہر نازا نندہ اور دم ز زور</p>
<p>دین کے بنامین ڈالریا اک بڑا خلل پیشے بخشہ ہاگون پہنے قول بے عمل</p>	<p>دین کے بنامین ڈالریا اک بڑا خلل پیشے بخشہ ہاگون پہنے قول بے عمل</p>

<p>بچہ جنایا یا سنجہ کو میں نے یہ بے محل</p>	
<p>کرد اتیوں نیک بدایت آپ نہ کرو کہایا</p>	<p>دین داگر میں کر دکھلا رسی اپنا چاڈ ڈایا</p>
<p>عورت سندھون کی اینوں من لے جا جنایا</p>	
<p>فما تزلت هولا الا ظفرت به ۲۰</p>	<p>و ما هو الحزين للسامع اشكرت به</p>
<p>بہ نیکہ اشتر کن ہی اگر تاکہ عمل در آدم اورا</p>	<p>آہنجی بود برا شونہ کان اشارت کردم بر کردن</p>
<p>لقد نهيته عن ان تزدبرت به</p>	<p>امرتك الحزين لكن لا انكرت به</p>
<p>بہ اینہ منع کردم ترا زکن ہی کشتابی نوم من کردن</p>	<p>امر کردم ترا نیکی لیکن زما بزوار شدم خود بان</p>
<p>و ما استقممت فاقول لک استقم</p>	
<p>در است شدم و تقاست بکروم بدان پر صیت گفتن ترا</p>	
<p>فیت در عالم گناہ الا کردم جبارا</p>	<p>وز پے نیکی بسامع گفته ام اینو بسا</p>
<p>در گنہ چکن زوم من منع فرموده ترا</p>	<p>کرد مت امر نیکی بی یک خود کردم خطا</p>
<p>خود نامشتر راست گفتن صیت با توست آ</p>	
<p>دنیامین جو بد یکا دکام خود کیا</p>	<p>نیکی کا سننے و اون کو کر نیکی کہد یا</p>
<p>کر منع بدت بچکو میں خود یا نہ دبر لیا</p>	<p>بچکو کہا کہ نیک کہو خود نہیں کیا</p>
<p>میں نے نہ مانا کہنا مجھے کیا کہان جا</p>	
<p>میں تین مول نہ بنے جو جو بگت بریا</p>	<p>کل چنکیہ ہی اور ان لون میں ساتھی انسانی</p>
<p>تینوں مثلہ بر ایمان نہیں کہہ رہے پانی</p>	<p>آپ بر ایمان کر کے دنیا ان کہا تو چنکیا</p>
<p>راہ غمتم تینوں آگیاں رہے راجا جات</p>	
<p>قد صارت النفس عن جد ابی فافلة</p>	<p>خیت یلسف شمس العزم افلة</p>
<p>نہ است نفس من از فامہ ہا من فافلہ</p>	<p>بر مرد قنیکہ در سون بیز خوشید مال خود ووندہ</p>
<p>فکف افضل ما انتصحت فافلة</p>	<p>ولا تز فذت قبیل الموت فافلة</p>
<p>بچکو نہ خواہم کردم ہمراہ خود نبرد فافلہ</p>	<p>دو توشہ نہ نامہ ایی نہ نامت پیرا نامت بچہ</p>

وَلَمْ أَصِلْ سَوَىٰ قِرْبِ وَلَا أَصِمْ

و نیکو نشد سوا قریب و نیکو نشد سوا صوم

روز عمرم چونکه گردد از اجل تاری پرشام
توشه عقبی انکرم پیش از مرگ و ختام

انفس من شد ز نچه کار بیور و غافل تمام
چونکمه ببرد نه درم قافل را زین مقام

جز نماز و صوم و روزه من نخواهم برد و ام

بهر وقت هر چه چک گو بسوسے گور
تخت ز سوت کنه به تته آیا کیجے غور

نفس اینے فاندون سے ہوا غفلتون گور
بہر نہ قافلے کو لیا ہونے کی سب طور

روزے نماز و صوم سوا چھہ کیا نہ در

جدون سوچ نمودا عیبے لدین کان کنیتا
انے سوت دی تھنہ کونی میں تیار نکیت

برگے پالہ غفلت و الانس بیستی مینا
کیو میں کرسان قافلے کی میں ہر اہ ز مینا

فرض نماز و روزے دی باہون نعلان اگر ان تیا

لَسِيَتْ مَا هَوَاتٍ مِنْ تَعَارِيْمِهَا
فراموش کردہ ام سیر اگر میش اندیدہ ازین ہولناکی
ظَلَمْتُ سُنَّةَ مَنْ أَحْبَبِي لَطْلَامِ رُلِي
ترک دم طریقہ کسی اگر ز دوستی نسبت با مائین

غفلت من عمل بیجی العذاب خدا
غافل ماندہ ام ایسکے کہ او نجات دہندہ غافل ہوا
فَعَلْتُ مَا عَنَدَهُ رَبِّي بِالْوَعْدِ خِي
کردم ان خبر اگر زدی پور کار میں ترسائین غفلت نہ فرموا

بِئْسَ مَا كُنْتَ تَفْعَلُ قَدْ مَآه النَّصْرَ مِنْ وَرَمِ

بہ شکایت کردند دو پای سبکی بیخ را ز نسبت مائین

از دل گذشتہ فراموش محنت روز جزا
ترک کردہ سنت خاصیکہ شد بیدارتا

زبان عمل غافل شد مگو سازم فرودار
انچہ منہ بود ارج کردہ ام بین بارہ

از قیام شب شد ندی رنجہ ز آما کشش دو یا

ہو لا اوست جو آئینکے ممشر میں پیش بات
چہوڑا طریقہ او سکا جو تازہ بدکا جہات

غافل ہو او ان ملکوتین جو دیکھتے کایجات
کیسے گنوا ہی جہل سے بہ کامو عنین تیات

تھے پالو سوچتے جو کسری جوتی ساری رات

بعلیا روز مشروری صد جو سن گون آندی
کم طرفیے بین تبین جوی اوس سردا جاندی

خافل ہو یا دس عملان تبین جو کما سنون بجائی
اودن ماری چلنے آکے نفس آئے شیطانی

جو کسبہ آتین ون عبادت لہ کے سرسماندی

وَأَفْرَحْ أَمَّا لِبَدَايَةِ رِضَا الْمَوْكِي كَو
اونالے نمود خزانہ مال از روی حرف نمودن رضا
و شدت من سعيا حشاہة و طوی
ہم کردا انداز کر سنگ استای خود اویہ عید

فجَاهِدَ النَّفْسَ كَو الْجَهْدِ بِالتَّقْوَى
یہ جہاد و خود نفس خست جہاد بیہرہ کما ری
سکما اجاہ من غنہ عطا لمرما
یہ بر جہاد از غنیمت عطا ذنود اویہ

بختہ الیہ ارق کشتیا مشرف کادیر
زیر سنگ نکاسنہ کہہ منت او ازت نازک علمت

مال کیسہ در رضای حضرت مولا باد
ورگر سنہ نشت بست آن باد شاہ دین داد

کرد از تقوی نفس خویش آنسور ہما
از گرم و اوان غنیمت راہ بہش نناد

سنگ صبر ایز نیکاسنہ کہہ بد نازک نناد

راہ خدا میں اپنا تیا یا تا کمر تمام
سب ہوک لگتے باندہ تے وہ خسرو نام

کر کے جہاد نفس سے اپنی تے تی کام
پالے غنیمت آپ لٹاتے ز فیض عام

پتھر کے پتے پتھ جو نازک تا نیر تمام

راہ خدا وی اندر اینا سبیلہ مارا نا یا
انہ بہرے نہ تے نون بے پنا منہ کما یا
تے جو پتھ تبین نہ دانا

کر جہاد جملہ کم لیتے نفس نون بارہ پنا یا
سرس کرندی کما بان نون جو پتھ نہ دانا
پتھ بہرہ ہی بہت

وَابْنِ احق من عاصم و من ادب
و ظاہر فرمود طریق حق را از علم و از ادب
و ارا و دتہ الجمال الشتم من ذهب
اوسنی مانت کرد پیش او کہ بہا از زینا نہ شتہ

بہدب با خلق من تخم و من عرب
ایں اسنہ ہما عمل نیکو و مو خلق را از عجز و اعرب
و ادب النفس من جوع و من لعب
و تا فریب و نفس خود را از زینا و از زینا شتہ

عن نفسہ فاراھا ایما شمس

اجبت نفس مطر او دینش و آنحضرت کامل است تقالی فرمود	
خلق را کرده هفتاد و نهم فریب نفس خرد را کرد تا ویسی بجمع او با لقب	کرد خوش اظهار حق بهم از علوم و علم ادب کو بهما ز گذشته آمد پیش او فرمان طلب
ش بخرد انید ز آمان دست همت بس مجرب	
جهان شغال خلق کو کیا عجم و کیا عرب نفس اپنے کو ادب کیا با جوع او با لقب	ظاہر کیا حقوق کو کیا علم و کیا ادب آہ ہمار ز رہو کہ فرماؤ کو خرچ اب
موانہ پیر ایک دم لیا ہمت ہی کیا مجرب	
عجم عرب کون ہمت کرے۔ ادبی پیر لیا ہی سینچ لے بکہ تین ہر دم دید نفس رنج سوا	علم و ادب سببہ کم چنگیری ظاہر کرد کدای حضرت آگے سونا ہو ہو بہت بیارستہ آخر
ہمت و یکہ کو غرض ز کدما سونہ نہ او دیر ہر گاہ	
هو الذی مظهر الرحمن صوفیہ آوا کی ہست کہ نظر کا من از منتالی شوز سکا فردھا غنی عنھا حبو سرفہ پس خود او را ز روی بی نیازی از حق عقل سوزنی	و ذی عجب ز کما بغضت غیو سرفہ واندینا قہمت کہ بسغوش دستہ بر اغیت نضرت و کدت ز ہدای فیضا صوفیہ دو کو کرد انید بی نیازی از ان پس از رضیت نضرت
ان الصوفیہ کالتقد و علی المعصمہ بہر تیکہ ضرورت امتیا غلبہ نیکند بزگاہ ہر شستہ ہر قصمتا	
منظر حق اوست کا در صورتش گلشن کدہ عمل از روی غنا زان قہمہ انکس بودہ	زال دنیا فاشتہ بر غیرت اوس زردہ بضرورت باعث تاکید زہد او شدہ
بر گاہ حق کجا غالب ضرورت آمدہ	
ہے وہ کہ صورت اوس کے ہی خود نظر خدا کر وہ جان عقلنی اوس بد کو رد کیا	دنیت تم قہمہ اوس کے ہی غیرت نے بیچ دیا زہد او سکا اگر ضرورت ہی تھی مانع آہوا
غالب ہنوز در جو رکے نگہ خدا	
صورت پیاری حضرت ہی ہر نظر از خدائی	دنیا سے ہر جہی کو جی حضرت مولیٰ نبائی

زندگی کیتا جا رہا کہ توڑی ضرورت ہے

عقل نے اوس فریب توں بوجا پیچھہ ہرا

ہو ندی کہ ضرورت غالب اوپر حفظ الہی

فَقَدْبَةٌ بَعْضَاءِ اَلدِّمِ مُسْتَفْعَةٌ

بِنَيْتٍ يُطْعِمُ يَسْتَفِي سَرْبَةً سَبَا ۳۱

یوں ساکنی اسببش قضا علی بنیازت
رکیف مذکور الی اللہ فی صرف مرقمہ من
وچکونہ سخاوند سوسے دیا ضرورت کسی را

تسکینا را جو کجائیہ سزاوار پادگار را اوشب
حفظہ صاڑ من فی انکون مسجودا
طفیل توی کشتہ است سرخچہ ہاڑت

لو کلاہ لمریحج الدنیا من العدم

کہ اگر بودی حق موجود بیزن نیا۔ ی دنیا ایدم

ہست با انعام حق پیوستہ قلبش پر غنا
سوی دنیاہ اشش مجون کسے با شہ چرا

شب برحق او خوراند ہم بڑشا ندورا
شد طفیل ذات و اسجاہ عالم از خدا

گر نبودی او کجا موجود کشتہ این سرا

تقنی دانے سفلہ اندانہ وہ تنہا

انق باس تن کلمات بید و پلا

بالی طرف لیوکار بیک ایسا پر سیا

گومین نے ٹھوڑا سید سب سیا

ہوتا نہ وہ تو نہ ت گمان ہوتے یہ سرا

بے نیازت فضل خدا نا ہر را جانا
تو نہ ضرورت کراں اسنوج حاجتہ نماذا

را تمین حق وی باس اوہ کہ پیندالی رہانا
ہو یا او سدھی کارن حق تمین حق پیندانا

بیکرا وہ نورند اعالمہ و جہورہ اندرا

كَلْعَيْلُهُ رَضِعَتْ فَضْلًا لَوِ اَوَّلُوهُ

فَدَاةُ لَفْسِي رُحْمِي عَشَائِرِي اَلْوِي

طفیل می بند کردہ تہ از روی نعل علم لوی
محمد سید الکونین و المتقلی
نہایت ستودہ شدہ شہر دنیا و اوجیت و سن جان

فدایہ نفسی رومی عشائری الوی
فدایہ نفسی رومی من قبیلہ من ان بن
فدایہ شمس فضل خدایت عن فینے
بیزت ساکنی خوشیہ فضل است ز مجر کردہ شدہ ست آت

و الفریقین من عرب و من حکم
و منخر ہر دو گروہ از عرب و ز مجم

نفس روح و خویش و آبایم برو باد افدا مهر نور آمد مجروح ذات او از سایہ ما	شد ظنیلیش مرتفع فضل لوی را ہم لوی بودی تقلیدین احمد خوان ہر دو سہ
شاہ جن و انس عرب ہم عم نور خدا	
مین اور میری عزیز چون سببہ شاہ پر خدا سہنہ مهر نور ناک وہ سانی سے ہے خدا	فضل او کے سے لوی کا بند ہی یہ جو لوی احمد نبی کہ جسکے ہیں فرمان مین دوسرا
سدا رحمن و انس و عرب اور عم کا	
میرا خویش قبیلہ مین ہی اوس تون کو لکھا فضل او سورج ذات او کی رکھو لکھا	علم لوی دا او کے فضلون و جا کو کھایا ایک ٹھک نہا جہان اور عبد اللہ جابا
عرب و عم کے جن اور سہ نورن رہ رہ لایا	
لَهُ عَلَىٰ كُلِّ مَن لَبَعَثَ الْإِلهُ يَدًا مرا در بر ہر کے کہ فرستادہ است خدا تینا فی فضل و است یہ تباہین امر الخیر و اللہ شد بیشک ظاہر شدہ است امر خیر و نیکو بہا	فَذَاتُهُ فِي مَهَامِ الْكُلِّ مُسْتَنْدًا ہیں ذات مبارک سے در تمام جملہ معتقد ہیں تبتینا الامر الناہی فلا احد پہنچتا ہے است فراتندہ و باز دا زہ نہیں تکیسی
ابن نے قول لا صنفہ فی الاعم ہے است زور گفتن نہ از آنحضرت و نہ دیگر گفتن آری	
است اور افضل بر جملہ رسولان و بشر شدار و ظاہر ہمہ افعال نیکی سبب	ذات او در مقصد جملہ بود خوش را ہمہ حضرت ما امر و ناہی کہ چون اوس ذکر
نہیست اندر گفتن آری و فی زوہیت تر	
ہے جملہ مرسلون پہ ہی فیض اوسکے اور عجز نیکی کا ظاہر اوسے ہو ہے جہانین دور	ہے خاص و عام کے لئے اوسکا کرم کا عجز حضرت ہمارا آمد و نافع بعدل و جور
ان اور نہیں مین جہانین اوس سا کوئی اور	
عالم ہے پیغمبران ساریان اوسن فیض لہ بوی ظاہر ہوئی اوس تون جگہ سبب فعل کوئی	خاص ہے عام و مطلب و نون سببہ تہیو نکرم کریندہ منع کریندہ حضرت سا دا سوئی

<p>آهین نامین دی وح سما او تهن بیان کوی</p>	<p>هو الجواد الذی اعنت لفاعتکم</p>
<p>او جواد شی چه جوادی که منی نموده همه عالم نافع سانی هو الجیب الذی ترحمی شفاعتہ دوست دشنه که امید طلعبی او داشته شود</p>	<p>هو الذی فی عذی نخی اطاعتہ او آنکه است که در یوز قریب شفاعت خود آیدت زیر نامه در علی</p>
<p>لِکُلِّ هَوَالٍ مِنْ الْاَهْوَالِ مَقْتَضِمٌ در هر وقت ترس از ترسهای بگوش آینه است</p>	
<p>هر خود بودش شفاعت با تواضع در وجود آن جیب است او که دارد هر کس امید زود</p>	<p>آن جواد است او منی سازد که ایا نرا ز جود اوست که در بنجیت زبان بن کرد وجود</p>
<p>ز شفاعت راه بره که پیش آینه بود</p>	
<p>قانع بما او تواضع کری تا ده دین پناه سب و جیب جکی شفاعت امید گاه</p>	<p>ایسا سخنی به ده که گداو و نکو کردی شاه چروا اینگی جو پیردی اوکی لری تو راه</p>
<p>هر جمل مین است آنکه بودی جوسد راه</p>	
<p>نال تواضع او قنعت کرد خوب گذارا چهره ای که شفاعت سبده او جیب پیارا</p>	<p>کروا شاه گدا یان نون کرفین بنی سوزارا جبار حکم او سید انسن انت سپاه جنگارا</p>
<p>هر جملون جوامان او تمان آگت است مارا</p>	
<p>اهل الشهاة غدا مستشفعون به ساحبان ای فردای مشرب شفاعت کینده کا نند دعی الی الله فالمنس مسکون به خاندن سوی مقتالی بی شکل تنه کان بدو</p>	<p>نام نذاه قوی المستضعفون به عام است فیض او قوی شدند ضعیفان بسبب بالحق والنصر ناز المؤمنون به بتشانت حق و ظهور نصیر فاگر دیده اند مؤمنان بسبب</p>
<p>مستسکون بحبل غیر منقصر چنگل زنده گانه برنی کنیت اندک پسته چه جا که در هم</p>	
<p>بشفاعت های او نازند فردا حاصیان</p>	<p>عام فیض و ضعیفان زو قوی اندر جهان</p>

<p>خواند سوزا حق بر کز زده چکل ز جان</p>	<p>نصرو راه حق ز فیض یافته خوش مومان</p>
<p>در رسن ز دوست کو باره نگرود از بیان</p>	<p>بہ فیض عام و جلا ضیف اوسے میں قوی</p>
<p>پاینگے مجرم او کے سبب کل کو مخلصی سوی خدا بلا یا ہوئی تابع بنے</p>	<p>فتح و حق اوسے پاگئے مومن جو تے سہی</p>
<p>کیز استے وہ رسن جو نہو بارہ پر کے</p>	<p>عام ہے فیض او سیدہ ہر مین کڑی او میں فتح کہ ہے سببہ مومان او میں آن ہی حق دی</p>
<p>دینہ قیامت چشم او میں غیبہ بہدکاری سید عرف خداوی جہان منی حکم نیاری</p>	<p>کڑی نے رسی تانین جو کڑی ہو سی پاری</p>
<p>مِنْ نُورِهِ اسْتَنَارَ الْكُلُّ مِنَ الْخَلْقِ از روشنی دی روشنی یافت ہر جہ لود از چشمہ فَاَنَّ النَّبِيْنَ فِيْ خَلْقِ كَرِيْمٍ خَلِقِ خالق گردید نبوت تجلے انبیا علیہم السلام و صورت منی کا نور روشنی</p>	<p>تَمَسُّ الْعِلْمُ قَدَا فَا رَ الْخَلْقِ فَخُوْا فَنِي خوشیدیت روشن ہو افتاق او جالیکہ ثابت در حق فَا خَلِي الْفَضْلُ وَالْمُفْضِلُ مِنَ الْخَلْقِ پیدا شد بزرگی و زیادتی بزرگان از نظر بقیاسی</p>
<p>و كَرِيْمًا نُوْرًا فِيْ عِلْمٍ وَ كَرِيْمًا و زنگ نور و ذبیحہ مین علم اسلام و زنگ نور و کرمی از او</p>	<p>گشت زور روشن بعالم جسم جملہ مردمان خالق اند صورت و سیرت ز جملہ مسلمان</p>
<p>گشت زور روشن بعالم جسم جملہ مردمان خالق اند صورت و سیرت ز جملہ مسلمان</p>	<p>گشت زور روشن بعالم جسم جملہ مردمان خالق اند صورت و سیرت ز جملہ مسلمان</p>
<p>گشت زور روشن بعالم جسم جملہ مردمان خالق اند صورت و سیرت ز جملہ مسلمان</p>	<p>خوشید اہتدانی دیا جگ کو جگ کا فضل و شرف او سیکو خدا نے مجب یا</p>
<p>سارا زمانہ روشن اسی نور سے ہوا سببہ سلوک خلق میں خلقت میں ہے سوا</p>	<p>علم و کرم میں کوئی نہ مثل اس نبی کے تھا</p>
<p>ساری خلق دیان اکہیان دل روشن کرد گنا سیرت صورت و جہ بنیان میں او جو بہت سوا یا</p>	<p>سویج چہرہ ہدایت والا عالم نون چمکا یا فضل ہے تفریح سبط یعقوب او میں نہتا یا یا</p>
<p>علم و کرم و جہ مثل او سیدی گوی نہیں او یا یا</p>	<p>علم و کرم و جہ مثل او سیدی گوی نہیں او یا یا</p>

<p>لَسَانِي فِي مَهَادِي وَصْفِهِ حَرَسِي زبانهای در ابتدای وصف او اکرم و بحدان است مِنْ نَيْضِهِ الْاَنْبِيَاءُ وَالْحَطَّ الْمُقْتَبِسُ از فیض ذات مبارکش جمیع انبیاء علیهم السلام فیض یافته اند</p>	<p>مِنْ نُورِهِ كُلُّ نَارٍ الْكُفْرِ مُنْطَسِلَةٌ از نوری مبارک سی جلاآتش کفر و نشننده است وَكَلِمَةٍ مِنْ رَسْفَلِ اللّٰهِ مُنْتَمِسَةٌ و کلمات ایشان از انعام آنحضرت مشتق دارند و اند</p>
<p>سُفْرًا مِنَ الْبَحْرِ وَرُشْقًا مِنَ الدَّيْبِ کف آبی از دریا فضلش پاکسیدنی از مایان جویش</p>	
<p>کتاب شد اندر بیان وصف او مار از زبان حصه از فیض او بردند خوش پیغمبران</p>	<p>مار کفر از نوزد آتش گشت تا بود و نمان آرزو دارند جمله مسلمان ز آتشاه جان</p>
<p>از سما پاکسیدن پاکف از بحر روان</p>	
<p>مَحِ اَوْ كَعِي مِنْ تَوَابِي زَبَانِي مِنْ لُكُلِ لَالِ ساری بنی بن فیض سے او کی ہوی منال</p>	<p>آیای او کی نوز سے سبہ کفر کو زوال ساری بن کرست حضرت احمد سی آسوال</p>
<p>دی چون میند سے او کی دریاسے کر لوال</p>	
<p>وصف اول وچ گنگا ہوا این کلمی منین بانون سبہ پیغمبر شکن آئی مایا نصیب نہانون</p>	<p>اگ کفری بکبہ کے جدا ہر یچین آسمانون عرض کریدی حضرت اگے سبہی لون بجانون</p>
<p>چلند یہ دریا زمین یا چون مینون بانون</p>	
<p>السَّائِلُونَ لَدَيْكَ فِي مَحَلِّهِمْ سوال کنندگانند از آنحضرت در او دعوت خود الصَّارِقُونَ إِلَيْكَ كُلِّ جَنِّهِمْ خبیث کتوہ کنند برای راضی نمودن آنحضرت بلکه گوشه نشینان</p>	<p>السَّائِلُونَ بِالنَّصَارَةِ بَعْدَ هِمِّهِمْ شامل گردند گاتند بشما آنحضرت او خوشی مکنان وَالْقَوَاعِدُ لَدَيْهِ عِنْدَ حُدُومِهِمْ و ایستادہ اند پیش آنحضرت بر حسب مرتبہ با خود</p>
<p>مِنْ نَقْطَةِ الْعِلْمِ اَوْ مِنْ شَكْلَةِ الْعِلْمِ از بت تمثیل اندکی از علوم فی خاتیش پاکستی از علمتایا</p>	
<p>رفت مقدار خود دارند از وی آرزو خراج کوشش بهار ضایش فروده موبو</p>	<p>شامل اند آمد شمار شد آن نیک خو جنگلی استاد پیش او سود پ روبرو</p>

نقطہ از علمش ہمچو اہند و شکل از حکم او	
کرتے ہیں یہ سوال ہمارا بڑی کمال	لشکر میں اسکے ہو گئے شامل یہ دیکھ حال
او کی رضا کا رکتے ہیں ولین نقطہ خیال	عدالت پر کرتے ہیں یہ ہوسانے مال
حکمت کے شکل و علم کا لفظ زین سوال	
اپنے درت چاہتے ہیں اوس تہین تہی سوا	شہ دہی شکروی وچ شامل ہے دیکھ جانالی
ایہ خیال نہیں ہو راضی اسان کنونش عالی	سبہ کھلوئے اوسدی لکے اپنی سہ نہالی
علمون حکمتون وہ نغمہ حمد نہ سازون عالی	
راذ شوق صدقہ فقد زلیت کد فرستہ	قیق دوت بیجا اللہ بد و ستہ
نویکے کد شہ سبکے کسے پیشی کد کدوتی	دین نشان شد از مال صفا بد بوہ آن حضرت
وہدیت بعطاء اللہ جنق دشتہ	فہو الذی قتمہ خناہ و صوق مرتہ
دیرتہ کدوہ بخش مستعالی عقل وہ نشو	دیرت لکس کد کدشت مالات جنی صورت ظہری آنحضرت
تم صطفاہ جنبا بارسے النسمہ	
دین گزیرت حضرت از انوکہ صفت ساختہ آفریندہ خلیت	
شق صدقش چون شد گشتہ کدورت جلا دور	از بار حق منور گشتہ این رشک بد دور
شد مذہب با عطار حق و راعقل و جوار	اوست لکس سنی و صورت تماش گشتہ وز
بس گزیرش بہر خلت از کرم رب غفور	
شق کر کے سینہ جملہ کدورت دینہ گنوا	یہ چاند نور حق سے محب خوب جگ گنا
حقے مذہب اوسکویا دیکے اک ذوکا	جب وہ تمام سنی و صورت میں ہو گیا
تب اپنی دوستی لے حق نے اوسے چنا	
چیر کے سینہ قدرت نالے غل غیش گنوا	نور خدا سخی اس جن نون کیا چمکا گیا
عقل کمال عدلے بنشیا عد تہین بت سوا	صورت سیرت وی وچ جہون رتبہ کامل پایا
حقے لطفون بیکر اوسون اپنا دوست بنایا	
مبارک و سعید کے مینا مینم	بالرغب منصفو رحق فی مخلصینہ

سبأ است یون با بهمنهای خویش زبده بمانیان
مجراد عن سفهم فی موازینہ
تفاوتہ شد از بون بلند از قدرند بس

تیرسانه کن فرین می شده است از صفا و بنگهای خوش
مسنزه عن شرنایب و محاسینہ
بالکوه شد از شریک بون دگرایی در جو بیگانه می

محو هر احسن بدین غایب منقسم

اصفیت سن در وی کل آید عاید می سبب نیست پذیریم

است فرخ ذات باش بر همه اهل جان
از سیم خود مجرد آمد آن عالی نشان

کرد منصورش خدا با رب اندر مژگان
در محاسن از شریک آمد سنزه بکیان

جو هر حسن را که منقسم کردن توان

عالم بهت تمام مبارک ده خوش لقا
الصدی قدر کوفتین اوس سادوسا

منصور حق سے جنگین رب رحمت ہوا
ہے ایک ہ شریک سے خوبین مطلقا

خوبی کا جو ہر اوس میں نہیں منقسم ذرا

اوسدی ذات ہون مبارک واسطہ اہل جان
کوی برابر اوسدی نہیں ہزاروں بکیان می

یاری جنگ دی بیج اوہ لند اکافر ذوق مانندی
رکد انانی پناہ آہ وہ تمام جامندی

وہ بی سن جو ہر حسن را کہ منقسم توان

اثران محفوف دیھفدہ فی صفتیہم
گنڈرا نجا جوہ دار کہ بگنڈہ بی صلاہہ بین یا بگنڈہ

وہ غلقا لئصادی فی مسیہم
باید بی ستن نعت را در بیان صلاہت نہیں یا بگنڈہ

اذا شرفک ساد ما قالو لغنیہم
زیادگیانات یک مذہبی قتلہ است یا لغنیہم

دع ما ادعنتہ النصادی فی نبتہم
گنڈا ریزہ بالہ سوی کردہ اور انصاری در بی خوش

وا حکمنا شئت من حافیہ و ا حکمنا

و حکمنا با شوخوای در مع وی سلازہ یا ریحی بگنڈہ

گنڈرا ز قول بودان در عزیزه انرا
گفتہ ایشان بد نموده شرک دشان خدا

بزرگ کن بیبرے کہ لغتہ این نصاری ہنرا
گنڈرا ز کذب نصاری در سیج اندر شتا

حکم فرما ہر چه خواہی وصف او نیکو نما

<p>دعوی کیا ہو جو او سے در گذر ہو وہ شکر بڑی جو بے وہ سرسبز</p>	<p>پورا اسکو جو نصاریٰ کی وصف شکر پر دعوی او نہو کا چوڑی تو وصف میں بکر</p>
<p>اور جو کہ چابی وصف میں لوگند۔ بیظیر</p>	
<p>جو وصف عزیز ہوان کہتے اسول عمل بخان شکر ہو سہ برا کہتوں لبیان کل بائین</p>	<p>گندی جو نصاریٰ بزرگراو تول بیسزنا میں ہو چو جواہر مان کہتباں کہجاں عسی کان تائین</p>
<p>میتا چاہیں دل و بیٹیک حضرت نون دہائین</p>	
<p>قُلْ مَا بَدَأَ اللَّهُ غَيْرَ الشِّرْكِ فِي صُفْوَةٍ کہ ہر پورا تاہ غیر شکر در وصف آنحضرت صَلِّ عَلَيْكَ لِأَنَّهَا شَيْئٌ مِّنْ شَيْءٍ از رو بہرست آنحضرت تا آن حدی کہ خرابی اندازت</p>	<p>فَقَعْنَاهُ لِيُذَكِّرَ الَّذِينَ لَمْ يَرْجِعُوا إِلَى اللَّهِ پس تعریف وی گنجاش نیدارد او را انکوئی از فرشتا فَأَنْسَبُ إِلَيْهِ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ پس نسبت کن تاں سارکے آنخبر بزرگراو ای شرف</p>
<p>وَأَنْسَبُ إِلَيْهِ قَدْرَ مَا شِئْتَ مِنْ عَظِيمٍ و نسبت نامسوی قدر آنحضرت برا غیر بزرگراو خرابی بزرگی</p>	
<p>بہ خواہی گو غیر از شکر در وصف جناب شعف بفرست در دم در و بیاب</p>	<p>نعت او بزرگراو کعبہ ساری صد کتاب بہر چہ خواتی از شرف کن سوی ذات انتاب</p>
<p>شو بہر چہ خواہی از تعظیم قدرش کا سیاب</p>	
<p>جز شکر او سکے وصف میں جو چاہت کہد کہا حب سے در و دجتا تو جی چاہت پترہ سنا</p>	<p>وصف او سکا سو کتاب میں جاتا نہیں کہا نسبت شرف کی او سکو جی چاہے وی لگا</p>
<p>قدر او سکا جتن چاہے تیراجی تو وی بڑھا</p>	
<p>شکر بنان سببہ کہد کہ میں جو کچھ تینون مابدی پترہ در و محبت نالے جان جان عمر اندوی</p>	<p>سو کتابان لکھیں تو وی نعت نہ مول تاندی اوسدی ذات دہون وی نسبت چاہیں شرف اندی</p>
<p>اوسدی قدر و دہون جو کچھ من تیری وج اندی</p>	
<p>إِذْ لَمْ يَكُنْ يَدْرِكُ عَظْمًا مَّا تَحْوَلُهُ بزرگراو کہ وہ جو تو غیر کہ جانست او آنحضرت اندوی</p>	<p>لِيَضْرِبَ الْحَقُّ الرِّجْلَ الْأَيْمَنَ برای یاری داوان دین حق صحافت و آنحضرت</p>

بِجَمَاعِ الْخَيْرِ طَرًا قَدْ اَمَدَلَهُ
 فَاِنَّ فَضْلَ رَسُوْلِ اللّٰهِ لَيْسَ لَهُ

بہا ہر تمام خوبیاں اور او فرمودہ اور اس کی ہر ایک چیز

بہا ہر تمام خوبیاں اور او فرمودہ اور اس کی ہر ایک چیز

حَدَّثَ فَيُغْرَبُ عَنْهُ سَاطِقٌ لِيَفْجُرَ
 نہایت پس جگہ نہ اظہار نماید از گوئندہ زبان

حق فرستادش برای نصرت دین در جهان
 نیست فضل احمد مختار احد و کران +

در ک عظم قدر او کے میکند اہل جہان
 کرد اور او شمس خدا جملہ کمال و خوبیان

تا کہ گویای بظنق اور ابیان کردن توان

بہیما ہے حق نے نصرت دین کے لیے عیان
 فضل رسول حق نہیں رکستا حد و کران

رفتے جو او کو کمان پلے کے کمان
 اور او کو حق سے جو نہیں جملہ خوبیان

تا موندہ سے گئے والا اوست کر کے بیان

دین ہی کارن حق نے بہیما پیش منڈ لہ خدا
 فضل رسول خدا او کہ زندہ منڈ ہون و ہمو را

و ہم و کمان تبین بہون او حیرا قدر نہیں
 سبہ چنگیا بیان اونون میان اوہ سزا شہر دا

کیون بیان اونین و اکوئی بولن والا کردا

اَحْيَى سُلَافَةَ رَافِقِهِ اعْظَمَ اَرْحَمًا
 زندہ نمود او برین مبارک ہی استخوانمان بوسند را

فَكَرَمَ مِنَ اللّٰهِ اعْطَى سَيِّدِي لِعَمَّا
 بخشید نما از حق تعالی اوہ سزا باصلی اوہ سزا

لَوْ نَأْسَبَتْ قَدْرًا اَيَّاهُ عِظَمًا
 اگر بنا سب قدر توئی ہی بود سزا سزا از روی بزرگی

و اعطى الشرف من رتب الواسع قدرا
 و دادہ بخشے شرف و بزرگی از روی او کہ مر دم و قدم

اَحْيَى اسْمَهُ حَيِّنٌ يَدْعِي لِادْرِ سِوَالِ التَّوْحِيدِ
 زندہ نیکو نام مبارک اوہ سزا سزا و زندہ استخوان ہائی بیدہ

زندہ کرد آب انش از تطف مردہ را
 در بزرگی کر لقب او برسی آیا تہام

دادہ شد از فرو با سردار ما چندان عطا
 از قدم شریف بخشیش خدا و وسرا

زندہ میکشتی ز نامش مردہ صد سالہا

آہ مان سے مر ویکو پھر زندہ کر دیا

حقے دے گئے او سے نما جو میں سوا

<p>شرف و عطا قدم سے اوسے حقیقی ہے دیا</p>	<p>ہوتے جو اوسکے قدر اوپر معجزے عطا</p>
<p>نشان حق تہمین و پیمان با بیان اہل راہ جہانی</p>	<p>نام او سکا ایک مڑ سے کو دیتی ہے ہم چلا</p>
<p>شرف قدم تہیں حصے اوسنوں گنجی مال زباید</p>	<p>آب و ہن تہین جنیدی کیتے مروشی و ہمایا جیکہ قدر سو افق اوسدی معجزی اوسکے آندی</p>
<p>اسد انور اسان جب لیدی مروشی گراؤ نمازی</p>	<p>صدقاً قبلناہ ماجاء الرسول بہ</p>
<p>فَعِنْدَ بَارِسْنَا نَوْجًا لِقَبُولِ بِيهِ</p>	<p>ازدہ تہدین قلبی ہوا کہ وہم تہذیر آکر آرتان ہوا کہ حکم لَمْ نَمْتَعِنَا بِمَا لَقِيَ الْعَقُولُ بِهِ</p>
<p>یہ بابت برا داریدہ آسان بسبب لطافت حضرت</p>	<p>تجارت کو آخست ما با بچہ کی درمانہ مقلہ بدو</p>
<p>حِرْصًا عَلَيْنَا فَلَمْ نَنْتَبِ وَ لَمْ نَهْمِرْ</p>	<p>انہت کمال شفقت برائے شک نہ کریم حیران نشدیم</p>
<p>از غفلت پیش حق داریم امید قبول</p>	<p>کرہ ایم رصدق مقبول آنچہ اودہ ہوا ہر طریق سخت شدہ زم بر ما از اصول +</p>
<p>انفقا حیران گشتیم و نہ در شک چون ہوا</p>	<p>لا صدق ہم نے ان لیا لایا جو رسول لایا نہ وہ جو ہوتے پریشان سہر عقول</p>
<p>حکو سبب اسیکے ہے امید ہون قبول</p>	<p>حیران نو سے شک نکلیا اوس میں ہو ہوا</p>
<p>آسان ہوی میں سخت جوتی سر سہر ہوا</p>	<p>ہے امید قبول کرے رب اوسدی کان مانون اوس اتون جو جو شکل آے تم آسان مانون</p>
<p>حکم نے دی من لیو سے سہی دلون کمانون</p>	<p>لطف گشتیں ناشک آندو سے نہ سران گمانون</p>
<p>فِي دَمْرِكَ رُسْتَبَهُ قَدْ حَارَوْهُمْ وَ مَرَى</p>	<p>كُلُّ خَيْرٍ لَنَا مِنْ رَأْحِيهِ عَجْرِي</p>
<p>درد راغین تہ دی حیران شرہ وہم ہمہ مردان</p>	<p>پس خوبی و تہری برای از دوست مبارک کی گشتی است اعینتی الو مری فہم و صفا و علیس مری</p>

رازى است بزرگ که معنی مانده از کار با هم
عاجز و امید مغلوب بر پابلی که لا انضرت برست که بود

لِلْقُرْبِ وَالْبُعْدِ فِيهِ عَابِرٌ مَفْخَمٌ
وقت قرین و فکرم دو بودن شان که اندر خیر و عجز و فمها

رتبه اش از درک عقل مردمان آمد مزید
مخفی هست که از کار آمد ناپدید
بلد نیکبها راست ناز دست او رسید
کا خلق از فم معنایش خبرانی کشید

غیر عجز از درک اندر قرب و بعد او ندید

هست او سکه درک رسته بین هر آن جهان
ایا ده بسید که هست فکر و کس نیان
سبب بیان من بمپاوستی هوین میان
فم معانی من بونی عاجز من سبب میان

نزدیک دور و یکجا سجا هو تکبیه بیان

اسدی در جی همون سبب عاجز من بیانی
از به معنی همون کولون اوه انوار بیانی
سبب چکایان او من تون حال دن او بیانی
اوسدی سنی سبب شکدی لوک سبب حیرانی

نیستنه هو یا و سبب همون میا - ارمانی

كفالك حَضْرَةَ لِلدِّينِ مِنْ عَضْدٍ
کافی است تر با بنده سبب ای وقت این با
بجوه اهتدی الخیر من بشد
سبب هم و هم از سبب معنایها از آمد شد

تَنْوَرَتْ عَنْ سَاءِ الْكُلِّ مِنْ بَلَدٍ
نور یافت ز روشنی و سبب همه از شد
کالشمس تطهر للعینین من بعد
مانند غورشید ظاهر شود هم دو چشم از دور

صَفِيْرَةٌ وَكِلَ الْطَّرْفِ مِنْ أَمِيْرٍ
نور دست و خرد سبب چشم از نزدیک

هست کافی مرتزاد حضرت دین انضو
شهر از پر تو اش گشته همه سرشار نور
دیده شد از جو داد رشد و بد افتخ و جوهر
همچو غورشیدی که ظاهر گشته و شمیم زدود

خورد و تیره می نماید چشم را ایک از سفور

هست کافی همگوت و شکسته و شاد
آفاق جگمگایا شکلا جو نور سے ماه
پایان همه رشد کا اسکله که است او
سورج کیلرت آنگاه که بود دو جگه و اه

<p>چھوٹے گئے یہ خیرہ کرن سے کرے نگاہ</p>	<p>دین وی کارن کافی تینون جبک این تیان اس سوپ ریشن کیتیان عالم وچ چاہین</p>
<p>سادق اور موشن کیتس راہ ہدایت تمانین جنین سوح چوٹا لک اور دن آلتہ لاین</p>	<p>بہار نزلون و مینہ سکدی لہتہ ہی اوس تمانین</p>
<p>أَخَى عَنِ الْفَهْمِ فِي الدُّنْيَا حَقِيقَةً مخفی اہستہ از فہم ذوق و ما بکوی من فرات مبارخہ وکیف یدیرک فی الدنیا حقیقتہ وگیو زور با بندون سر کافے حقیقت وی</p>	<p>فَلَا وَدَمٍ وَمِنْ شَرِيعَتِهِ بندون و غیو بوط سافست سستی شریعت خود را سہل آسودہ فکل خیر لنا ابدی طریقتہ پس نام نیکیا بڑھی فرسودی راہ آن نیکے را</p>
<p>تو فرنیامہ تسکوا عنہ بالخلم گردی ننگان کہ بہم شدہ اندازوی محبت دیشا مندو آ</p>	
<p>گرد مخفی وقت خود را عالم سو بود کے تواند درک کنش کرد آن اجم عتو</p>	<p>شرح آن عالی منس محکم شدہ از ذات او گشت بر ما ظاہر از ذاتش ہمہ فعل نکو</p>
<p>گشت شامل زو لذات و سحاب الودہ</p>	
<p>مخفی حقیقت اسپے کو نمون کردیا کیا جانے قدر او سکا وہ دنیا میں پر جوا</p>	<p>عالی ہے شرح ضعفی اوسنی قوی کیا روشن طریقہ اوسے ہوا ہمہ خیر کا</p>
<p>جو شامل اوسے حقیقت میں اور خواب میں ہوا</p>	
<p>اپنے ذات بندون اوسنی دنیا وچ چپائی کیونکہ بہن حقیقت اوسدی دنیا وچ تو کائے</p>	<p>ہے بند شریعت اپنے محکم کر دکمائے نیکیا ندی سہراٹ اسانوں شکتی ال تابی</p>
<p>جو اوسے ہون جو کے شامل فرہن عمر گنوائے</p>	
<p>لَيْسَتْ لِأَوْصَالِهِ حَسَدٌ وَلَا حَصْرٌ نہت مغلی نیکوی آنحضرت احدی نہ شمارے فمبلغ العلیہینہ انہ بکشر پس جا رسید علم و حق ایجا کے تحقیق سورت اوی</p>	<p>يَمِيمٌ فِي حُرِّ وَجْهِهِ مَنْ لَهُ بَصَرٌ سیران و عاشق میشود درین وی بتاریکی کہ او را شریعت انکار حذو قنای شرجیا قصر و قدیمی و انانین ماو شرح آن وصفنا تا صر مانرہ</p>

وَكَانَ خَيْرَ خَلْقِ اللَّهِ كَلِمَةً

در تعین حضرت امین بترین مخلوق خدا تعالی است از پریشین

آنکه در چشم مجنون گشت چون دید آن جمال
 حاذقان و در احصای وصفش گنگ لال
 نسبت حد و سمع اوصاف و را اندر خیال
 حد علم است ایقدر کوه است انسان کمال

اوست نیز از جمله مخلوق بهتر و در خصال

پوسته زمین الکیمین و الی اوصی من پر خدا
 سبزه حاذقون کا فکر میان قاصر آمو
 وصف اسکے ہوشیار سوید بات ہو کجا
 میانگ تو پہنچی علم کہ ہے بندہ خدا

اور میں جو آفرید و ہر جہہ سے بہت سوا

و ایضا سورت ولیمین الا انون کر دیا پی
 جو سیانے جلیج ہوندی وصف کرن نہیں کی
 وصفان او سیدان مول نہ اون پر گفت شکاری
 علم اتوں تک پہنچے آدم آہے حضرت پیاری

سید ممدق خدا تعین آہے بہتری سہا زری

عَلَى رُبَّةٍ أَعْطَى أَمْرًا بِهَا
 طَفِيلُهُ نَالَ كُلَّ الْقِيَّامِ بِهَا
 و محل فی منزل جلال مقام بیجا
 و کحل امی اتی الرسل الکرام بیجا
 بلند شدہ آنہ سرت بر زمینہ کردا وہ شدہ مستوان
 طفیلہ نال کحل القیامہ بیجا
 طویل نہت ایسا رہا تہہ سبیل تیان دان ایسا

فَاِنَّمَا أَصْنَعْتُ مِنَ نَفْسِهِ بِهِمْ

نہیں کہ جبریت نہ بیان حدت بر شان بیہوش علی ما تہتم

رذتہ مالاد و قہامی و او شہ و سے مدام
 از طغیاش یافتہ جملہ سبیل و و قیام
 گرد سن منہ لے را جبر جلیل او را مقام
 پیدا ہجاری لہ آورده ز حق رسل کرام

شخصیاتہ شان ز نور ان غیر الامانام

پہنجا بلند رتبہ پر مقصد اوست ملا
 او کے طفیل سے ہر وی وصل پہنچی ہا
 نزل میں پہنچا ایسے کہ تمی وہ بزرگ حا
 جو مجھ سے کہ لائے ہیں عالم میں انبیا

حضرت لے نور سے ہونی حق سے او میں ملا

<p>پنتا دوسی نصیب اوست مقصد رخ تو بن پایا سبب طفیل اوست دی اوتمان بنیان قوم نمونایا</p>	<p>اوس مکان پر جاگر مہیا جو کوئی نہ اوتمان آیا ہر شبہ جو معجزہ جنگ وچ اپنے واری لایا</p>
<p>فَانَّهُ اسْوَأَ كُلِّ مَوَالِكِهِمَا سب سے بدستیا زندگی بہ شہادت بدست این اوستند فَاِنَّهٗ نَدِيْنٌ جُوْدِهِمْ مَشَارِيْحَهَا پس برے بلکہ بنائیں چشمہ بہ نیت پناہیں سے نوشتیں جزیرہ ستند</p>	<p>فَاِنَّهٗ كَجَحْشٍ اَوْ اَيْحٰثٍ سَوَا كَيْسِهِمَا یہ تیسرا تیسرا ہے نہ نہایت اوشان کی یہی تیسری فَاِنَّهٗ تَشْمَسُ مَضِلِّ هَمِّهِ كَوَالِدِجِهَا بزمین روزت نہ نصیحت و نہایت و نہایت و نہایت</p>
<p>نظْمُ مَرْنِ الْفَوَاہِدِ لِلنَّاسِ فِي الظُّلْمِ غلام بنائیں آن لوگوں ہی آن آفتاب سے آوسان غلامت جہات</p>	
<p>زانکہ حملہ شکر اوینہ و حضرت بادشاہ چشمہ جو د اوست و حملہ جا نوشیدین زراہ</p>	<p>حملہ کا ریزہ بند او بچہ نور اندر نگاہ اوست مہر فضل و حملہ چون ستارہ نور خواہ</p>
<p>کردہ ظاہر نور او بر خلق در لیل سیاہ</p>	
<p>وہ شاہ بہ یگانہ و مرسل بہ سب سیاہ چشمہ ہے جو دکا سہی پیشہ کے اوستی راہ</p>	<p>دریائے نور وہ بہ بہین کا ریزہ رنگاہ خورشید فضل وہ بہ ستارے ہیں نور خواہ</p>
<p>لوگوں کو او کا نور دکا نون شب سیاہ</p>	
<p>شاہ شہمان ہے حضرت سادہ اشکر او سرداری چشمہ جو د اینہ اساد اساری و لکھ کناری</p>	<p>نور او دریا حضرت سہی نامے و گن کاری سویح فضل او روشن حضرت ہی سہی من تار</p>
<p>اوسدی نور تین لوکان اگے راتین گمن باری</p>	
<p>لَا تَكُنَّا نَرُظَلْمًا غَيْبِيَّاتٍ ذُبْحًا ہر گاہ کہ بسیار گشت از روی ظلم تار یکہا ہی خداست شَمْسٌ اَنْهَدِيْتَهُ اَصْحَابٌ مِنْ مَشَارِقِهَا خورشید بہایت و شگفت از مکان طلوع خویش</p>	<p>اَسْرَادًا بَارِئَاتٍ اَنْ يَفِيضَ ضِيَا ارادہ فرمودہ خداوند ماورینہ فیضان فرماید روشنی را حَتَّى اِذَا طَلَعَتْ فِي الْكُوْنِ عَمَّ هُلَا تا، خلیق طلوع نمود در جهان عام گشت نہایت</p>

دَسَا لَعَالِمَيْنَ وَأَحْيَتْ سَائِلَ الْأَمَمِ

او غامی عالمیان را زنده کرد و بیدار نمود آنها را

خواست ایزد ایکه خلق دوست بند صیاد
گشت چون طالع شده عامر اطللس او بد

گشت چون بسیار ظلم و کفر و عصبانیت
تا نیت نورش بیدار است اشرق فرخا

در جهان و زنده کرد او نور خود مخلوق را

چایند لطف است چون دی ضیا
طالع هوا جو مام بود حکمین بر بد

اند بسیار ظلم و کفر کاجب بکین برده پلا
شرق است الهی مهر داریت کاجمل کلا

اوس مهر است تمام جهان کرد با بسلا

چایبیا حق است اسانون عجبی اینا نور سارا
مردن ابریا روشن هو یا او شریک کمر سارا

ملک جهانی او است تیا جودن سخت انوار
نخبا است شرق لولون سوچ بد ابارا

ملن جهان وی برکت است چون زنده در مارا

فِي قَلْبِ عَشَائِقِهِ مِنْ شَوْقِهِ حُوقٌ
و دل عشاقش از عشقش در دلش
اَلْكَرْمُ بِمَخْلُوقِ نَبِيِّ اَزْ اَنْدَحَاةٍ
است در خلق نبی از انداختن

تَحْيُو دَتِي مَدَادِي حَيْهَ حُدُقٌ
زنده کند مرا مداد من در وقت
لَمْ يَسْتَطِعْ اَنْ يَبَيِّنْ حَقَّهُ حُدُقٌ
نمی توانست که بیان کند حقش

يَا حَسَنُ مُسْتَهْلٍ بِالْبَشْرِ مُتَسِمٍ

خوبی مستهل به بشری متسم

دل مشاوی شوقش بود جوش شری
بارک الله من خلقش زب و او به شری

گشت در اول نامه حیران حسن او نظر
شرح حشرش که تواند کرد و انا سر بر

با جمال و تازه روی مستهل در شری

ماشک کوشن وصل است بامین شری
نزدی حسن سیه و نندن کمال

حیران بین انگبین و کیمیک اوس ماه کاجمال
ما ذوق بین اوس که صفی کزین کمال

خوبی و تازه روی به کتاب شری

<p>شوق وصال تبسم عاشق دل و جگر است و بها و ده صورت بیست هفتون بیست تا اثانی</p>	<p>پیل نظر اکسین فون اوس همون نصیب انی اوس در وصف همون سبب سینه باغ فرمود گمانی</p>
<p>حبیب عماس مناسدی نور بهری پیشانی</p>	
<p>کالقدر فی زلف و النصرف فی زلف مانند سینه است در اندوه و مانند سینه است در باغ کالقدر فی توف و البدر فی شرف مانند فلک است در آسمان و مانند دریا است در بزم</p>	<p>کالقدر فی حرف و الترفیح فی لطف مانند نور است در حرف و مانند روح در باغ کالقدر فی صدق و لیسک فی شغف مانند گنج است در صدق و همچون شکر در شغف</p>
<p>والبحر فی کرم و الدهر فی حکیم همچون دریا است در کرم و همچون روز است در حکیم</p>	
<p>چون سره در ناسره چون فتح اندر کشف همچون گل است تا زگیها همچو بد اندر شرف</p>	<p>همچو نور اندر حرف آید چون روح اندر لطف همچو لوله در صدق همچون نیک نیتان در شغف</p>
<p>همچو بحر اندر کرم چون در هر در محبت کشف</p>	
<p>مانند نقد گوگون بن چون فتح زلف من چون گل است تا زگیها همچو بد اندر شرف من</p>	<p>چون نور حرف من، و ده چون روح لطف من چون در صدق من و ده که خوشک شغف من</p>
<p>چون بحر جو در من سبب و ده چون در صورت من</p>	
<p>همین گهر المویان و ده جنین جنت در دیده جنین گل موباره جنین چند شرف لائانی</p>	<p>جنین نور حرف و ده جنین پاک در روحانی جنین موقی در صف و ده جنین شکر در بیانی</p>
<p>جنین دریا من کرمی جنین محبت من</p>	
<p>حسب حق و زید فی خبر التیه درست خاص مصعان است تا زگیها است خورش کانه وهو فرد فی جلا لته چنانست که در احوال نیست که نهاست محبت گل خورش</p>	<p>و حید عصر شجاع فی سلا لته یکت زانده است محنت و درست در خاندان خورش مبید جایش اکادمی فی ملا لته خزانه بر باد سازنده لشکر احمد است در وقت حال خود</p>
<p>فی عسکر حین تلقاء و فی حشم</p>	

<p>در شکر عظیم است امر زانکه طاقای باو در بد بسیا</p>	
<p>اوست ایرد فرود در شرف کمال نمودشان چون بود تنها بچشت کرسیان کامران</p>	<p>این وحدت پاتما زانده خاندان وقت شمش می کند تا بود جمد کافران</p>
<p>چون ملاقی کردی اورا هست در فوج گران</p>	
<p>و دست حق بگانه بلا ننگ حسب مین ہے تنها ہی وہ ہے تو بزرگی عجب مین ہے</p>	<p>کینا زہ نے کا وہ بہادر نسب مین ہے نا بودی کافران کے او کے غضب مین ہے</p>
<p>گویا کہ بیماری شکر و سی کے عجب مین ہے</p>	
<p>اوست خدا دامت مکر محمد ابا سلامی جدون اکمل طے منون اور سلطان برامی</p>	<p>۱۰۰ لکانہ بیچ زمانہ بت بہادر نانی وقت غضب مین مارو بخار سٹو دہ برامی</p>
<p>گویا شکر بیماری نال او سی میت ناک نامی</p>	
<p>اِذَا سَكَرَ حَبْنُ الْقَلْبِ مِنْ شَعْفِ وَلَمَّا سَكَرَ سَمْعُهَا دُونَ رَنُودِ السَّاقِ رَتَمَتْ لَدُنْ كَأَنَّهَا الْأَوْلَى أَمْ كُنُونَ فِي صَدَفِ</p>	<p>تَرَى تَبَسُّمًا كَالْبَدْرِ فِي لَطْفِ ۱۰۰ مین تبسّمہ کا لبدر مین لطف بُحْبُحِي الْقُلُوبِ بِمَا اجْتَادَ مِنْ حَرَفِ ۱۰۰ مین بچھری قلبوں کو جو جو کلام</p>
<p>مِنْ مَعْدِنِ مَنْطِقٍ مِثْلَهُ وَتَبَسُّمِ</p>	
<p>۱۰۰ مین کلام میں ارسل جان ماہ مناس سازہ از بچوں سعدل زنگہ آن عالم مقام</p>	<p>۱۰۰ مین کلام میں ارسل جان ماہ مناس سازہ از بچوں سعدل زنگہ آن عالم مقام</p>
<p>ازدہ کان از کان نطق و ہمزگان اشہ</p>	
<p>۱۰۰ مین کلام میں ارسل جان ماہ مناس سازہ از بچوں سعدل زنگہ آن عالم مقام</p>	<p>۱۰۰ مین کلام میں ارسل جان ماہ مناس سازہ از بچوں سعدل زنگہ آن عالم مقام</p>
<p>وقت کلام و جبکہ ہے ۱۰۰ مین کلام</p>	
<p>چون واگلوں جس ویلی سبدا چہرہ مٹ گئی</p>	<p>چون واگلوں جس ویلی سبدا چہرہ مٹ گئی</p>

<p>گویا سوتی گیت جون عجایب باہ بعد فون آئے</p>	<p>توزنی لفظ معانی بستے دلان نون کی جو آئے</p>
<p>گناہ الاون گناہ ترسین تین خیمہ ترسین ہوا</p>	
<p>اَكْرَمُ بِيَدِي وَ سَمِ اللّٰهُ اَكْرَمُهُ لَطِيبٌ يَّعْدِلُ تَبَاغُثُ اعْظَمُهُ</p> <p>پہلے ہستی صوبہ بدست نامی نونو خفایا کریم نونو ہوا اور لایطیب یعدیل تباغث اعظمہ</p> <p>نیست، یونیش۔ یہی نونو کی کہ پستہ نونو ان کی نونو</p>	<p>شَدَاهُ فَذَعُطِرَتْ مَا حَاطَ مُقَدَّمَهُ مَعْطَرًا لَفُوحِ الرَّخْمَانِ اَفْحَمَهُ</p> <p>بہترین سبب کی مے معطر ہوا بنا کر کا معطر ہونے پر سبب اور معطرًا لوفح الرخمان افحمہ</p> <p>نوشہ سازندہ روح نونو معطر عالی بزرگی معطر ہوا اور</p>
<p>طُوبَى لِمَنْ تَشَقَّقَ مِنْهُ وَمِلَّتِيْمٌ طالع خوشی کے راہ کو کندہ است آنجا کہ او نہ نندہ</p>	
<p>حق کر است داود اور اچہ کریم است آن دم نیست خوشبو تر خالی کان بدن ماکرہ ضم</p>	<p>شہ معطر از شمیش انچہ برو سے نہ قدم عطر ساوان را کر وہ نونو آن ذوالکریم</p>
<p>زنا جہر شمشدہ وانکہ اور بہ سیرہ سم</p>	
<p>ابن سبب پیار حق نے دیا او مگو شرف تمام کہتہ شان سے تہ جو ضم ہے ہظام</p>	<p>مقدم عطر او کے بدن سے ہوا تمام روح نونو کو کر دی خوشبو ملا حق سے انتقام</p>
<p>مزدہ ہے او کو سہ نکے، یہ جو می وہ مقام</p>	
<p>واو پیار حق نے بختے او سون سببہ کوئی شکست لدا وس دہر نی نون جو جتنے نال تہیوی</p>	<p>قبر بدن دس خوشبو نلکے عطر معطر ہوتے روح نونو خوشبو کر دحق نے او سون شرف و تہ</p>
<p>نوکھن والے نون خوشخبری بین والا ہوس</p>	
<p>لَعَطْرَتِ كُلِّ بَلَدٍ عَوْنُ لَعَطْرَتِهِ آجَان مَوَدِّدٌ هُوَ عِنَ طَيْبِ عَضْرَتِهِ</p> <p>فوتہ ایسے ہر روز خوش صلی انہوں اور مہا چہم ظاہر انشان، ہونا ہے اور پاکیزگی و خوبی ہل سے</p>	<p>قَدْ اسْتَارَتْ جِهَاتٍ مِنْ تَفْرِتِهِ كَعُوْ بِيَكَةِ شَرْفَاعُوْ تَظَاهِرِهِ</p> <p>دستی گرفت تمام جہتہائی عالم اور حضرت مہی تہوں بہا ہست نرا جہت شرف و وسط آنحضرت کہ ظاہر گشتند</p>
<p>يَا طَيْبُ مُبْتَدِئِ مِنْهُ وَمُخْتَمِمْ اسی پاکیزگی آغاز آنحضرت و انجام دی سہی تہ علیہ السلام</p>	

<p>گشت از عطش مطروح بپای خاکیان گرد خاطر ببول او طیب غصه در زمان</p>	<p>بزرگ شش بخت شد از بال او میان ست کمره بر بادش شرف کافی زبان</p>
<p>ست یاکیزه از و آغاز او هم ختم آن</p>	
<p>بوی خوشش است شکست سر و معنی بولدنی طیب غصه شیر کاد پیتا</p>	<p>رهشن ایسکه نوبه آناتق کیا پس فخریه کس من سیده شه</p>
<p>سید با اسکا سبدا را و ده اشتیا</p>	
<p>اس خوشبودا - طرف و پیتا: بکار نماهر جان و وی کتیا شرف ابا</p>	<p>اس سب دی نور همین ره تن بوبالما بمنا سدا و کاشی است نیا</p>
<p>ده او ده آغاز یک ده استخار یا</p>	
<p>ببین الحق لمار ذظنهم - ده ده اولی او - تی - ده و ده و ده لوما لمرسین فیه الفرس انهم ان و لاه - آواز تله و سیا کج او شان</p>	<p>فتنی فراستة فرس ما اضنهم انمود و نا سنا چیزی در رخ اندنا الو بل منکل ما یزجون جنهم ده تا برنده برید سید لمان او یا نیا</p>
<p>قد نذروا جلول البوس والنقم تتمیق رسایه شه از بفرود در تمنق و مقومتا</p>	
<p>شده چون به حق باطل شده لاهز مدو مال بملا افرغ یس - بلیه و اسنه حال</p>	<p>عقل نایزیت زانیرود - از ایشان فال نقطه ایدشان - طرف علی مال</p>
<p>گاه ده آنه آینه میان با جلال</p>	
<p>عقل - جوق بوا بطل باطل به او مال او - در حال - است آیا همین نوال</p>	<p>عقل در کیه فاسو شخ - آینه حال بید ازت جویست - طالت مال</p>
<p>دو سه ده ده که</p>	
<p>آید حق به باطل تنها - معجون بجزیبانی بسنه ما کی - وی الی لمانی نفسه شرفی</p>	<p>فایان و عقل با جودن آن نذرا تسنا اید سید رسنه تبه جان مانی</p>

<p>فوق وی بند ہے اک ہر طرف کب نون پنجابی</p>	<p>شمس اهدایۃ اصحی و هو متبرع</p>
<p>و ظل ظل ضلال و هو مندفع <small>و سبب تک کہ وہ سایہ گمراہی در حالیکہ کس با تونہ است</small></p> <p>و بات الیوان کسری و هو منصدع <small>و سبب کذا را نید صفحہ کمان خسرو و علی کلازم تکمیل است</small></p>	<p>خوشید بر این طعن و نمود در حالیکہ ظاہر تونہ است و شیدک قصر دین و هو من قفع <small>و سبب کشت اساس قصر دین را نیکو بند تونہ است</small></p>
<p>کشمیل اصحاب کسری غیر ملتئم <small>مانند بیو نذیران کسری نیست ہم آیند</small></p>	
<p>ز نام کفر و سایہ اش را از جهان بردہ صفا قصر کسری شد فرزل کنرا افتادہ و را</p>	<p>تافت خوشید ہر ارچشن نمود آفاق را قصر دین ستمگ آمد مر قفع اندر بنا</p>
<p>قوم کسری چیمان بگستہ و از ہم جدا</p>	
<p>اندسیرا کفر کا موانا بود اور نماں کسری کے قصہ کا بیت کری کنگری وہاں</p>	<p>مہر ہر اوج چمکا تو روشن ہوا جہان دین کے بنا کے ہو کئے ستمگے میان</p>
<p>کسری کے قوم ہونے مونی جملہ بے نشان</p>	
<p>کفران کما ی . اتساکم تمام اندہارا ماری نوشیہ . اندی کہنے ہوی یار یار</p>	<p>ابریا سورج روشن ہویا اوس تہن عالم سارا بنگردین و انحکم ہویا تہی بلند نیارا</p>
<p>آجوبین شکر نوشہ اندا و کہو کہہ نکھارا</p>	
<p>اذ لواتما و حذب و اللعوز ذین کھف <small>خوار کستند پس نیامند برای بناہ کرفتن جا مان</small></p> <p>و الناد خا مده الالفاس من سف <small>و آتس ماریاں فروریزدہ کست و سنا او از زمان نعت نمودہ</small></p>	<p>القت و لاد ثة الکفار فی جھ <small>آخند و لاوس بارک . ہی کا فزانہ ترس . بیم</small></p> <p>بلو الشیا طین و الکفار من ضعف <small>بر بند شیا طین کا فزانہ نعت ضعیف کشتن خود</small></p>
<p>حلیہ و النفر ساهی العین من سلیم <small>بر کسری و حوی ماریاں ساکن شدہ است جیسا کہ نعت پریشانی</small></p>	
<p>جملہ کم کرد جاے امن و رو اندر فرار</p>	<p>گشتہ از سیلا و او کفار خائف نخت خوار</p>

<p>از تاسف سر و شد در دیر کفر نار</p>	<p>کافر و شیطان ز فروع کفران نازار</p>
<p>نہرا شد خشک آب از سبکہ عم آمد ہزار</p>	<p>نہرا شد خشک آب از سبکہ عم آمد ہزار</p>
<p>دلت طے پند کے نہ باقی رہی تہ تاب دیر و ناک بر شالم سے بجز شتاب</p>	<p>کفار دُست اوس کے ولادت سے تہ خراب روت تہ مشرک اور خون پر تہ آل عذاب</p>
<p>سدمون سے نہر کا ہی ہوا خشک طے آب</p>	<p>سدمون سے نہر کا ہی ہوا خشک طے آب</p>
<p>خواہی کہ کتبوت اور عاجزوں بہترین والی سبب کل سبب کہ گیا نین بہترین</p>	<p>اوسدی حرمہ نہیں سببہ کافر و دی سبب نین ضعف کنان شیطان کا تہ تہ نین نین</p>
<p>و کادت الکفران لقطع وتین تھا دو سب لہر بکمان کفر باندہ یہ ہ شود زہ او و ساد ساق و ان غاصت تکمیل تھا و ملین سخت خداوندی اللہ انہ غصا و ریہ او</p>	<p>فصر فارس ان خربت ذویر تھا بہ نیر او فاس انکثر ابہ و شد نہر او وطل خیبر ان قطع تہجیر تھا اشامہ یار و میر انہ بر یہ شد نہر تھا</p>
<p>نہر و وارد ہا با لفظ حین طی انہ بزرگانہ سہ و آئینہ اندر خیمہ خود و مالکان آئینہ</p>	
<p>شد کمان کفر بلہ زہ کا فان مردود و خوار سادہ شد خشک آب تو تہ نانش بلہ قوار</p>	<p>اؤ فارس راتہ عم انیک مرد او دیر نار نخل خیبر شد بریدہ خیبر سے د قیرا</p>
<p>دیدہ چون خالی بر آمد و دشا نرا از دا</p>	
<p>اوقی کمان کفر کے زویدیا سبتاب ساہی کے شبھی کا ہوا ایک خفت خشک آب</p>	<p>فارس کے دیر ہو کے بہر سبب خراب خیبر کے نخل کٹ گئے مومن تہ ہامیاب</p>
<p>پیاسے جو آئے اوس سے سبے دایا راب</p>	
<p>زہ نمان کفر سے نرٹے کا فان تہ تہ اووی ساوی والی عمکین جو میڈن نیر سے باساہ</p>	<p>فارس یا ندی اک جو جیے رنگ میوی ساوی خیبر دی و درخت کٹیوئے عدین فانیان تہ جی</p>
<p>تریا اگر دیکھ کے سفا کوئی و انون کر لای</p>	

<p>تَرَى الرِّمَالَ مَكَانَ الْمَاءِ مِنْ طَلَلٍ خواہی دید جا آب رو بن از ریک وان لیتہا کان بِالْمَاءِ مَا يَأْتِيهِ مِنَ الْمَاءِ چنانستیکہ مقرون باشن فرستہ خیریکہ آب میباشند زری</p>	<p>فَهَوْرُهُ أَوْ قَعِ الْكُفَّارِ فِي حَبْلٍ نمود آنجانب علی ہند علیہ و اما سلم الفند کا فرمان ادا وَوَضِعَ النَّارِ فِي التَّبْرِ نِيدِينَ وَحَبْلٍ درجا بجا مکان آتش در سردی وصل و حلاب را</p>
<p>حُزْنًا وَبِالْمَاءِ مَا يَأْتِيهِ مِنَ الْمَاءِ از حبت غم خوردن و آب لحن گوید خیریکہ آتش میباشند از التہاب</p>	
<p>یشتہ ہاید اشدا ز ریک آب فٹ شد سراب از تری گویا کہ آتش رست دارو آنجہ آب</p>	<p>از طور شس کا فرمان افتادہ کبیر در عذاب جانے آتش سردو شد آتشکدہ کبیر حلاب</p>
<p>أَبْرًا اِزْ عَمِّ جَوَّاشِ اِفْتَادِ اِذْ اِتَّهَبَ</p>	
<p>پلٹکے جا پیریک کے تی پتے جا بجا گویا کہ آگ میں بہرے پانٹکے تی ہوا</p>	<p>کفار میں طور سے اوسکے حلال ابرا آتشکدہ سجایا ہوا کبیر سے تنہا بھرا</p>
<p>اور پانے کو وہ غم سے جو آتش کو سوزتا</p>	
<p>پانی دی جادواون چکے پتے ہوئی نشانی گویا کہ نون اوہ طراوت جو ہندی وچ پانی</p>	<p>اوسدی ظاہر ہون کو لون کا فرمان پون بیانی آگ دی جا گن کبیر سارا دیر سو کبیر فانی</p>
<p>پانی نون اوہ غم نہون ہو یا جو اک وچ سوزن مانی</p>	
<p>وَالَّذِينَ يَنْفَعُوا وَالْحَنُوفُ دین بلند میگردد و تیان گون رتوندہ اند وَالْحَنُوفُ تَهْتِفُ وَالْأَنْوَارُ سَاطِعَةٌ دعبان آواز میگردد و از نور آنحضرت نورین بگنند و نورین</p>	<p>وَالْحَنُوفُ فِي الْأَنْوَارِ قَاطِعَةٌ دلہای حقانی در ظاہر گردیدن یعنی در زردہ بستند وَالْوَحْيُ نَسْفُوحٌ وَالْكَفَّارُ خَاسِمَةٌ وچہار پیمان کلام بگنند و کفار زبان زدہ سوزندہ اند</p>
<p>وَالْحَنُوفُ يَطْفُرُ مِنْ مَعْنَى وَمِنْ كَلْبٍ دعبان کہ نبوت باشد ظاہر میگردد و از انوار ساطعہ کلام گنند و کفار زبان زدہ</p>	
<p>دین بلند و سزگون گشتہ تیان و پیر خود دعبان گشتہ سخن گو یا ان علانیہ فروغی یافت نور</p>	<p>شدہ لاکھامی حق تا بندہ قاطع باو فور و حشیان گشتہ سخن گو کا فرمان ترسان دور</p>

یافت حق از کلمہ و معنی جب رنگ ظہور	
ظاہر و لیلین حق کے ہو میں طرفہ جا بجا حیوان بولے اور ہوئے کافر گریزا	دین ہو گیا بلند جن کا ہے سر جگا آواز دینے جن لگے اور نور جگا
معنی سے اور گھون سے ظاہر ہے حق ہوا	
کتیا و لیلان حق نے جگہ چ عجب نیارا وحشی بول گواہی دیوں کافر و نارا	دین بلند ہوا سر نیوان بنا نہا ہویا یارا من بولیندی نور نے ماریا عالم وچ چکارا
معنی میں آئے کھسان ہوں حق ظاہر نیارا	
سَبِّحْ عَلٰی سَمْعِهِمْ وَالْبَصْرِ كَمَا ضَمَّ بروردہ زمین برکشمائی ایشان شمشا ایشان ہا کوشیت مِنْ بَطْنِهِ صَادِجِجِ الْكَافِرِينَ بَكْمَز از تہای تعالیٰ شتندہ کفران کنگ از اطہا شتندہ	وَعَلَىٰ قُلُوبِهِمْ حِجَابٌ حَسْبُ الْعِشْرَةِ وَحَمْدُ دین شمشان عمر از پردہ تار کے مرز مود تَعْمُوا وَصَمُّوا فَأَعْلَانُ الْبَشَائِرِ لَمْ کور شدند و کرسند زبیا ہمار کرون حشما چیری حشما
سَمِعَ وَبَارِقَةُ الْاَرْضِ اَلَمْ تَسْمِعِ شنیدہ شد آن اعلان و برق ترسانیدن دیدہ نشد	
کرد حق چون پردہ ہا برکش و چشم کافران گشتہ از قدر خدا ننگ و کور کہ از زمان	اوردل شان نیز زد عمر سیاہی الامان آن خوشی ہا ی علانیہ زبشند از زمان
برق ترسانیدن حق را نزدیک آسمان	
کافر کے اکلمہ و کانونیہ جب نت نہ کر دیا بہری و کونگے ہو گئے اندھی ہی جا بجا	اک پردہ دلپہ مہر گت تب چہ نا سزا ظاہر ایشا رہ ولی استے کب سنا
اور برق جو در آئے وہ دیکھنے نہ مطلقا	
انگیان کنان او نماندی او پر بے پردی پای اپنے قہر تین کافر انہیں ڈوری کرد کما ہی	ہر سیاہ دل او پر لگے تھی گمراہ نبی سے نہ او نمان حق نے جو جو ظاہر سخن سنا
نہ برق ڈرانوں والے وہی دوزخ گئے ہلے	
فَاَصْبَحُوا وَمَنَاطُ الْحَوْرِ بِالطَّمَعِ صبح ہوئے و مناٹ الحور بالطمع	فَاَلْقَاهُمْ مِنْهُمْ صَادِرًا مِنْهُمْ القا ہم منہم صادرًا منہم

پس صبح نو زد و حالیکه محل خوف باطنشان بود صَارَ التَّاسِفُ فِي الْجَوْسِنِ مَعَاوِنُهُمْ گردیدند صبح خیزدن در صلا جامه و گکار ایشان	بلخ بود در آنی سبزه ایشان گردید گوی می ایشان مِنْ بَعْدِ مَا أَحْبَبْنَا الْقَوْمَ كَاهِنَهُمْ از پس آنکه خبر داد آن قوم را خبر گوی ایشان
---	---

پس از آنکه شد گدار و پس نمان سرگرد آمد آنس که بود و شد گدار و پس نمان پس از آنکه داد او ایشان را خبر با کسان	پس از آنکه این دین گچ شان گردد اکنون نمان بِأَنَّ دِينَهُمُ الْمَعْوَجَ لَمْ يَلْقَهُ باینکه تحقیق دین ایشان گچ است - و او نخواهد یافت
--	--

کبیر امید خوف نمانه هونی کا فرد لیل و نوار حزن و تاسف او نگاه هوا آکے یا رخا	کبیر امید خوف نمانه هونی کا فرد لیل و نوار حزن و تاسف او نگاه هوا آکے یا رخا
---	---

تتر تر خوفون کبندی کا فردون سادی پیلے عزم و تاسف هر دم کساندی در کنون گنیلے	تتر تر خوفون کبندی کا فردون سادی پیلے عزم و تاسف هر دم کساندی در کنون گنیلے
--	--

و بعد ما نزل الکا فاری من رعب دین از آنکه لرزنده شد که دان از رعب و جفاکی	و بعد ما نزل الکا فاری من رعب دین از آنکه لرزنده شد که دان از رعب و جفاکی
--	--

و بعد ما عاينوا في الآفاق من رعب دین از آنکه مشاهده کردند در کرانه آسمان شکره و شکره	و بعد ما عاينوا في الآفاق من رعب دین از آنکه مشاهده کردند در کرانه آسمان شکره و شکره
---	---

منقصة و فوق ما في الآرض من صنم ساقط شونده است و حالیکه بزرگ شونده بود آنچه در زمین از صنم	منقصة و فوق ما في الآرض من صنم ساقط شونده است و حالیکه بزرگ شونده بود آنچه در زمین از صنم
--	--

پس از آنکه شد منزل قوم کفار از عذاب پس از آنکه وحش داد خبر آن عابینا ب	پس از آنکه شد منزل قوم کفار از عذاب پس از آنکه وحش داد خبر آن عابینا ب
---	---

بر زمین هر جا که بالا رفت شیطان شتاب	بر زمین هر جا که بالا رفت شیطان شتاب
--------------------------------------	--------------------------------------

بعد اسکے رعب وزبانه کفار کو جو ۱	بعد اسکے تے مخالفین سبہ گریز پا
بعد اسکے جانور سے لگے بولنے ثنا	بعد اسکے جو لگنے لگے انجم سما

جس جاگے سو سے خین زمین سے ہے جن پرہ

پچھے اوسدی جو سبک فرود تون گنبد ہری	پچھے اوسدی جو سبک دشمن نال سیت ماری
پچھے اوسدی جو دیون گواہی تکلی جن نابی	پچھے اوسدی جو امانون دکن لگتاری

جان لے جس دیرتے اوتے اونے پیر ماری

الحق یعقوب و شتر الجان منقسم	قد حال بین مناهم حاجب منجم
ن بندہ و در میان قطع نوندہ است	ناگہ زبان اور دسار مقصدہ ایشان پرہ مطہر
الما المقصود انی السمار جموا	حتی عدا عن طریق الوحی منجم
پرہہ لقصہ سارہ بلا ذنن پیمان ہم نہ ہیندہ	تا آنکہ آیت از اسکا دقتی نے آید از بندہ

من الشیاطین لفقوا قر منجم

زید شیطا طین لریست از بندہ جو نبال آئندہ

حق بند و شتر جن زیر طرف شد ناید	پرہہ دوری بیان طلب نشان برسد
قصہ رفتن پر سما چون کردہ ترش در رسید	تار زاہدی حق شیطان نہ میتا بدید

شد بیان مرے اندر پس دیگر دید

حق مویا بندہ مساجینون کا شہ	پرہہ پرا او تون کے طالب بین آما
جائے تلے او پر تو تلے مہلہ سر سہر	تا وہی سے ہونمزہ و سونہ جدر

اک دوسرے کے پیچھے وہ جاسکے جو مضطر

حق بلند ہو یا ہر طرفون جن نون ہے خرابی	مطلب سے اونمان میں داہا یا ایسا نہیں
جدون خیرین لگے سامان تر تار جم شہانہ	وحی دی راہ اتون ماناں شہ اوہ اوہ الہی

اک دوسرے دی بجھے لڑی یوزدی جن میں

من بعد ما رجوا اذ لا ید الہیہ	لا یستقیمون رعباً فی مواجہہ
پس تا کہ رجہ منودہ شد نماز دی خواہی نامی	ایسا وہ نہیں آئندہ شہ از وی ذنن سخن رعبا پیم

<p>فَرَوَالِمَا أُجْرُوا هَوْنًا بِصَاعِقَةٍ</p> <p>گر خیمتند از برای آنکه سوخته شدند از روی آتش</p>	<p>كَانَ مَهْرَبًا أَبْطَالَ أَبْرَمَةٍ</p> <p>گو یا که ای شمشادین دست خیمتین سا با بر طند در تو خیمتین</p>
<p>أَوْ هَسْكَرًا بِحَصَى مِنْ رَحْمَتِي</p> <p>باش که است با سنگ ریزه بی زود مبارک است انداخته شد</p>	<p>رفت از رعب این گروه مخالف امیر قرار گو یا بودند فوج ابرمه اندر فرار</p>
<p>بعد از آنکه رجم نازل شد شده یکسر تزار سوخته از صاعقه جمله ذلیل افتان و خوار</p>	<p>یا همان لشکر که بدشان سنگ شده دیگر تزار</p>
<p>بعد او سکه جو هوئی تته ده جرم بر جب صاعقی سے جبنے لگے آئے خاک پر</p>	<p>بلگے یہ توتے خوف سے اون کے دل کو گو یا وہ ابر بہ کے تے افواج جاگ کر</p>
<p>یادہ سببہ کہ تہرون سے شہ کے تھے سیر</p>	<p>بچے او سدی جو رجم او ہمان نون ان تین کن شہ ذردیان بدون رجمان پر کے مارتہائی</p>
<p>یا اوہ شکر جو جنگ روح حضرت تہران شہ بھائی</p>	<p>دو بروں ہرگز کھلون گدی زمین چون تان ابر سہ داسی وہ شکر جو کبے تے چہرہ آئے</p>
<p>فَحَيْثُ اشْتَعَلَتْ نَارُ الْعِدَى ضَرْبًا</p> <p>پس جابگیر شدند ز گشت آتش اعدا از روی جنگ</p>	<p>حَيْثُ اللّٰهُ عَدَاةً بِالْحِصَاةِ دَمْحِي</p> <p>دوست خدا دشمنان خود را بسنگ ریزه با گند</p>
<p>سَعَوْا إِلَى مَرْبٍ لَمَّا قُتِلَ هَرَمًا</p> <p>دو دیدند سوئی کر عین از روی حیت پر که خاک رو شد</p>	<p>بِنْدِ اِبْرَاهِيمَ بَعْدَ تَسْلِيمِ بَيْتِنِي مَآ</p> <p>اندخت آن سنگ ریزه پس از تسلیم آنسا نیزه و کوفت</p>
<p>بِنْدِ الْمَسِيحِ مِنْ أَحْسَاءِ مُلْتَقِي</p> <p>انداختن زمین پس کشته یعنی حضرت یونس از رود اندون بزرگه نانی</p>	<p>شعله زد و نار عدد در جنگ چون زاهد خدا شکر گریان فوج اعدا دید چون خود را فنا</p>
<p>شکر گریان فوج اعدا دید چون خود را فنا</p>	<p>سنگ ریزه دوست حق انگند سوی اشدقیا بدگندن بعد تسبیح حصه در دستما</p>
<p>بہر کے جب آگ جنگ کے حضرت نے جوش کیا</p>	<p>ایمانان کا گند ماری بونس سر در را سنگ ریزی چھینکے ہاتھ مبارک سے دونوں ہتھ</p>

تا ذکر چھے یکینا ایسا کہ جیسا ہتا

اسرا کو نزلہ ہوا سبہ سے گر زیا

پھیلنے پہ ایک بیت سے یونس کے نامیدین دیا

دوست خدا کے تیر مان چاکر طرف ڈھانڈی مار
سن بچے اسد جو کلکری تسبیح کرنیدی ساری

جنگ سی بہا ہوی شعلیاں بجے بند اولار
بتے مارا جسے نتھے جنگ کرن تین داری

جینون مچھلی یونس ڈاکرون سے سستیاں گناری

قَادَتْ لَهَا طَيِّبًا هَا وَالْوَحْشَ قَاطِبَةً
فرمانبردار شدند رایتان مانور ان زمن شیان کے
جَاوَتْ لِدَعْوَتِهِ الْأَشْجَارُ أَطَاعَتْ
آمدند وقت خواندن او و زمان علیک یا ضیاء

صَارَتْ لَهُ الْأَرْضُ مِثْلَ الْقَصْرِ تَابِعَةً
گردید بری اسے تمام زمین مانند کمانہ تابعہ درام
قَدَّصَارَ مِنْ أَصْبَعِهِ الْعَيْنُ تَابِعَةً
گردیدہ از انگشتنای مبارک و چشمہ آب جاری

مَشَى الْمَيْدَ عَلَى سَاقٍ بِلَاتَمِّ
در حالیکہ سیر مہندہ سوسے س یک سان بلے یا

طائر و وحش از برائی خدمتش بستہ مگر
چونکہ خواندا آمد وہ ان سوش شدہ ساجد بجز

تابع او شد زمین با کوہ و صحرا سربسیر
گشت از انگشتنای جاری آب شیرین سردتر

سوی او بر ساق بلے پا شد برایش پے سپہر

حکم او سکا و سستی طیر سبے مان لین کبان
ہوا یا رب تو آئی بجز سر جیکے دو ان

کوہ و زمین تابع فرمان سے مرز و ن
صحرا میں انگلیوں کے جو آب خوش و نوان

چلنے ہوئی وہ بند ک بلے پا یہ آئی ہن

بجکیان کے پہیان سنی دون آن فلاسے
جدہ سنیدی سر جیکر آندی ر کھ سلامی

تابع امر نبی وی و ہرے اتے پارتامی
پانی صاف وہ یا بروج انگلیان تعین اوہ نامی

پہیان اوتے پورا ون دوری آندی عامی

مِثْلَ الْغُلَامِ لِمَرْصِيَاتِهِ حَبِثُ
جیسوں جیسے لڑکے کے لئے انحضرت صلی اللہ علیہ وسلم کے لئے
کاتما سطر ت سطر لما کثبت

جَا أَنَّهُ مُنْفَادًا سِلْمًا إِذَا دُعِيَتْ
آمدند زنت میں آنحضرت در حالیکہ فرمانبردار و توبہ
أَوْصَافُهُ بِبَيَانٍ لِأَصْلِ التَّوَكُّمِ

<p>گو یا کہ نوشت آذرخش کتوبے برای نوشتن</p>	<p>صفتای جناب حضرت ابگشتان شاخا نوشت</p>
<p></p>	<p>فرو عمامین بدیع الخط فی اللقم شاخاے آذرخش از عجائب خط در مہائے راہ</p>
<p>بر حناے او دویدہ کا مزن بچون غلام گو یا کہ نوشت سطرے از کمالش و اشلام</p>	<p>خواندہ چون شد آمدہ سفا و پیش آن جام وصف او از جہائے خویش کردہ ارتسام</p>
<p>بیش از خط عجائب در میان راہ عام</p>	<p>بلو اما جب رخت ہو سفا و آگیا چہرہ کے قلم سے شاہ کے صفین لکھا گیا دوڑا غلام حکم جو مولا کا پالیا گو یا کہ سطر وصف میں شد کے بنا دکھا</p>
<p>خط جیسے رخ نے ہے راہ میں لکھا</p>	<p>فرمان بڑا رہو یا جدہ سدا تزدادہ کن جو بنیان نیاں کولمان وصفان شو میان کہہ گو کما باندی و انگون دوڑا جدون حکم سائین دا بچو گو یا او سے رہ دی اندر سطران صاف لکھا</p>
<p>بجان مال عجائب خط و بیان رہ دی وجہ نائی</p>	<p>فی ذکرک تجیدۃ الاکرام حائریۃ در بیانن زنگی قدرہ سلی شہید و کما کیم ہمسایرتن انہ علامۃ الفضل من ممشاء باہرۃ تانی فضل حق تعالیٰ ندادہ نین خط از دیدیم ہوید است آیاتہ مثل لوقر الشمس ظاہرۃ سخرات سے اللہ صلی اللہ علیہ وسلم اندر وقت ظاہر ستند مثل الغمامۃ آتی سار سائیر اندازہ آبر بر جا کہ شی فرمود حضرت سیر کنندہ است</p>
<p>لقیہ حمر و طیس للہجیر حمر نگاہید بہت اور انہ کام نمودار گری نیم روز روز گرم شو</p>	<p>گشت در دراک مجبزش عقل حیران و ضریر شد نشان فضل حق ظاہر ز سیر آن بشیر مخبراتش بچو نور خور جسم آفاق گیر بچو ابر سیاہ انگن بر سر آن ستیر</p>
<p>داشتش از شدت گرما نگاہ اندر سیر</p>	<p>عقل او سکے در کتبے میں حیران ہو گیا چاہے میں او سکے دکھا نشان عقلی فضل کا اعجاز او سکا خورگی طبع شہر ہوا بادل کی طرح شاہ جد ہر کو چلا چلا</p>

گرمی سے نیروز کے آسمان بنا

عقل لغز او سدی رستے دی روح بن چون جیرانی فضل ضادوی راه چلن روح او سدی آشنانی	سویج و انگون مجزوی او سدی بن شہو چیرانی بدل سرستے او تول جلدابست دل چلدا جانی
---	--

گرمی روز گرم تہین کردا حضرت دی نگہبانی

بشرح صدیرہ تبدی مالکین کہ بشادون سبند مبارک سے طہر بند نغیر انکھان بلندی	فکلما فی السماء والارضین لیکہ ہیں ان تیکہ زمین مبتدزم ورام زو مید برای حضرت
کم یعمل الجذع لہ فی ان بیان کہ فصت نگر دستون خانہ برای دوریکہ رست براتون حضرت	اقسمت بالقمر المنشق لیکہ قسم نجوم باہیہ ننگہ شوزہ بود سبیکہ بن نغیر

من قلبہ نسیبہ منبر ذریعہ القسیم

از دل حضرت نسیب است در شق کراست کند خردن ما

شرح صدرش چونکہ شد فغنی شدہ ظاہر برد دیر نمود استن اندر جبرش از گریہ فرو	بر صردار مرض و سازم آمد اورا روبرو نیخوم سوگند با لبہ کفش گشتہ از دو
--	---

بادش او نسیبے دار و ز شق نسیم کھو

منفی تو شرح صدر سے ہو گئے عیان وقت میں تماستون بی باگریہ و فغان	رام او سکے کہیے خاکے جوتی بر آسمان ماہ دو نیم کہ ہی قسم مجھ کوہ سبحان
--	--

سہ شق او سکے دل سا قسم ننگ سے بیان

شرح صدر تہین تو کجسا ظاہر جہا سارا تہنا بجر بنے تون روزنار کے دواغرو	جو زمین اتے آسمان دی روح من حکم نوزا قسم سے مینون اوس جن دجوتی چون بر ماہا
---	---

اوسدی دل دی نسبت رکدا شکر ہی سے نیکو کا!

لکلت شاة لیم شویت بسیم کلام کو گوشت بزی کر بان کردہ شدہ بود نیر آدوہ	تاتارت مدحہ القسب فی العظیم آشا کردو سارو میں آتمذت تصید منموزم
بر لیبہ عذب مر الما فی الطعم آب من مبارکی شیرین کردی آب جانیکہ تیغ بود	وما حوی الغار من حیرت من کین دیادکن پیزی را کہ کین او یا ما زغیر از گرم

وَكُلُّ طَرَفٍ مِنَ الْكُفَّارِ عِنْدَهُ عَجِي	
... شیم کا وزن از دیدن آنحضرت کور شدہ بود	
زبر الودہ ہذ بریان سخن گفتہ بشاہ	سومار اندر صفت گفتہ قصیدہ ہذر خواہ
گشت از آب من شیرین آب تلخ چاہ	و آنچه از خیر و کرم در خار بگزیدہ پناہ
گشتہ کور از دیدن شان جملہ اصدار انگاہ	
بولایید ہونا گوشت کب زبر بیان ملا	آسو سمار نے وح شادہ کا کپا
آب من سے ہیتا جو تلخ آب تھا ہوا	خیر و کرم جو خار میں بیتے پیئے نفسا
کافرتے کور دیکھنے سے اوسکے مطلقا	
بولہا بنیان گوشت بی خون من وح زبر ملا	گودے ہوا کے گفت نبی دی بچون اکہ سنا
کوری گوہ دی آب دہن میں گئی پیدہ تمنائی	خیر و کرم نے خار و چالی جدائی ذات چہائی
کافرا ندی سبھی جوئے سہہ مایونی چہائے	
تَفَاجَرُوا مِنْ الْكُفَّارِ اخْتِفَا	بِنَصْرَةِ الْحَقِّ مِنْ جَمِيعِ الْعَدِ الْفِيَا
ت دندہ دو درازنگاہ کا دران مخفی گشتند	بیاری مخفی از سہہ شومان سنایت کردہ شندند
میں نہر ہم بچجا اب الفضل قد وقیا	فَالصِّدْقُ فِي الْعَارِ وَالصِّدْقُ الْفِيَا
از ہمہ شرک ابشان و برودہ فضل کجا بہتہ شندند	میں صدق کردات بارک حضرت بوہ رخار بوہ صدیق کرنا
وَهُمْ لَيَقِيُنَّ مَا بَا الْعَارِ مِنْ اَرِيْمٍ	
و حل آنکاران کفار میکفتند نیست در خار	
کردہ ہجرت چونکہ مخفی ہر دو شہتہ بغار	گشت امداد خدا شانرا از اعدا پردہ دار
ماندہ محزون در حجاب فضل و ستر کردگا	صدق با صدیق اندر خار خوش کردہ قرار
جملہ سے گفتند کافر نیست کس نہان بغار	
ہجرت وہ دونو کر کے جو نہیں جا چہی بغار	جمع عدو سے یارے ایزد ہنی کافی یار
شر سے حجاب فضل میں حق تھا نگاہ دار	صدیق و صدیق نے تھا کیا غلامین قرار
کافر کہیں کسیکا ہوا بیان ہمیں گزار	

ہجرت کیسے تھیں کے جیتے وہ نون جا کن ری
فضل الہی شال ہو کر سبھی کم سنواری

کافی باری حق دی ہو دشمن سبھی باری
صدق صدیق دو نہیں جاہیے چھپ کر اندر غاری

کنہدی کوئی نہ آیا اسے کافر ب دی باری

الْقَوْلَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَدْلَ وَالْعِثْمَا
آنحضرت علیؑ وشمس پرورد را
خبرت عدلہ لہ اللہ حین کرفی

مِنْ بَطْشِهِ صَادَتْ الْكُفَارُ ذَاتِ عِجْ
از سبب قہ اگشتن میرا ن صاب کورن
ظلموا احمام و ظلموا العنکبوت علی

زیادگانا شدند دشمنان او چون او، قتالی کجانی

خَيْرِ الْبَرِيَّةِ لَمْ تَسْبَحْ وَلَمْ تَحْمِ

بہترین مخلوقات میں نہ عجز نہ سجدہ نہ تہجد نہ اور نہ تہجد

حق را کفندہ جو بر ششم اعادی پرورد را
دشمنان خاص شدہ چون حق نمودنش آقا

کشتہ نابینا مگھرا از قہ خرد ا
کتابوت و ہم کبوتر بدگمان اشقیاء

پروردہ نمودہ گشتہ کرد آن حیر اور بی

پروردہ جب انہیں دشمنوں پر حق نے کر دیا
خاصہ سوسے عدو ہوا حق حامی آپکا

اندہ ہوئی تمام نہ کیسا وہ ماہرا
تقاضیے کہ ترو تیزی کرب کیا

پروردہ بیب حقیقہ نہ کرد آپکا پیرا

دشمنان دی جب کہیں او پر حق نے پروردہ پایا
حق کھبان او سدا ہو یا دشمن غار اجابا

فرخدا تمہیں اندیشہ سے بچانے لیا
جا تو نے کبوتر را و سر پروردہ نہیں بنایا

چلنے کو کا ندیسے گرد نہ ہر ایو شیاں پایا

مُحْسِبَهُ اللَّهُ عَنْ جَمْعٍ مُّصَادِفَةٍ
پس کافیت اور انحضرت صفتا لیزدہ پیش آمد

كُفَاةً عَنِ كُلِّ فَرْجٍ ذِي مُسَاعِفَةٍ
کافی انتہا سب سے آگے نہ آئے سب سے رفت

بَسْبِ طَيْرٍ ضَعِيفٍ عَنْ مَلَأِطَفَةٍ
بہترین جانوں ضعیف از لطافت بے ایت

وَقَايَةِ اللَّهِ اَعْنَتُ عَنْ مُضَاعَفَةٍ
ساجد آئین مقابلیے یا اور اعلیٰ حق نہیں دیا

مِنَ الْمَرْوَعِ وَعَنْ خَالٍ مِنَ الْأَطْمِ

ازرہ یا وحیۃ ادا از حیرتے بند از قلعہ :	
گشت کافی ایزد اور از جمیع دشمنان	بس در از یارے ہر کس خدای حق سبحان
لطف حق بخودہ پردہ کردہ فرغ تا توان	شد نگہبانے حق کافی از اسباب جہان
ہم ز دروغ و خود و ہم از قلعہ عالی نشان	
حق کافی او سکو جلا عاویسے ہو گیا	ہر اک کے یاری سے او سے بس حضرت ظا
تیری ضعیف نے جو نہیں جالانیا تیا	فضل خدا نے سب سے او سکو غنی کیا
زر ہون سے اور قلعے جو عالی رکھیں بنا	
کافی حق او سینون اور تین جو اگر نمان آیا	ہر یک دی یاری کو لون حق نے او منون چا پیا
داوڑ بہت حقیر تین جالاحتی پکرتا یا	نگہبانی حق وی او منون بے نیاز بنا یا
زر بان تین اور قلعیان تین جو بلند ستی پایا	
قَدْ زَالَ قَوْلِي لِمَا أَنتَصَرْتُ بِهِ	عَلَىٰ لَجْبِ الْجَاهِلِيَّةِ قَدْ ظَهَرْتُ بِهِ
تسلیق زبان کرید خواری من برگاہ کو یاری کو فرم جان فر	برغای دشمنان فتح یافتیم سب دورے
فِي كُلِّ عَمٍّ عَظِيمٍ اِنْ شَرْتُ بِهِ	مَا لَسَا مَعِيَ الدُّخْرُ ضَيْمًا وَاَنْجَرْتُ بِهِ
در ہر غم و الم کلان شرت یافتیم از کم وی	بیخ و خواری نمود روزگار سعی ما برین بیخاک
اَلَا وَاَنْتَ جَوَارِدٌ اَمِنَةٌ لَّمْ يَضْمِرْ	
گرو رسیدم حمایت را از تو کہ ستم بگردہ شدت	
رفت دل من چون یاری بدو بگزیدہ ام	فتح بر جلا عادی از طفلیش یا ستم
در ہمہ غما اندو دیدم خوشیما و بدم	چون پند از بیخ و ہر دون بنا نش بردہ ام
یا فرم از دوسے پنا ہے گوشہ کردہ ستم	
ہو یا عزیز یاری چولے او سے جا بجا	سبہ دشمنوں پہ غالب ایسکے سبب ہوا
ہر غم میں خوش خبر مجھے وی لطف سنا	بیخ زمانہ سے گیا ایک البتہ
الایۃ وہ پاسے نو ہر کہی جدا	
خواری میری سبب گئی جو یاری اوں من پنا	سببان دشمنان اوتے نیون اوں سے فتح و کما

بر سر پنج و چالی بخش میون و سنی آسوکیمائی
میون پنج زمانے دست جده میں جا بسائی

اوہ پناہ لوسے میں اس میں کبھی آن بہائی

لَصْرَتْ فَيَكُلُ حَرْبٍ عَنِ لَقْدَدِهِ

یاری دودہ شرم برگرہ سبب است و شش بنائیان
وَلَا التَّمَسْتُ غَنَى الدَّارِ مِنْ مَنِيَّةٍ
دعائت و دم تو کوی نیاہ آزت رازد سکت کتانی

شَفِيَتْ مِنْ كُلِّ دَاوِعٍ سَخَاخِدِ

شفا دودہ شدم درم من از برت نیاہ مبارکتان
بَلَعَتْ كُلَّ مَرٍ مَرٍ عَنِ تَقَقْدِهِ
رسیدم بر مقصود خویش را از سبب اطفاف حضرت شان

رَأَى اسْتَلَمْتُ النَّدَى مِنْ خَيْرِ مَسْلَمٍ

گر آنکه جوسه داوم ششس را از دست سیکه است از برت سنی

گشتم از حسب بے منصور اندر جرم با
آرزو کردم ز در دارین از دستش غنا

یا فتم ز امراض بالفور رخ خویش شفا
جمله تا جا تم شد از امداد لطف ابروا

بوسه داوم ششس را از دست برعطا

حسب سے میں او کے ہر کہیں منصور ہو گیا
چاہا نہ میں او سے غنا و جہان کا

مرفوعین او کے چہرے جگہ جوئی شفا
او کے گرم سے جملہ مقاصد جوئی روا

الاک بوسه ششس کو اون ہا ہون دیا

اوسدی حسب تہین ہر عادت میون فتح آہی
دو جہانندی تو انگری میں اوسدی تہون چاہا

میں شفا بر زمت تہین سوزندہ لیکے اوسلا پکا
ہر مقصود میرا سی حاصل ہو دو جہا اوسدی تہے

ابیر جرم نیا ششس تہان تہین جو بہتر کنون کا

عَرَابِيَّةٌ دَقَّ عَنْ فِكْرِ ابْنِ كَهْ

عجا بہند منحنی بستہ از غلامی غامہ کشند ابوی حضرت
لَا تَمُكِّرِ الْوَجِي مِنْ دَفْيَاةِ اِنْ كَهْ
مندرشو مامی او خواب نیش از برای تہا حضرت لا

الحق الرمة کے لظہان کہ

حقانی گرامی و مورد آنحضرت را تا از آنکہ درون زمین
فِعْوِ صِبَاةٍ تَبْدَى مَا لَيْتَ كَهْ
پس از آنکہ فرود سالی و غا بر شد تا آنچہ منحنی بودند بر اوتی

قَلْبًا إِذَا نَامَتِ الْعَيَانُ كَمْ يَنْجِي

دل است کہ ہر گاہ خواب تازند و شہیر زینش بنو نیر و نال

<p>کشف آنچیزش شدہ کہ زوہما دار و خفا سکر و جیبی شوکش دیدہ از زاب یصفا</p>	<p>تا کہ آما بد و انعام حق کرده و را گشت در طفلی و را کشف حقائق مطلقا</p>
<p>کو دلے دار دنی خوابد جو سید چشمہا</p>	
<p>ظاہر ہوا وہ اور سکو جو فکر دن سے جیسا سکر تو خواب وحی سے مت ہوا دکھاتا</p>	<p>اکرام اور سکو حق نے کیا تا ہو آشنا خود لڑکپن میں سرفری او سپہ گیل گیا</p>
<p>وہ دل جو انکھین خواب میں ہمیں تھا وہ جاگتا</p>	
<p>اورہ مجاب و ہنس متبان کم نہ درک و فہم دا سکر نا بیون جو خواب میں دیکھے رکدا تھا کرا</p>	<p>حق نے او سزا سنہاں لیتا اپنی لطف کرم دا وج نگین کھلیا او سزاں لکھیا لوح و قلم دا</p>
<p>دل اجہا سدا بیان اکھین اوہ دل سول سدا</p>	
<p>طراحتی الخلق من ادنی مرتبہ تمام مخلوق نجات یافتہ از ادنی مرتبہ فذلک جنین بلوغ من نبوتہ پیران الہام حاصل ہوئے وقت رسیدہ انبیا</p>	<p>فخر آدم جدا من نبوتہ نہایت مرتبہ آدم علیہ السلام اسباب از پیران آدم لا یدریک الوہم من اقصی فتوہ اور ان نبوتانہ کرد و عجز از نہایت جہانمندی آدم</p>
<p>فکیف ینکر فیہ حال محتلمہ</p>	
<p>پس جیونہ انکار کردہ شود در شان و محالست خواب را</p>	
<p>کرد چون ادنی مرتبہ است عالم بسیر تا رسیدہ از نبوت بود عالیشان این نگر</p>	<p>فخر کرد آدم کہ شد پیدا چنین مار اسپر وہم کے احسان اعلائی و را دانند قدر</p>
<p>حال خوابی را کجا انکار زان نیکو سیر</p>	
<p>اک ادنی لطف کر کے کیا خلق کو رہا ہے جلد ہیہ زمان بلوغت کا ماجرا</p>	<p>داوا بنا جو اسکا تو آدم کو فخرت تھا وہم او کے مرتبہ کا کمان باپی انتھا</p>
<p>انکار حال خواب کمان ہو سکے ہتا</p>	
<p>توڑی جی مرتبہ کر کے عالم سبہ چیرایا ویسی بلوغت وچ نبوت ایہ الہام سنایا</p>	<p>آدم نون ایہہ فخر و دا جو پو تا ایسا پایا وہم نمان وی چھین کو نون او سدا قدر پایا</p>

خواب داکتر، اسپون جو اونون حق دکھایا

وَخَصَّهُ اللَّهُ بِالتَّكْوِيلِ مِنْ أَدَبٍ

وخاص کر کہ اپنے انہضنے کے لئے کمال نوع مخلوق قرار دیا

تَبَارَكَ اللَّهُ مَا وَجَّهِي بِمَكْسِبٍ

بہرے بہت عمدہ نمائندگی سے بہت زیادہ عمدہ

أَعْطَاهُ رَبِّي مِلَالَاتٍ لُخَيْرٍ عَنِ وَهَبٍ

دو آنسو رو رہو، گام جمع سے نبویہ از دست

عَطِيَّةَ اللَّهِ لَمْ تَخْجِرْ إِلَى سَبَبٍ

بخش خدا تعالیٰ مجھ کے لئے نہ ہو، سبب

وَلَا أَنبِيَّ عَلَى غَيْبٍ مِمَّنْهُمْ

وہبت شمر بر خبر امیر بکرا از حضور غیبی اور مستہم کہ وہ نہ

خاص کرد اور ایمان دین تکمیل در می

نیت وصل کہ سانا رہی باب آمد خدا

شد طبعیہ جو یہاں نفس ادراغ

بخشش میں بہت منجلیج میں توجہ جا

برہنہ سے اتمام غیب دانستن خط

اکمال خلق کے لئے خاص اوسکو گردیا

حق سے بزرگ وحی میں دخل کس ہو گیا

حقے تمام بکیان کین شاہ کو عطا

محتاج وحی کاسک کا نہیں ہے

تمت کسی شب یہ نہیں مسلم شب کا

چہ یا فتنے مان سکامیان سانوں سب ہلایان

حق و اوی نہا ابگ سے مکہ مایان

کنجیان سبھ ہلا مادیان ہی محبت و فرماننا

بخشند محتاج سب امور ذونہ اسباب

بنی نون سمت جب جان ہی دن تباریاں

لَا يَخْفَىٰ لَكَ إِكْرَارٌ ذِي حَسَدٍ

یہ وہ نہ کہہ کر دین میں انکرار دین صاحب سے

أَيُّهَا الْعَدُوُّ لَا يَخْفَىٰ عَلَىٰ أَحَدٍ

سجرات اور تان کہ روزن رہتے تھی تیبہ بڑھایا

فَقِيضُكَ فِي الْوَدِيِّ بَابِي إِلَى الْأَسَدِ

پر عزیزان مبارک و جمع رہتا باقی رہتا دویا

كَالتَّمَسِ مِشْتَمٌ مَا حَاذَ مِنْ تَجْدِيدٍ

مانند خورندہ شہور از خبر کہہ رہتا رہتا نہ تہت ادا

بَدَّ وَفِيهَا الْعَدْلُ بَيْنَ النَّاسِ لَمْ يَفِي

بہتے آنا عدل وہ بیان مزمن ہی یہ نہیں کرا

کی شہد ہل شیدہ از انکار کوری ذی حد

فیض و باقی ستانہ جلد عالم تا ابد

پھو خورشیدت روشن قدر او افزون رسد	سجرات روشنش مخفی نمائند بر احد
عدل جز اینها نشد قایم میان نیک و بد	
باقی ہے فیض شاد و کا مخلوق میں سدا سورج کی طرح شہرہ او سیکے ہے جا بجا	انکار حاسد و نکال گمان دے او سے چہا روشن او سیکے معجزے ہر اک ہے جانتا
قایم نہیں ہی عدل حسان میں او نہیں سوا	
فیض ہے اوسد اتا قیامت باقی وچ جگہ تک سورج و انگ جہان وچ شہر اوسد شرف نہایت کی	حاسد منکر ہو کر تل ننگد ہر گز فیض او نہایت اوت کسی ہی مخفی نامین جو جو روشن آندی
عدل سوا او نہاندی قایم مانین وچ لہ کاندی	
کہر میں ظلام الدہی شرفت صباحتہ چندین از نیکیا سخت تار کہ روشن فرمودت مبارک کہر میں عدیم الندائعتہ صباحتہ چندین از بارینو کہ غنی فرمود بخش و کرم و صلح	کہر میں علیل شفقت و صا امداحتہ چندین از نیکیا سخت تار کہ روشن فرمودت مبارک کہر ابرو آت و صبا باللیس راحتہ چندین از بارینو کہ غنی فرمودت مبارک
و اطلقت ارباب من زینبہ اللہ	دو بار ہینہ کفرت مبارک و محتاج از دستہ دیوانگی
پسہ تار یکی کہ نور روشن ساختہ چند مفلس از سخاوت سر مال افزاحتہ	چندین از ان سخاوت و صلح یافتہ چند علت دست را چون سود و بر تافتہ
چند دیوانہ زد دستش باخرد یرد اختہ	
کتنے اندھیر رنگ بختے سے پر ضیا مفلس ہو او سیکے سخاوت سے اغینا	کتنے مر بیض وصل سے پائے دو نہیں شفا کتنے جذامی ہاتھ جو سیرا تو بہ ہوا
کتنے دیوانے جھٹ سے اونکو دیا چھڑا	
رخ منور نال اندھیر روشن کیتے لکھ ہزاران نال سخاوت ابر کر مر داکر داتا ہا داران	چنگا ہلا کرد ایل وچ دیسہ وصال بیمار ان چنگا چھیر کے ہتہ کر نیہ اعجاز ان تی مخوار ان
سے دیوانے ہتہ جو پیریں دستہ عقاب دیان سامان	

اصابت

<p>عَمَّتْ لِكُلِّ مِنَ الْأَمْصَارِ بَرَكَتُهُ عام گردید برای همه شهر بابرکت خاطر آخرت وَأَحْيَتْ لِسَنَةِ الشُّهْبَاءِ دَعْوَتُهُ وزنده کرد این سال قحط را که سیاه بود دعای او</p>	<p>أَصَابَتْكَ الْمُنْكَ وَالْمَلَكُوتُ فِعْمَتُهُ برسد ملک خاکی و افلاک را نعمت و انعامت مبارک أَعْنَتُ لِكُلِّ ذِي الْأَعْمَارِ دَوْلَتُهُ بے نیاز گردانید بر صاحب نفس دولت آخرت</p>
<p>حَتَّى حَكَّتْ غَمْرَةً فِي الْأَعْصِرِ الدَّهْمِ تا آن غایت که شماره شد آن سال قحط سفید را در سالهای</p>	
<p>برکت انگشت اندر جمله بلدان پدید سال تنگی از دعایش زنده گشت و هر که دید</p>	<p>در زمین و آسمانها نعمت و فیض رسید شد غنی بر منفس از انعام وجودش بر جزیره</p>
<p>بمجموعه بود در سال سیه این سال عید</p>	
<p>برکت تمام شهر و زمین می چمکانوری ماه تا سال قحط او سگی دعای همه زنده و او</p>	<p>بمجا زمین و جرح کوفتیش او سکا یک راه منفس بود آه تنگی بدولت سے بادنا</p>
<p>مشهور غره سان هوا اور سال ب سیاه</p>	
<p>برکت او سه شهران اندر ساریان می چمکانوری قحط او سه سال نون دعای او سیدی کرد تا بملکانوری</p>	<p>فیض برابر زمین سالان و سه هو می چمکانوری بکسے روح گئے سب جنگدی فیض او سیدی کردی</p>
<p>جینور جنگ سے وچ گائے سالان ویچ شمارکی</p>	
<p>فَظَهَرَ الْعَالِلُ الْعَالِي السَّمَاحِ بِهَا پس ظاهر نمود که که نادان بران بود سخاوت ز بدان سال بِعَارِضِ جَادٍ أَوْخَلَّتْ الْبَطَاحِ بِهَا بسیار که رنگ رید که گمان برود خاندان بزرگ بسین بر</p>	<p>أَغْشَوْ سَبَابَ النَّبِينِ قَدْ سَاقُوا لِلْبَطَاحِ بِهَا بسیار خندانگیا هم او زنده ناقصا - بدان طرف أَرَا حَ كُلِّ ذِي عَيْنٍ رُوحَ الْمَرَا حِ بِهَا راحت یافت هر صاحب روح را در یافتن بدان سال</p>
<p>سَيِّبًا مِنَ السَّمَاءِ أَوْ سَيِّبًا مِنَ الْعَرَبِ عطای کثیر از آسمان یا سیلی سنگین از بند</p>	
<p>کرده بره نفس سخا بکشاد دست خود بان ابریان شد که پنداری تو بطحن را بدان</p>	<p>بسیار صحر از گیاه و راندن ویش اشتیاق یافت هر وی روح از فیض خوشترش تاب توان</p>

<p>موجی از دریاست یا سیل آمد از بندِ گران</p>	
<p>سبزی اوگی چلاوے اشتہر پیے چسرا ذی روح تھا جو تازہ ہراک اوس سے ہوڑا</p>	<p>مغلس جو تھے وکرنے کے ہو غنی سخا وہ ابر برس جس سے یہ بطحی پہ ظن ہوا</p>
<p>بے لہ بجر یا کہ چلا سیل بند کا</p>	
<p>جگل پیر ہو ہر یاد دل او ٹہ چرن نون گلے ہر حیوان ہو یا خوشوختی سبہ نون ہوئی تسلی</p>	<p>بکے کرن سخاوت بہتے زر جنیور نے پلے مہینہ جیسا برس یا جس تین رو دخانے وگ چلے</p>
<p>گویا موج دتے دریا نوان یا ہنہ نروڑ یا چیلے</p>	
<p>مِنْ طَيْبِ عُنْصُرِهِ الْأَفَاقُ قَدْ عَطَّرَتْ از پاکیزگی عنصر مبارک و تمام جہان معطر گردید</p>	<p>أَوْصَافِي تَوَاجِي الْأَرْضِ اِشْتَهَرَتْ صفتنامی جمیدہ وی در تمام کنار زمین مشہور گشتند</p>
<p>كَمْ مِنْ نَعِيمٍ عَلَىٰ مَنْ فِيضُهُ بَدْرَتْ چند از نعمتہای بزرگ از فیضات مبارک او ظاہر گردیدند</p>	<p>دَعْنِي وَوَصْفِي آيَاتٌ لَهُ ظَهَرَتْ بگوا ایضا با وصف کردن من معجز آئیہ بر او ظاہر گردیدند</p>
<p>ظُهُورُ نَارِ الْقُرَىٰ لَيْلًا عَلَىٰ عِلْمِهِ بچون ظاہر شدن آتش مہمانی در شب ہالائے کوہ</p>	
<p>عطر ساگشتہ ز طیبِ عنصرش جلد جان نعمتِ عالی شدہ از فیضِ ذاتِ اوعیان</p>	<p>شمرہ عالم شدہ اوصاف او در ہر زمان ہل مرانا و وصف اعجازش کتم کا نرا بیان</p>
<p>ہست چون بر کوہ در شب آتش مہمانیان</p>	
<p>خوشبو سے اوسکی جملہ معطر ہوا جان ہین بہاری نعمتیں بہین اوس سے طے بہان</p>	<p>اوصاف اوسکی ہو گئے سب شمرہ زمان رہنے دی جھکو وصف کروں شہ کوہ بیان</p>
<p>جون آگ کوہ شب میں ضیافت کے ہو عیان</p>	
<p>عالم سبہ معطر ہو یا اوس تنوں بہت خوشحاک اوسد فیضِ نون سافون بیان مہمان نعمتان عالی</p>	<p>سار جگت ہی ہر جا پھونتے وصف پیار و آ چھوڑ مہینوں تاہ وصفان میدان کمان جوین بھان</p>
<p>جینوں آگ پڑان بیان کیتے رات پہاڑین ہالی</p>	
<p>حَسْبًا وَنَسْبًا مِّنَ الدِّيَانِ مَفْتَحُهُ شرفاً وَقَدْزَابِفْضِلِ الْحَقِّ مُحْتَشِبُهُ</p>	

از روی حسب نسب از طرف حق تعالی بزرگی یابنده است
فَكَرَيْتُ عَلَى نَظْمٍ وَأَصَافِهِ لِمَا لَمْ يَمْ
فکر من بر نظم کردن و صفی او مداومت کند است

از روی شرف قدر فضل خدا بجا صاحب شرف است
فَالَّذِي يَزِيدُ أَحْسَنًا وَهُوَ مَنْ تَنْظِمُ
پس هر چه او را بزرگوارتر کند جز آن جایزه برشته کشیده شده است

وَلَيْسَ يَنْقُصُ قَدْرًا عَيْدًا مَنْ تَنْظِمُ
نیست که کم نمود در مرتبه در حالیکه برشته کشیده باشد

است در حسب و رتبه از جانب حق مستقیم
فکر من در نظم مدح فرختر شد منسجم

است در قدر و شرف از فضل این در محترم
میفرماید حسن دور سلک چون شد منتظم

نیست در قدرش تفاوت گر بود یا منتظم

بحسب و رتبه بین ده مولات مستقیم
همی میری فکر نظم صفاتون بین منسجم

قدر و شرف بین فضل خدات هم محترم
سه لی کابرها حسن بحسب بوده منتظم

قدر او سبکی چون کم بود اگر غیر منتظم

حسب نسب و حق تعالی او سد و دردی نغز و بان
بین او سد و صفای بیوج فکر گنیمه و لاس

است حق تعالی و نون قدر و شرف دو
سوی جبهه یرونا بود و بدین حسن سوانی

و کوه که بود با بیه او بود قدر که گشای

و جوده رحمة للعالمین بدای
وجود مبارک آنحضرت رحمتی که بر عالمیان نثار گردید
فَذَاتُهُ عَنِ مَنَاطِ الْوَصْفِ اسْتَفْنَى
یزات مبارکش از محل وصف اسفان و نیاز است

قد غفر راجیه احسانه حفا
عام بن امید و آنحضرت احسان آنحضرت از روی تحقیق
فَمَا تَطَاوَلْ أَمَالُ الْمَدِيحِ إِلَى
هر چه در آن شود بای مدح کند و بسوی

مأفیه من كره الأخلق والتشيم
چیز که حاصل است در روز خصایل کریمه و خوبهای

شد وجودش رحمتی از بر عالم آشکار
ذات او استغنی است از مدح و اصف صد بزرگوار

عام شد احسان او حقایق امیدوار
چون نازد ما و حشر امید با قلب نزار

ز آنچه در روی است از خلق و نگه بانی سنی یادگار

<p>انعام اور سکعام ہی راجی پہلی سبب امید ما جو کئی کیونکر اڑے ہو جب</p>	<p>رحمت پر عالمین کا وجود مشہد عرب ذات اوسکی وصف واصفون کا غنی عجب</p>
<p>ہوا وسین حسن خلق بہت خوبی اور ادب</p>	
<p>امید و الیا نذیان کل امیدان حاصل تری ہو یا کیون امید نر کے ماوح اوسون و و افضانی</p>	<p>ہر وجود مبارک و سد رحمت وہاں جہانی واصفانہ کی سبب و صفون پہا قدر و سید اجا ترین</p>
<p>وچ کر م تے خضدان خوش دی آوہ نر کد انانی</p>	
<p>فَا نَزَلَتْ سُوْرًا مَّا دَا مَرْمَلَةٌ پس فرود آوہ شد سورہا کہ ہمیشہ مانندہ ہستند آيَاتٌ حَقِّقٌ مِّنَ الرَّحْمٰنِ مُخَدِّثَةٌ آیات ثابت ست ز رحمان کہ نوید آوہ شد بہت قابل نظر آنا</p>	<p>بَيْنَ الْجَبَّتَيْنِ قَدْ بَدَأَتْ مُحَادِثَةٌ در میان دو دست تحقیق شروع گردید کلام کردن بایکدیگر فِيهَا مِنْ الْجَلِّ وَالْتَحْوِيمِ مَبْحَثَةٌ در انما از حلال فرمودن و حرام کردن گفتگویی ست</p>
<p>قَدِيْمَةٌ صِفَةُ الْمُوصُوفِ بِالْقِدْمِ قدیم ست معانی ان صفت از بزرگی ذاتیہ و توصیف ست بقدم</p>	
<p>گفت نازل صحفی باقی ست کوتا نفع دم ہست آیتہای حق کہ حضرت شرا آمد نعم</p>	<p>در عجب در ہمیش گفتگو آمد ہم ہست در وی بحث حل و حرمت و امر اہم</p>
<p>کو قدیم آمد یعنی وصف موصوف قسم</p>	
<p>نازل وہ سورتین ہو میں دایم ہیں اور عظیم آیات اوترین لفظین حادثہ در تیسیم</p>	<p>انبی جو دوستونین عجب گفتگو سلیم ظاہر کیا حلال و محرم پے نسیم</p>
<p>معنی قدیم وصف ہے اوسکی جو ہے قدیم</p>	
<p>نازل جو بیان سورتان دایم ہیں و چ جہا نے آیتان اوتریان حق تین حادثہ چند لفظ سبے</p>	<p>دو سمان لیل کیتیان کلان و عزر سوز نمانی کسور حلال حرام و تونی کتے بہت آسانے</p>
<p>معنی ہن قدیم وصف و سبب جن جزا ت قدیم آسانے</p>	
<p>عَنِ الْمَالِكِ وَالنَّبِيَّانِ مُنْذِرًا انجبا ہاں جو کسین از عذاب قس و نوح میر ساندہارا</p>	<p>بِنُصْرَةِ الْحَقِّ وَالْإِيْمَانِ تَنْصِرُكَ بیا رخ عالی او بردن کردن اہ ایمان یار و سید ہندہارا</p>

<p>بِحَبَّةِ الْخَلْدِ وَالرِّضْوَانِ بَبَشْرُنَا پرہشت خلد و رضای حق تعالیٰ خوشخبری میرساند مارا</p>	<p>لَمْ نَقْتَرِنْ بِزَمَانٍ وَهِيَ تَحْجِرُنَا پیروستہ نیتند آن یات بر ما و ما لاکہ خبر سید ہند مارا</p>
<p>عَنِ الْعَادِ وَعَنْ عَادٍ وَعَنْ إِرْمٍ از بہشت و امور آخرت و از قہر زندان عادی و از قہر ارم</p>	<p>عَنِ الْعَادِ وَعَنْ عَادٍ وَعَنْ إِرْمٍ از عادی و از عادی و از ارم و ارم</p>
<p>ہست بالفحرق و ایران زحق مارا نصیر بابہشت خلد و رضوان خدا مارا نصیر</p>	<p>ارہمالک و زغذاب آتش دوزخ نذیر بازمان مقرون گشتہ بودہ بہر ما خبیر</p>
<p>ابن ان سے یاری دنی بہن نصیر خہ سے ہی خلد و رضوان حق سے بشارت ہم بکوہی</p>	<p>اور نار سے ڈرا بہن و ملک کنے سبھی مقرون بہن زمانیسے دیتے ہیں آگہی</p>
<p>یاری کرد کہا بسا تو نقتے ایمان نالے جنت بہن اور کشتہ خہ اہلین خہ ان خوب و کمالی</p>	<p>عادی و ارم سے اور جوہن اور ارم سوری عادی و ارم سے اور جوہن اور ارم سوری</p>
<p>أَغْنَىٰ تَزْوَالِ النَّبِيِّ عَنْ كُلِّ مَنَقِبَةٍ لی نیاز گردانید نزول قرآن حضرت را از ہر وصف عَجْنَا بِرُكْحَتِهِ فَوْقًا بِمَنْ تَبِعَهُ ہاں ریتیم از سبب کت و از رتہ بندی بر تہ کلان</p>	<p>جَلَبَتْ لَنَا بِالتَّصَدَّقِ كُلِّ مَنَفَعَةٍ کشیدہ اور دیر آما عیقل ندون ہر منفعت را دَامَتْ لَدَيْنَا فَفَاثَتْ كُلِّ مَعْجَزَةٍ باقی آما آیات ما کو دوز ما پس سبب مذکور فایق شدہ ہر</p>
<p>مِنَ النَّبِيِّ إِذْ جَاءَتْ وَكَمْ تَدْمٍ کسا۔ شدہ اندازہ پیغمبر چون مدد نہ آئے ہر وہ ہوا دم نہ ساند</p>	<p>مِنَ النَّبِيِّ إِذْ جَاءَتْ وَكَمْ تَدْمٍ کسا۔ شدہ اندازہ پیغمبر چون مدد نہ آئے ہر وہ ہوا دم نہ ساند</p>
<p>شدہ نزول مصحف از بہر منقبت معنی ورا رفتہ ایم از بہر کثرت بر تہ بال از جا</p>	<p>چنگلی زد و در کشیدہ او نعمت از بہر ما ماند و ارم نزد ما فایق شدہ از اعجاز ما</p>
<p>مغنی نزول ہو گیا سب و معنوں سے تمام کسی بھی میں ہمہ نفع جو تھی ساری او سے تمام</p>	<p>ز انبیا بائیکہ ظاہر شدہ ساندہ دیر یا کسی بھی میں ہمہ نفع جو تھی ساری او سے تمام</p>

بالا ہوا ہوا کے سبب اپنا میان مقام	فائق وہ معجزون سے ہوا رکے میان مدام
جولائے انبیاء ہوا ایک او نہیں دوام	
ہر صفت تھون قرآن او سنون کافی ہوا تمامی	کھینچ لیا یا واسطے سادی نفع و ڈی سببہ عالمی
قدربلنداو سے تہون سانوں حاصل ہوا اتنا	فائق ہوا ہر معجزی تبین اوہ رہ کر اتنے مداحی
ہو رہے جولائے سبھی ناپے اونہان دواسے	
كَمْ لِلْعُقُولِ وَهَبِنَا الْحُظْمَ مِنْ تَبْدِ	زَيَّنَ كَمْ بِمَجُودِ الْحَقِّ مِنْ جُبِهْ
چندین برا عقول نصیبے کمال نشیند از آگاہے	آراستہ نمودند بر سجدہ حقتعالی از پشتیانے
وَكَمْ أَزَلَّنَا لِيَكْفِيَ الْقَلْبَ مِنْ سَفْهِ	مُحْكَمَاتُ فَمَا يَبْقَيْنَ مِنْ شُبُهْ
چندین دور نمود آچند در دلما بودہ از امور جاہلیت	حکما کردانیدہ شدہ اندر فرود نیکدار بندہ سببہ
لِيَذِي تَشَاقِقٍ وَلَا يَبْقَيْنَ مِنْ حَكِيمٍ	
از برای خداوند خصومت و غیظند در دفع شبہ اعلیٰ و سچ حکما	
چند بخشیدند از آگاہے نصیبی عقل را	چند زیبا ساختند از سجدہ حق چہ با
چند جمل از دل نمودہ دور بخشیدہ ضیب	حکما تے شبہ را نگذاشتہ در سینہ جا
بہر ذی شک و حکم دیگر نمیخواہد ز ما	
اگر کیلے عقلو کو عظمت کو کر کے دور	پیشانیوں کو سجدہ و نسنے بختا اونوں نی نور
سب شبہ و جمل دل سے نکالاجی اور غور	بن حکمات باقی نہ شک رکھا کچھ ضرور
شک و الیکو حکم بہ نہیں مانگتے کچھ اور	
کتے عقلمان نون سچ بختے اونہان ڈاگاہی	کتے متبے سنے کیتے نال سجدہ اتھی
کتے دل تھون دور کیتے غل غش اتقیر بائی	حاکم کیتیان گیان دلانے تے شبہ چھورن گائی
ہو رہ نہ حاکم مسنگدیان ہولی خود کرن بادشاہی	
نظامہا اعیت البلغاء من عرب	عَنْ مَثَلِهَا عَجْرُ وَالْإِيْتَانِ مِنْ سَبْ
من نظام قرآن مجید عاجز فرمودہ بلیناز از عرب	از مثل او عاجز شدند کہ بیارند سورتے حسین
مِنْ قَوْمِهِ كَيْدُ الْأَعْدَاءِ فِي لَبِ	مَا حَوْرِبَتْ قَطُّ الْأَعَادَ مِنْ حَوْرِبِ

<p>ہنگ دو تہ آیات ہرگز رحا از حوالہ کر کہ باہ از جنگ</p>	<p>ز تعالیٰ آیات مجراہ نشانین در سوزنا بند</p>
<p>أَعْدَى الْأَعَادِي إِلَيْهَا مُلْقَى السَّلَامِ</p> <p>دشمن ترین دشمنان بسوی آن آیات خوابنا مسلح را</p>	
<p>عاجز از آوردن مثلش بلیغان در تئب جنگ ناگردہ شدہ الا کہ باز اندر سرب</p>	<p>باکہ از انداز نظم او فصیحان عسرب گشت از نورش دل عدای دین پراز لب</p>
<p>سخت تر دشمن باہ خود آمدہ سخت تر طلب</p>	
<p>اوسن جیسے کب بلیغ کوئی کہہ سکے کلام منکرہ کوئی نہ یا ایسہ و ولیمہ وہ قہ رسہ یا</p>	<p>عاجز بیوئے فصیح ہی دیکھو سکا خوش نظر دشمن تمنو نتاجل گیا دیکھو او سکا نور خام</p>
<p>گفتا تھا سخت آگے لگا کرنے خود سلام</p>	
<p>حرف اجما عاجز بیوئے قوط بلیغ بنایا منکرہ کوئی نہ یا ایسہ و ولیمہ وہ قہ رسہ یا</p>	<p>نظر اج سیدی سبہ فصیحان گنگا کرو گیا با دشمن نے اوہ قد جود تب اپنا جا حدیا</p>
<p>توطیب سخت مخالف سے خود مسلح کران نوان یا</p>	
<p>لَمْ تَلْقَ عِيُونََنَا أَمْ آتِ لِحَايِضِهَا نہ ہی بیچہ بندہ تھا آدرہ نہ دورہ از دایب ہوی رَدَّتْ فَصَاحَتَهَا عَدْوَى مَعَارِضِهَا رد کردہ بلاغت آن آیات دعویہ معارض آن آیات</p>	<p>أَبَانَ لِمَا قَامَا قَصْوَى مَرَاكِبِهَا ظاہر فرمودت ان الفاظ اونما بت جاوانہ ان سائز قَدَّتْ فَصَاحَتَهَا عَدْوَى مَعَارِضِهَا شکت بند کردیھا او جاتی ویدن مخالف ورا</p>
<p>رَدَّ الْغِيُورِ يَدَ الْجَانِي عَنِ الْحَمِيهِ</p> <p>مانندہ کردن و در شکت نندہ دست جانی بختندہ از حرم ویشہ</p>	
<p>جزید امت نیست حاصل انہی اعدائی ان رد بلاغت کرد دعوی معارضہ اچنان</p>	<p>کردن ظاہر حسن نظمش نہایت حسن بیان خضمہ اور گفتگو نگذاشت جامی استمان</p>
<p>از حرم زانانکہ صاحب رشک دست خانان</p>	
<p>جو او سیدین عیب جوئی کرے ہو وہ سخت خوار رد دعویہ عدوی بلاغت سے او کے پار</p>	<p>حسن کلام کا ہی ہوا معجزہ شمار تو واقفاحت او کے نے میدان کارزار</p>

<p>جباً حرم سے غیرتے بد کو بٹائے ما۔</p>	
<p>او سدی ویکمہ فصاحت فی کیا کہوڑے دور چکا</p>	<p>عیب جونی جو کرد او سدی آخر جیون تائے</p>
<p>بند مخافت پرست سبھی کرو کماے</p>	<p>• ویکمہ بلاعت دشمن او سدی غوی سٹھ کے آئے</p>
<p>جینون حرم تون غیرت والا بدنون مار تھائے</p>	
<p>ذَانِعَةً أُرْسِلَتْ لِلنَّاسِ مِنْ صَمَدٍ</p>	<p>هُدَاهُ يَضْعُو بِهِ الْأَرْوَاحَ مِنْ صَدِيدٍ</p>
<p>ایں تھی بہت لرشتا وہ شدہ بہت برا درمان از صفتا</p>	<p>ہایت و مصفی میگاہ نہ سببی روح صا ارسد</p>
<p>كَلِمَاتُهَا كَيْطَادُ الدَّرِّيِّ فِي عُقْدٍ</p>	<p>لَهَا مَعَانٍ كَمَوْجِ الْبَحْرِ فِي مَدَدٍ</p>
<p>کلمات وی مانند سفتس و وایدب در رسنتہ نا</p>	<p>مرآن آیات معنات مانے موج دریا کران کی مرد بکر</p>
<p>وَفَوْقَ جَوْهَرٍ فِي الْحُسْنِ وَالْقِيَمِ</p>	
<p>وبالاتر از جوہر آنہ ریادرسن و قیمتا</p>	
<p>نعت بہت این بہر دم گشتہ نازل از خدا</p>	<p>درید ایش روحا از حسد بخشہ شفا</p>
<p>لفظا ایش چون گمر کو سفتہ اندر عقد ہا</p>	<p>بست معنائش چو موج بحر خود بی انتہا</p>
<p>لیک برتر از دیر دریات در حسن و بہا</p>	
<p>رحمت یہ بھی حق نے پتی جملہ در مان</p>	<p>بخشے حسد سے روح کو کرا بہت الامان</p>
<p>کلمے میں جیسے موتی کی لڑیاں پر دینیاں</p>	<p>دریا کی موج جیسے معانی میں بیکران</p>
<p>برتر میں لیگ حسن من موتی سے اور گران</p>	
<p>لوکان کا ان ہی نعت و تری ہو یا فضل خدائی</p>	<p>صاف حسد تین روح نون کردی بخشے بہت صفائی</p>
<p>کلمے او سد جینون پر دے موتیاں لڑی بنائی</p>	<p>سنی او سدی وج در دو جینون موج دریا کے</p>
<p>حسن کی قیمت وج زیادہ موتیاں تھوں یہ ہائے</p>	
<p>تُعْطِرُ الرُّوحَ مِنْ طَيْبٍ أَطَابَ بِهَا</p>	<p>تُحَيِّرُ الْعَقْلَ مِنْ أَطْفِ عَجَائِبِهَا</p>
<p>خوشبو عینا بندہ من ہر از بوی خوش کلمات پاکینواد</p>	<p>جیران مینا بنقل را از پاکیزگی عجائبات وس</p>
<p>تَلْدِدُ ذَا الْقَلْبِ مِنْ نَظْمٍ أَوْ آيَةٍهَا</p>	<p>فَمَا تَعَدُّ وَلَا تَحْصِي عَجَائِبِهَا</p>
<p>لذتی نمی بخشند دل را از نظم حروف باز آئینہ او</p>	<p>پیشتر نہ نیشود و ضبط کردہ نمی شود امور عجیب او</p>

<p>وَالْأَسَامُ عَلَى الْإِكْتَارِ بِالسَّامِ</p> <p>و خریداری کرده نینود آن مجابان را بسیاری آنها بکالت</p>	
<p>روح را سازد معطر بوی آن مشک تبار</p>	<p>عقل حیران از غرائبهاے او آمد بکار</p>
<p>قلب لذت دید نگرار حرفش با بار بار</p>	<p>نیت از بهر مجابها می او حد و شمار</p>
<p>کی خریدارشش طلال آرد ز کثرت زین بار</p>	
<p>روح او سکه بوی خوشیست معطر عجب هوا</p>	<p>حیران کردی عقل کو پاکیزه همه او را</p>
<p>لذت بود لکودونه تو جتنا پڑھے سوا</p>	<p>گفته بین آتے او کے عجاب نہیں ذرا</p>
<p>ان بہتون سے ملول خریدار ہووے کیا</p>	
<p>روح معطر بہتون تہیوں کیا کہ مشک عنبہ دا</p>	<p>لبے از عجاب او سے عقل نہ اتھے سردا</p>
<p>لذت بخنتے دل نون مجاب جان او سنون قاری ہوا</p>	<p>گئے مجابان عجاب سے لذت نہ حد و حساب دا</p>
<p>بہتے دیکھ خریدار او سے اگدے طلال نگر دا</p>	
<p>عَشِفْتُ نَعْمَةً قَارِيهَا ظَلْتُ لَهٗ</p> <p>عاشق ندیم نغمہ خوانندہ پیرنہ مشتاق ندیم پری او</p>	<p>مَا يَجِيْتُ شَجِيحِي شَوْقًا فَاجْلَيْتُ لَهٗ</p> <p>پس رہا گیند اخزان میں از روی شوق برج لان نمودم ہوش</p>
<p>بَلَابِلُ الشُّوقِ أَبَدَانِي فَحَلَّتْ لَهٗ</p> <p>بلابلہا شوق فرسودہ است تمام پر عاید شدہ بی ذوق او</p>	<p>قَرَّتْ بِهَا عَيْنِي قَارِيهَا فَحَلَّتْ لَهٗ</p> <p>روشن شد بلباوت او چشم خوانندہ و پس نغمہ دا</p>
<p>لَقَدْ ظَفَرْتُ بِجَبَلِ اللَّهِ فَأَعْتَصِمِ</p> <p>البتہ بختی بہر درختہ برسوں وصال خدا تعالیٰ پس بچکل و ان بہ</p>	
<p>نغمہ قاری شنیدم دی جو زمین رفت ہوش</p>	<p>شوقا غالب شدہ چون کردم آن او از گوش</p>
<p>ہچو بیل من گشتم گفتمش امیر دگوش</p>	<p>مرد شد چشمش بد و گفتمہ و بادات دوش</p>
<p>رشتہ وصل غمست این دست زین منشین خموش</p>	
<p>سنتا تہا میں جو بیٹھا تہا قاری خوشنوا</p>	<p>لذت سے شوق غلبہ کیا مست ہو گیا</p>
<p>او کے طرف میں دیکھے قربان یوں کما</p>	<p>منندی ہم تیری آنکھ خوشا حال ہی لگا</p>
<p>وصل خدا کا رشتہ تیرے ہاتھ پکڑ جا</p>	

سن آواز قاری و امینون هویا شوق سوایا
هویا بتی محبت کولون اوسون کول بتسایا

بزرگے بہاد اندروی شوقون اکیسان سیرو پایا
قاری دی اگہ تھندی ہواوسون اگہ سنایا

پکڑا یہ رسا وصل خدا اہمہ جی تیرے آیا

أَعْطَاكَ رَبِّي مَالًا تَخْصَّ مِنْ حُسْنِهِ
دو وہ نزروردگارن آنچه کہ در شمانی آید از کونیا
لَقَدْ فَلِحْتَ بِهَا فِي النَّشَاتِبِينَ إِذَا
المتہ بستگاری از طفیل او اندر و جہان اکنون

فَإِنْ تَدَّ أَوْ ضَرَّ بِأَدَابٍ قِرَائَتِهَا
پس اگر لازم گیری بادبسی قرات خواندن او
إِنْ تَشْتَلِمُ خَيْفَةً مِنْ حَرِّ نَارِ لُظَى
اگر بخوانی آن آیات را از ترس گرمی آتش دوزخ

أَطْفَاتُ حَرِّ لُظَى مِنْ وَرْدِهَا الشَّبِيمِ
فردگشتی گرمی دوزخ - آداب آن آیتا کہ سردست

داو حقت نیکو نیما میکہ ناید در شمار
در دو عالم از طفیلش بیشک آئی سنگار

اگر در خوانی بادب قرات روزگار
اگر در خوانی ز بیم دوزخ و آن گرم نار

بازگشتی آتش زین آب سرد و خوشگوار

حُفْنَهُ وَهُوَ خَبِيَانٌ مِّنْ تَحْتِهِ جَوْهَرُونَ سَمَّارٌ
دو فون جہانین او سکی بدولت ہور سنگار

لازم ادب سے پڑہنا جو پکڑی تو اوسکی یا
بیگا اگر تو پڑہتا سے ہر بیم نار

دیگا بجما وہ پانی جو اوس کا ہی خوشگوار

خوبی حننے اچھے بخشی تدہی گنے گنے
دو ہان جہانان واسطے اوسد کون چسکار پانے

جیکر اوسون پڑہیاد ماہ ادب بہرین دیگا
دردوزخ دی آگ نہیں پڑہی پڑہی

سردوزخ نون پانی ٹھنڈا اوسد اگر و کمانی

طُوبَى لِمَنْ دَرَسَهُ قَدْ طَابَ قَوْلُهُ بِهِ
خوبی ترست براخوانند او تحقیق پاکیزہ شدہ بن سیرت قرآن
مَنْ يَلْزِمُ دَرَسَهُ تَوَجَّهَ بِهِ
پس اگر کسی لازم کردن او را تاج خواہند پڑش سیرت قرآن

فِي الْخَيْرِ وَالشَّرِّ حَقًّا سَرَفُوهُ بِهِ
در خیر و شر تحقیق خواہند دانست اور البسب عرب و آن
كَأَنَّهَا الْخَوْضُ تَبْصُرُ الْوُجُوهُ بِهِ
گوئی آن آب چو کھردر کھردر سیرت کہ سفید میگردد رویا

مِنَ الْعَصَاةِ وَقَدْ جَاوَزَهُ كَالْحَيَمِيمِ

<p>از عاصیان دور حاکم آمدن آن عاصیان بر حوض مانند انگشتانند</p>	<p>قدر او در حشر از رفعت بداند این و آن ہست گو یا حوض قرآن رو سفید آید زان</p>	<p>حافظش را بعد بشارت گشت پاک او را دہان ہر کہ لازم گیرد اورا تا جو رشتہ چون شہان</p>
<p>عاصیان پس زانکہ بازنگ سپہ رفتہ دران</p>	<p>او کے طفیل حشر میں پائیگا آبرو گو یا جی حوض ہوتے ہن او سے سفید رو</p>	<p>مزدہ ہو پر موی اے کو منہ پاک او سے ہو دایم پڑے تو تاج رکھے سر پہ حشر کہ</p>
<p>سب مجرموں کے کونے سے پاس لائے جو</p>	<p>عظمت نال سخا پے جہنم محشر وچ کہلوو کے گو یا جو حوض منور عاصیان دامونہ ہووے</p>	<p>ہو مبارک پڑ بنوئی یاں مومنہ او سے ہووے تاج ڈیسے جو ہمیشہ اسنوں پڑ پڑہ رووے</p>
<p>پہا کو کہا وے کا بیان آئی اور سوچ یو وے</p>	<p>وَكَانَ هَذَا الْقَوْرَ الْحَقَّ هَرَوَلَةً دمانہ را نہ مانند ہست یاہ دریافت حق سنا بان وَكَالْصِّرَاطِ وَكَالْمِيزَانِ مَعْبَدَلَةً دمانہ صراط ست و میزان از رو و عدل آردن</p>	<p>وَكَالْقَسِيمِ لِرَوْحِ الْوَحْلِ عَاحِلَةً دمانہ مت نہ ہست بر راحت وصل جلدی وَكَالذَّلِيلِ لِنَيْلِ الْخُلْدِ مَفْرَدَةً دمانہ زینت برای رسیدن نازل شدہ بنا</p>
<p>فَالْقِسْطِ فِي عَذَابِ النَّاسِ كَمْ نَقِمِ پس عدل از عذاب نشان زمین دم رواج خواہد یافت</p>	<p>ہمچو ہادی سوی او حق شتابان و دوران چون صراط ہمچو میزان ان بعدل و امتنان</p>	<p>ہمچو قائم بہ وصل حضرت مولا عیان ہمچو بہر کو رسا مذسوی ماوی و جنان</p>
<p>عدل قائم غیر ازینا نیست بہ در دمان</p>	<p>گو با کہ راہ حق کا دکھا تا ہی سلسلا میزان اور صراط ساجی عدل میں بجا</p>	<p>گو یا کہ بانتنا ہی نفسیر وصل کا گو یا بہشت جانکو ہی راہ سیر ملانہ</p>
<p>عدل او سے بغیر خلق میں قائم نہیں ہوا</p>	<p>راہ خدا و اثرت و کہا کر شوقون کپڑو دے</p>	<p>نصف وصل وی وچ مچان و ہووندہ کمانی</p>

نفت خلدی نون چہ بر سر او یک جا بیچانے
مثل ما حوتے میں اندھی بن عدلی می بیچ سوا

سواد ابا ندی بیچ لوکاندی عدل نہ ہرگز تہا

لَهَا غَرَابٌ لَيْسَ الْعَقْلُ يُخْبِرُهَا
در آبنائے ابا ندی اندک عقل سمانی تو اندک نہا
يَجَارِي فِي نَقْمِهَا مَنْ رَاحَ يَنْصِبُهَا
جن کردہ مینہ در نظم علام آن اعلیٰ بند اور ابا نعل
يَلِدَنَّ فَهْمُ الْعَالِي مَنْ يَكْرِوْهَا
لذت میدہند من سببش آنکسیر کہ نکلانی نماید آن آیت
لَا تَعْجَبَنَّ لِحُسُوْدِ رَاحِ يَنْصِبُهَا
لعل کن نہ عصبیہ پر سببت و حالکہ سنا آن آیت

بِحَا هَلَا هُوَ عَيْنُ الْحَا فِي الْفَهْمِ
از جنب نجابل نمودن حال نگدا و جتہ زیرک تہا نہت مانہ

کی کند حصر عجائبہای او عقل سلیم
میکند بنینہ را جیران این در نظیم
قاریش از فہم معنی لذتے یا بد عظیم
منکرانہ منکر او از تعجب کان سفیم

از تجابل رد انکارش اگر باشد فہم

عجوبی او کے عقل بنین سکتی کر شمار
جیران ہوسن نظم سے او کے فصیح بار
لذت سببہ معانی کی در جو پیر سے ہزار
منکر تعجب او سکا جو منکر جو کوئے خوار

جہل اپنے سے اگر چہ ہو دانا و ہوشیار

ہسن کو لون ہن عجائب و سبب بت سوائی
نظم عجائب دیکھنے والے جا جیران بنائے
فہم معانی لذت بتتے و بیج تزار و کبائے
نہیں تعجب حاسد او سدا منکر ہو جو آئے

جہل کو لون ٹور سے و بیج جہاندی بنے مثل کھائے

قَدْ يَغْتَبُ الْجَارُ خَيْرَ النَّاسِ مِنْ حَسَدٍ
کما ہی غیبت میناید بہترین مردم را بسبب جن جن حد
لَا يَنْظُرُ الْبَلَّةُ غَيْرَ الْعَيْبِ مِنْ أَحَدٍ
نمی بیند مردم کج فہم سوائی عیب از بیچ کسی
قَدْ يَنْبَغِضُ الشَّخْصُ عَيْنَ الْفَرْجِ مِنْ كَيْدٍ
بیشک نفوس میدارد نفسی نہایت خوشی را از سبب غلبہ آورد
فَدَمْ مَنُكِرُ الْعَيْنِ ضَوْءَ الشَّمْسِ مِنْ وَكَلٍ
تحقیق انکار میناید چشم و شنی آفتاب بسبب در گذر تن

وَيُنْكِرُ الْفَهْمُ طَعْمَ الْمَاءِ مِنْ سَقْمٍ
وانکار میکند وہاں مزہ آب را بسبب بیماری

<p>خود گرفتار من مبعوض داند فرجا نور خورشید از رمد در چشم باشد به نما</p>	<p>اد حسد سازد گلک بسایه نیکو خسلق را شکر و غله جز از عیب جهان سزایا</p>
<p>می نماید آب ششین تلخ از مرض و بلا</p>	
<p>سکتا نهن ده دیکه خوشی موجود جدا لگتار مدت بدی به خورشید کا ضیا</p>	<p>هسایه بھی حد سے کرے نیک کا گھر احق جهان سے دیکھے ہی کیا عیب کے سوا</p>
<p>پانی ہو میثا تلخ لگے مرض سے بڑا</p>	
<p>خوشی نون یکہ نہ سگد اجسیر بڑی مصیبت اگہ نون درو تین مول نہاوی سوچ درو شکتا</p>	<p>حد دی ماری کرے ہسایه نیک و بھی برتا گلدی بڑی کینی تانین اچھے گلیرانے</p>
<p>میثا پانی مرض و اے نون مونہ دے تلخاے</p>	
<p>یا مَنْ أَسَاعَ لِمَنْ يَرْجُو شَفَاعَتَهُ ای نیک کام فرمودہ برابری کا امید یابد بخت یا خَيْرَ مَنْ يَحْمِ الْعَافُونَ سَاحَتَهُ ای سیریک نیکو قدرہ طالب احسان خدا مبارک اوشا ترا</p>	<p>یا مَنْ أَمَدَّ لِبَدْلِ الْخَيْرِ رَاحَتَهُ ای نیکو دافر فرمودہ برافرح کردن لیا کفرت مبارک خود را یا مَنْ تَبَدَّى لِعِتَاقِهِ مَلَاحَتَهُ ای نیکو ظاهر فرمودہ از بر اعانت خویش کو بیا متو خوش را</p>
<p>سَعْيًا وَفَوْقَ مَثْوَى الْأَيْقُ الرِّسْمِ در حالیکه دوانند پیاده و در حالیکه سواند پر پشت ماده شتر انزلند</p>	
<p>ای در فیض و کرم بر ابل حاجت کرده باز ای جی کا مد پیش سخن تو محتاج باز</p>	<p>ای نموده دست خویش از بہر بخششها دراز ای جبین دلکشات قبل ابل نیاز</p>
<p>پا پیاده نیز بر پشت شسته پائے و از</p>	
<p>ای وہ امیدوارون کو تیرا ہی فیض عام ای وہ کہ جلد آتے ہیں محتاج سنگ نام</p>	<p>ای وہ کہ بذل مال جو ذرات تیرا کام ای وہ کہ حسن تیرا کیے عاشق ہوئی تمام</p>
<p>دو سے ہوئی سوار بھی اونٹونہ شت کام</p>	
<p>کونی اویسیر تیرے تین گیا نہیں ا جابا ایہ چنگا خلق را جو در تیری سببہ سوالی آیا</p>	<p>ایہ وہ کونی جو مالک دیندیاں تہہ و راز نہ مایا ایہ وہ کونی جو سیرت تیری چ شورشیا</p>

پایاودنی واجیان اوپر جو کر دمان بند بہ سوا	
<p>وَمَنْ هُوَ الدَّوْلَةُ الْبَثْمِي لِمَقْتَرٍ <small>دای انکار و دولت مخبری و بقیہ بہ حق حاجت مند</small></p> <p>وَمَنْ هُوَ الْغَايَةُ الْقُصْوَى لِمُنْتَظَرٍ <small>دای انکار و نہایت مقصودانی بزی برانتظار کشند</small></p>	<p>وَمَنْ هُوَ النُّصْرَةُ الْعَلِيَا لِمُنْتَصِرٍ <small>دای انکار و تائید فتح آسمانی بت برای بریاری گیرندہ</small></p> <p>وَمَنْ هُوَ الْاَيَةُ الْكُبْرَى لِمُعْتَبِرٍ <small>دای انکار و آیت بزرگی برانی بر شاہانندہ صلی علیہ وسلم</small></p>
وَمَنْ هُوَ النِّعْمَةُ الْعَظْمَى لِمُعْتَمِرٍ <small>دای بہتر سیکار و ست صلی علیہ وسلم دولت بہتر سیکار و انعمیت شمار</small>	
<p>ایک دولت بہ محتاجان توئی نذرہ رسان ویک بستی مقصد اعلیٰ برای طالبان</p>	<p>وز پستی یاری طلب فتح سماوی ز امتداد وی برای معتبر ذات تو اعجازی کلان</p>
وی برای معتبر تو نعمت عظمیٰ اعیان	
<p>ای ذات تیری دولت خوش بہر سالمان ای حسن تیر اغایت مقصود عاشقان</p>	<p>یاری طلب کیواسطہ تائید آسمان ای معتبر کیواسطہ تو آیت کلان</p>
وی مقتمر کیواسطہ تو نعمت گران	
<p>ای تعمیر کی کارن تو نہیں دولت فیضسانی عاشقان کیتے غایت مطلب تو نہیں جان جانی</p>	<p>یاری سنگن والی کیتے فتح تو میں آسمانے واسطہ اعتبار کرنیدی تو میں وڈی نشانی</p>
واسطہ نشن والے دی تو نعمت وڈی آسانی	
<p>لَمَّا دَعَاكَ اِلَيْهِ الْحَقُّ مِنْ كَرَمٍ <small>برگوار کہ جو اسوی غرض تراحققا از سبب کرم عام خویش مسلم</small></p> <p>جَمَعَ الْمَلَايِكَةَ قَدْ صَجَّوْكَ كَالْحَيِّدِمْ <small>جماعت فرشتگان گردیدند شمار اصحاب اسلام مانند خدمت گاران</small></p>	<p>اَنْطَاكَ مَا كَلَّ عَنْهُ الْوَهْمُ مِنْ نَعِيمٍ <small>عطا فرشتگان را آنچه بجزی از نغمہا کہ جیران ست وہم دور کہ نغمہ</small></p> <p>سَمِيَّتَ مِنْ حَرَمٍ لَيْلًا اِلَى حَرَمٍ <small>سیر فرشتگان از حرم مکہ در شب تا حرم بیت المقدس</small></p>
گماستری لبذرفنی داج من الظلم مانند شب رفتن ماہ چہار دہم در شب تاریک از تاریکیا	
<p>خاند سوسی خود ترا چون ایزد و از کرم</p>	<p>با تو بخشید آنچه اندر وہم نماید از لطم</p>

قد سیان گشته دوان اندر رکابت چون خرم	سیر کردی از حرم در شب عجب سو حرم
بمخانی که سیر بدر اندر شب تار سے ظلم	
خفته بدیا اپنے طرف تجھ کو کر کم	آئین نہ وہم من جو تجھے وہ دین نعم
خادم کی طرح ساتھ ملک ساری تہی بہم	ایک حرم سے سیر کیا شب کو تا حرم
جیسا ہو سیر چاند کارا تو من ایک دم	
جدت جتنی کرم تہیں تہیوں اپنے طرف بلایا	اوہ کجہہ دلس لطفون تینوں رچ شمار نہ آیا
نوران و تنگ فرشتہ دورن تون ہو آسڈیا	حرم کے تون اقصی تانہیں راتیں سیر کرایا
چینوں بات اندھیری کوچ چاند نون پکڑ چلایا	
وَصَلَّتْ بِاللَّهِ مِنْ أَفْضَالِهِ صَلَّةٌ	سَأَفْوَالِيكَ مِنَ الْفِرْدَوْسِ رَاحِلَةٌ
داصل گشتی باحققا از افضل او اتصال بزرگ	راوند بندہ نی شفا از جنت الفردوس سواری براق
مَرَّ آلَهُ آقٍ عَنِ الْآفَادِي عَاجِلَةٌ	وَيْتٌ تَرْتَفِي إِلَى أَنْ نِلْتِ مَنزِلَةٌ
بگشتت براون از بند آسمان ہا بجلدی تمام	دشب گذراندی کہ سیر تھی بالاتا نا کر یافتی رہنما اصلی بندہ
مِنْ قَابِ قَوْسَيْنِ كَمَا تَدْرِكُ وَلَمْ تَدْرِكِ	
از مقعد دو کمان منزرا کہ اوراں کردہ نیشہ و طلب ڈنیشہ آمنزل	
یافتی از فضل حق باذات حق وصلی عجب	بہرت آوردند از جنت براقی را شب
از فلک بگذشتہ مرکب بچو برق اندر جب	رفقتہ بالا بجدی یافتی فضل و قرب
بچو قرب دو کمان بی درک گشت و نی طلب	
ذات خدا سے فضل سے داصل تو جا ہوا	لالی براق خلد سے سواری کو تیسرا
گدرا باہر چرخوان سی جلدی میں جون ہوا	ایسا ہو بلند کہ یا نی ہی تونے جا
قرب کمانوں سے نہ سمجھ لے نہ مانگے جا	
داصل نا خدا دی ہو یوں فضل خدا و کمانی	تیری کارن جنت تہیں اک عجب براق یابی
گذری جبہ آسمان کولون جان و قدم او پیش	جدہ و کیوں بلند تو اتنا تا اوہ رستے پاسے
قرب کمانان کولون نا کولون بلند نا جنت منگیا حامی	

<p>قَدْ أَوْصَلَتْكَ مَوَاهِبُ الْعَطَاءِ بِهَا بدستی رسانیده ترا موهبت ها بخشش حق تعالی بیان مقام وَفَرَّتْ حَقًّا بِإِنْعَامِ اللِّقَاءِ بِهَا و فاریگشتی بتحقیق بتما القای حق تعالی بدان موهبتی</p>	<p>فَدَخَصَكَ اللهُ فِي كَفْفِ الْعِطَاءِ بِهَا تحقیق خاطر فرمود ترا حق تعالی بکشتن در برده دران محل برزد وَقَدْ مَنَّكَ جَمِيعُ الْأَنْبِيَاءِ بِهَا و مقدم ساخته ترا همه پیغمبران بسببان منزلت</p>
<p>وَالرَّسُولِ تَقْدِيمِ مُحَمَّدٍ وَمِ عَلَى خَدِيمٍ و پندرسولان همچون مقدم ساختن محمد کرده شده بر خدمت کنندگان</p>	
<p>کرده و اصل با خودت ایزد از انعام و عطا یافتی تحقیق از داد ارتشرف لقا</p>	<p>خاص فرمودت درین انعام با کشف عطا پیشوایت برگزیده همه قوم انبیا</p>
<p>هم رسل مانند تقدیم شیعی بر مینبدا</p>	
<p>پنچا دیاهی حق تعالی عطا سے تجھے وہاں دولت لقا کی تجھ کو ملی مسنت رائیگان</p>	<p>حق تعالی کیا ہی خاص تجھے وصل دی ہمارا آگے تھی آپ پیچھے تھی سب انبیاروان</p>
<p>جون آگے ہوتے ہنشتہ و پیچھے خدمت دوان</p>	
<p>بخششان خدیایان تینوں بڑے کی او تھی جانچیا انعام لقا خدا و تینے خوش ہو کے پیشک پایا</p>	<p>خاص کیتا تینوں ربے او تیار دہ کبھو کیا سبہ بنیان تے رسولان تینوں آگے لایا</p>
<p>جینوں بادشہان نون آگے کردی خدمت و رعایا</p>	
<p>مَشَافَقْدَ أَمْكَ سَيَّرْتَ الْبُرَاقَ بِهِمْ رفتنیزین تو پیادہ راندی نور براق را سوار با ایشان وَصَقَّتْ حَتَّى تَجَاوَزْتَ الْمَسَاقَ بِهِمْ و راندی مرا کرینا تا بگذریکے گذشتی جاسی راندن را با ایشان</p>	<p>أَمْرِيَتْ حَتَّى سَابَقْتَ الْوُثَاقَ بِهِمْ سیر کرانده شدی تا بگذریکے سبقت بردی ایشان در جا رسیدن وَأَنْتَ تَخْتَرِقُ السَّبْعَ الطَّبَاقَ بِهِمْ و تویی پاریدی بفت طبق آسمان را از میان ایشان</p>
<p>فِي مَوْكِبٍ كُنْتَ فِيهِ صَاحِبَ الْعَلَمِ در جمعی عظیم از ایشان که بود دران موكب صاحب نشان</p>	
<p>پیش تو جمل پیادہ تو سواره بر بر اوق رانده خوش تا که بگذشتی تو از حد مساق</p>	<p>سیر کردی تا که سبقت برده اند روثاق زد و بگذشتی زنده اطباق این نیلی رواق</p>

در سپاہی کہ بدی صاحب نشان و طمطراق	
آگے پیادی سب تھی تو تھار اکب براق	کرتا ہوا تو سیر و نہیں پہنچا جا و تاق
مربک چلا کے قطع کیا تو نے سب ساق	طی کر گیا تو چرخ کے جلد جو تھے طباق
شکر سے جبین تیری نشان کا تماطلطراق	
آگے تیری سبہ پیادے تو براق چلایا	سیر کر نیدیاں لامکان پر تینوں رب پہنچایا
حد چلانوں تہیں تون لنگھیا رتبہ قرب داپایا	سبہ آسمانان چیز کے اوپر تون میں جلد سد پایا
شکر و بیج سے جند اتیرا تیرا قدر سوایا	
تَرَكْتَ فِي السَّيْرِ مَا صَجَّوْكَ مِنْ رُفُقٍ	وَجَزَتْ وَحَدَّكَ مِثْلَ الشَّمْسِ فِي أَرْفُقٍ
بگذاشتی در سیر تلک فی کہ ہمراہ تو ہو دند از رفیقان	وگنیز و دوئی تنہا مانند نور شدید در کرانہ آسمان
رَقِيتَ فِي مَوْعِدِ اللَّيْلِ بِمَسْتَرِقٍ	حَتَّى إِذَا كَمْ تَدْعُ شَاوًا وَمِلسْتَقِ
بالا رفتی در مکان وعدہ دیدار بان حد بندی	تا آن وقتی کہ فر و نگذاشتی پیش شدن از برایش شوند
مِنَ الدُّنُوِّ وَلَا مَرَقِي لِمَسْتَقِيرٍ	
زجبت نزدیک شدن بدانجا و نگذاشتی بالای برای بالا روند	
ہم ہاں ایک فلہ بگذاشتی در رہ روان	بر ارفق چون مہر تنہا تاختے نور افکنان
رفتمہ بر موعد دیدار بالا خوش چمان	تا فر و نگذاشتی پیشی بی پیشی کنان
ہیچ از قرب و نہ بالای سے بالا روان	
رستے میں چھوڑ سکو تو جا پہنچا لامکان	تنہا برنگ خور کے کئے قطع آسمان
جا پہنچا جای قرب و تعلق میں تو وہاں	چھوڑے نہ جای قرب کے اور ذمگی درینا
پیشی میں اور بندی میں چھوڑا نہ کچھ نشان	
راہ دی اندر ستمہ کیوں تو اپنی ساتھی سار	سورج و آنکون گذر کیتا تون کلا چرخ کنار
اوہ بندی یا پئی تون فی حقنے کم سواری	قرب ہی اندر جا ہوا بندی تدمہ چھدی پیارس
اونچی و سخن والی کہتے چہد سیا کچھ نان باری	
بِنِعْمَةِ الْوَصْلِ قَدْ أَصِفَتْ مُسْتَلْدِيذًا	وَصَلَّتْ شَاوًا يَدْرِكُهُ لَمْ يَصِلْ مُنْفِيذًا

<p>بنو صالح تنہا نشتی لذت پانیدہ صلی اللہ علیہ وسلم علی اللہ وعلی اللہ وعلی اللہ رُفِعَتْ حَتَّى لِكُلِّ صَوْرَةٍ مُسْتَنْبِدًا بندہ کردہ شدی تا مجدی کہ مرحد عالم را گشتی سرچشمت افندہ</p>	<p>رسیدہ جانیکہ با دراک نمکان نمیرسد نفوذ کنندہ حَقَّقَتْ كُلَّ مَكَانٍ بِالْإِضَافَةِ إِذْ پست فرمودی بر مکان از القیاس اتعام کہ یافتی تا وقتیکہ</p>
<p>فَوَدَّيْتُ بِالرَّفْعِ مِثْلَ الْمَفْرَدِ الْعَلِيِّ زاکرہ شدی بر بندہ سائنتہ مثل بندہ کردن یکا نہ زاکرہ شہو عالم</p>	
<p>بافتی از وصل تنہا التذاذ و زلفہم رَفَعَتْ بِالْأَوْسَطِ الْفَعْلَةَ جَمْعًا پست کردی بر مکان با اضافت نمان حرم</p>	<p>دیدہ جانی کہ درک او محال است از فہم پست کردی بر مکان با اضافت نمان حرم</p>
<p>خَوَانِدَةٌ جَمْعٌ كَقَوْلِهِمْ خواندہ چون گشتی بر فعتہ میجو مفر و از علم</p>	
<p>خَانِ وَصَالٍ سَجَّهَ تَمْنَاهُ حِطَّ مَا پیہنجیکہ جان کو او پچا تو آستنا و بان ہوا</p>	<p>پیہنجی و بان کہ عقل جہ جلد کی نارسا پیہنجی جو تباستان اضافت سے کردیا</p>
<p>مَفْرُوعًا مِمَّا رَفَعَتْ سَجَّهَ تَمْنَاهُ حِطَّ مَا مفر و علم سارفع سے تجملکو بلایا</p>	
<p>لَمَّا رَفَعَتْ سَجَّهَ تَمْنَاهُ حِطَّ مَا پستہ دی پیہنجی سببہ فون ستیا اتار تہہ پایا</p>	<p>جستہ وہم نہ پیہنجی ہرگز او تہہ قدم تگیا یا ہر مکان نون او سدی نسبت نینوان کرد کیا</p>
<p>وَأَنَّ مَشْهُورِي كَانِي أَوْجَائِي نُونِ جَدْبِهِ بَلَا يَا و انگن مشہور گیانی او چائینون جدبہ بلایا</p>	
<p>وَصَلَّتْ شَاوًا عَلَيَّ عَنِ مَوْصِلِ الْبَشِيرِ رسیدہ جانی کہ بر ترست از رسیدن آدمیان مَا حَالٌ مِّنْ حَجَبٍ رُفِعَتْ عَنِ الْبَصِيرِ آنچه در میان بودند از حجاب ہارداشتہ شدند از چشم</p>	<p>رَأَيْتَ مَنْ جَلَّ عَنَّا وَضَيْفٌ وَعَنْ خَيْرِ دیدہ ذاتی را کہ بر ترست از وصف کردن و از خیر و اول كَمَا تَقْوُونَ يَوْصِلُ أَيُّ مُسْتَتِيرٍ تا آنکہ بہر و رشتنی بوصول کلام وصال کہ گاہست با ست</p>
<p>عَنِ الْعِيُونِ وَسِرِّي مَكْتَبِي از چشمہا و رازی غلیم ان کہ نام را زاکرہ است در کتاب</p>	
<p>رَفَعَتْ جَانِيكَةً بِالْأَوْسَطِ رفتہ جانیکہ بالاہست از وہم جان أُنْجَبُ بُوْدَازِ بَرْدِہٖ بَابِ رُوْدِ اسْتِشَارِہٖ آنچه بود از پردہ ہا برداشتہ شد از میان</p>	<p>دیدہ انرا کہ بیرون است از وہم و بیان تا شوی فایز بہ وصلی وہ چه وصلی بس نمان</p>
<p>از نگاہ و دیدہ رازی چہ رازی بے نشان</p>	

<p>دیکھا او سے کہ وصف سی برتر سحر اور بیان تا پہنچی جا کے وصل کو کیا وصل بریں بیان</p>	<p>پہنچا جی تو وہاں کہ نہیں پہنچا کوئی وہاں اوٹھوائے سب نظر سی جو پر دھکی پتھر بیان</p>
<p>آنکھوں سی دیکھا راز کو کیا راز بے نشان</p>	
<p>وٹھو او سنون جو بہت سی او پچا کنون خبر بیان تا وصال دتھیو سی کیسا بہت وصال نامانی</p>	<p>جتی بہتوان اوسیان تین اوہ بلند مکانی اوٹھ گئے جو پر دی آہے حایل درمیانی</p>
<p>انگلیاں تھیں اتنے راز چھو سی کیسا بی نشانی</p>	
<p>مَضَيْتَ كَالْبَرْقِ مِنْ عَرْشٍ وَمِنْ فَلَكٍ گذشتی مانند برق جبذہ از عرش و از آسمان بنا فَحَرَّتْ كُلُّ فِجَارٍ غَيْرِ مُشْتَرِكٍ پسین فرسودہ ہر چیز را کہ فرود نہ شود و کہ نیست اشتراک وہ شد</p>	<p>أَعْطَيْتَ مَا جَلَّ عَنْ وَصْفٍ وَعَنْ دَرَكٍ اوہ شد ہی آغیز آگہ رنگ ستاز وصف از او رس وَصَلَّتْ مَا لَمْ يَصِلْ مِنْ خَصٍّ مِنْ مَالَتٍ رسیدہ آنجا کہ نہ رسیدہ آنجا کہ نہ خاس گذشتہ از ہنگام</p>
<p>وَحَرَّتْ كُلُّ مَقَامٍ غَيْرِ مُزْدَحَمٍ گذشتی ہر مقامی را کہ نیست در ہی اتھوتی کردہ شد</p>	
<p>از فلک و ز عرش گذشتی تو چون برق چہاں فخر دیدی بری از اشتراک این و آن</p>	<p>و اوہ گشتی آنجہ بالابست از ادراک بیان رفتہ جای کہ آنجا کہ نہ رفت از ہر سیان</p>
<p>تیزی انہوہ بگذشتی تو شاہ از ہر مکان</p>	
<p>عرش او فلک سی برق کے مانند تو چلا بہر فخر تجھ کو بے خلش غیر کے ملا</p>	<p>برتر جو وہم و درک سی تھا وہ دیا گیا پہنچا وہاں جہاں کہ فرشتوں کا پر سبلا</p>
<p>تھا تو ہر مکان سے خوش گزرا ہر ملا</p>	
<p>بجل وانگن و عرش و فلک تین جلدی لنگ پایا سبھو فخر تو ان لہد با گل بیان کوئی شریک پایا</p>	<p>اوہ کجہ ملیا تینوں اوتھان و صفوں بہت سوایا پہتوں اوتھان کوئی فرشتہ اوتھان مول نہ آیا</p>
<p>ہر مکان تین کبلا آنکھوں نا با غیر داسیا</p>	
<p>وَذُقَّ أَنْوَاعَ مَا أَوْلَيْتَ مِنْ حُبِّ و بار بہت انواع یکہ میلش شمار کردہ شد از غمناک</p>	<p>وَقَرَّ أَقْسَامَ مَا حَبَيْتَ مِنْ رُحْبٍ و تمام کردی ہمسایہ جزی دادہ شد شبہ از مر بگوینہا</p>

<p>وَجَلَّ مَقْدَارُ مَا أُوتِيَتْ مِنْ رُحْبٍ و بلند قدر چیزیکه داده شده شمار از مرتبه یا</p>	<p>وَجَدَّ أَصْنَافُ مَا أُذِنَتْ مِنْ قُرْبٍ و بزرگ است اصناف چیزیکه نزدیک کرده شده بیان نزدیکی</p>
<p>وَعَزَّ إِذْ ذَاكَ مَا أُوتِيَتْ مِنْ نِعْمٍ و عزیز است رسیدن آن نعمت موجود چیزیکه داده شده ^{و تقویاً} ای نعمت</p>	
<p>است باریک آنچه داده شده بتواضعها عالی از قدرت رتبه کوشده با تعطا</p>	<p>شد تمام آنچه بتواضعند نوع مر حب پس بزرگ است از حد و صف بیان قرب شما</p>
<p>برتر از ادراک بر تو هست انعام خدا</p>	
<p>نازک و تحفه بین جوئی تحفه تجمل کو عام عالی و رتبه بین جو ہوئے تجملہ اختتام</p>	<p>جو مر حب با تجملی تھی وہ تجمل کو ملی تمام جو قرب آپ کا ہے بلند اسکا ہی مقام</p>
<p>نادر ہی درک سے جو کیا حق نے احترام</p>	
<p>بہت عجیب تحفے تینوں لطفون حق تینوں رتبه بہت بزرگ جو مولا ادنیان ہی بخش فرما</p>	<p>تمام تجملی تحفی فضلون تینوں اکہہ سنائے قرب بہت اوہ خاصے رب جو نون اوہاں پایا</p>
<p>نعمتان ہیں کنون اوہ باہر جو حق نے قدر و دہائے</p>	
<p>بَعَثَ إِلَٰهَ الْعَدَىٰ كَيْ يَطْمِئِنَّا فرستاد حق تعالی ہدایت را تا اطمینان بخشد ہر ما بَصُرَىٰ لَنَا مَعْشَرَ الْإِسْلَامِ إِنَّ لَنَا خردہ است برای ما گردہ اسلام تحقیق ہمیں است کہ مارا</p>	<p>الْكَفْرَ لَمَّا جِئْنَا فِي أَنْ يَضُرَّ لَنَا کفر بر گاہ کہ جنایت نمود درین امر کہ رنج رساند مارا فَاسْمَعُوا الْمِرْضَاءَ عَدُوًّا كَيْ يَخْبِتَ لَنَا پس بدید سوی رنمای او تعالی تا مر آرد و بر ما</p>
<p>مِنَ الْعِنَايَةِ وَ كُنَّا غَيْرَ مُنْهَدِمِينَ از عنایت حق بجای است محکم کہ نیست خسراب شوندہ</p>	
<p>دین فرستاد از عنایت حق برای ما شتاب ای گردہ مومنان ما را ابث رت کر ثواب</p>	<p>کفر شد چون در پی این کو دہد مارا عذاب تاکہ رحم آید بر سوی ان جناب</p>
<p>ہست جا از لطف ایزد کو تو اہد شد خسراب</p>	
<p>حق نے رسول بھیج دکھا یا رہ ہدا</p>	<p>غالب جہان پہ کفر کا اندھیرا جب ہوا</p>

چاہو اوسیکو رحم کرے تمبے تا خدا	ای مومنو بتا رہہ میں حق نے دیدیا
ایسے کرم سے رکن جو قائم رہے سدا	
ریح و تاجد بہ کفر نے سانوں اکبندہ ہر چھایا	راد ہدایت بھیج پیغمبر حق نے آسان دکھایا
اوسدی طرف رو سجد زاری تا ہورحم سوایا	ہو بتارت مومنو خنے سانوں چا و ڈوایا
ہکت عنایت ایسے دا جو کدی نجا سے ڈھایا	
نَوْحُوا النَّجَاتِ بِحُشْرِ مِنْ شَفَاعَتِهِ	فِي النَّشَاتَيْنِ فَلِحْنَانٍ مِنْ تَبَاعَتِهِ
امید میدارم نجات را فردای نش سبب شفاعت نش	اند رہہ دو جهان رشتکار شد بہ سبب تابت حضرت شام
أَنْظُرْ إِلَى مَا وَصَلْنَا مِنْ طَاعَتِهِ	لَتَادْعِيَ اللَّهُ دَاعِيَنَا لَطَاعَتِهِ
میں بسوی ہر چہ منتہار سیدم از فرمانہ و نشان	ہر گاہ کہ خواہد تقضالی خواندہ مارا از بر آئندگی او
بِأَكْرَمِ الرُّسُلِ كُنَّا أَكْرَمَ الْأُمَمِ	
بہترین پیغمبران باشیم مانیز بہترین امتہا	
از شفاعت در حشر داریم امید بخدا	رشتکار از تبع او ایم اندر دوسرا
خوش رسیدیم از اطاعتہای امرش تا کجا	داعی مارا بطاعت چونکہ فرمودہ خدا
اکرم رسل است اکرم از اسم باشیم ما	
امید جنت حشر اوی وہ شافع ہو کل مین	دو نوجہان ہمین ملین جو پیر و سے کرین
دیکھ او سکی پیروی مننے کیا مین دولتین	داعی ہما یلو جو کبار رب خافقین
اکرم رسل کا وہ جب ہم اکرم امم کے ہن	
ہو امید شفاعت کر کے بخشے کل نیاہان	کر تابت اوسدی جہتی آسان و نبان در گاہان
میں اسین فرمان چہ اوسد در جنتیا اوتہا ہا	نبی سادی نون جہہ حق نے کر کے کرم نگاہان
اکرم رسل بنایا کیتا اکرم اسم انسان	
جَمَاعَةُ الْكُفْرِ قَدْ ضَعُفَتْ لِقَوْتِهِ	مَكَّسَتْ رُؤُوسَ صَنَادِيدِ لَشُوكِهِ
گروہ کفر تحقیق سست گردید بر انہو رقت دین او	سزنگون گشتند سواران ہا پیش و بدبہ آنحضرت
تَوَلَّوْا لَوَالِظُهُمْ مِنْ نُبُوَّتِهِ	رَاعَتْ قُلُوبَ الْعِدَاءِ الْأَنْبَاءِ بِمَشْتِهِ

<p>لرزدند او شان برای ظاهر گردیدن نبوت آنحضرت</p>	<p>ترسایند ولبهای دشمنان از جرمبعوث شدن آنحضرت م</p>
<p>کِنْبَاءٌ أَجْعَلْتِ عُقَدًا مِّنَ الْعُقُودِ</p>	<p>مانند ترسیدن بڑی که میگرختی حال که آن رخسار غافل بود از گویند</p>
<p>شکر گزوه کافران از قوتش سست و تبه</p>	<p>سر بلند آن سر بگون از شوکتش گشته همه</p>
<p>کافران لرزان نبوت ظاهر ایشان بی بنده</p>	<p>بعثتش ترسان نموده دشمنان را قاطبه</p>
<p>قوت کو دیکر گنجه کافر ضعیف رو</p>	<p>شوکت کو دیکه خود سر و کمری سر جوئی فرد</p>
<p>ایک زلزله او بنده تمام نبوت کے روبرو</p>	<p>اعداد کے دل تھی کاسیتے بعثت تھی تھی جو</p>
<p>جو بیہوشی جنگوں میں اکیلی رسم سے ہو</p>	<p>جوان بڑی کو ماند و تنہا در بیابان از رسم</p>
<p>قوت اوسے کافران نوبت ضعف تھی بگردگماو</p>	<p>اوجی سر جوئی سبہ منیون شوکت مار در آو</p>
<p>دیکر نبوت زلزلی اندر کافران داداں اوسے</p>	<p>دشمن و اول بعثت اوسدی ذر تھون گنباو</p>
<p>ظہورہ اوقع الکفار فی وعظ</p>	<p>رکڑوا اذ لاء تحذو لین فی هتک</p>
<p>ظہور آنحضرت صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم اقلندہ کافران از او پتیا</p>	<p>را کردہ شدند در حالیکہ خواب بود ندانند و قوت بت بند غرت</p>
<p>سالت ید ما علمهم کالسبل فی سبکک</p>	<p>ما زال یلقاهم فی کل معتزک</p>
<p>روان گردید خونهای ایشان مانند سیلاب در کوهها</p>	<p>همیشه بود آنحضرت که کارزار میکرد ایشان در ہر مکان جنگ</p>
<p>حقاً حکوا بالقناحماً علی وضم</p>	<p>باز گردیدند در ذلت اسیر و ہم فر</p>
<p>کافران از تب افگندہ ظہور شر دائم</p>	<p>میشود دشمنان بہر میدان ملاقتے دروغا</p>
<p>تاشدہ کفار چون لحم معلق بر قنا</p>	<p>تاگردش باہر شدند انقلا و جنگیہ ابر در حال برتر از او بود گوشتی با گرد و پتیا</p>
<p>ادسکی ظہور سے ہو کفار کو حجار</p>	<p>مخندہاں ہو اسیر ہونے اور قتل و حجار</p>
<p>کچون میں خون اونکا چلا جیسا ہو حجار</p>	<p>مقتا جا کے اون کو نبی کر کے کارزار</p>

کافر نبی بیب گوشت دسے قصاب مانگ کر

قید ہی کیتا لت ہی لیتا بھرتی مارو نجایا
ہر شک جی مرید چہ کر اوہ بخت بلس سوایا

کافران نون جده ظاہر ہویا اک برنخا چہریا
کو چاندی وچ خون اوہنا ند چہندان ونگ ویا با

انہون کافران گمان بر خون گوشت قصائی لٹکایا

عَلَوْاقِمٌ يَجِدُ دَامِنٌ يَلْجَا وَوَن يَبِه
بگر کردہ شد پرن شانتہ کی لڑتیا بربسوی از با خلاص
وَدَّوَالْفِرَارُ فَكَادُوا يَغِيظُونَ بِهِ
دوست بیداشتن برخص را بریز دین کاکار و بگر و بر بس بخت

حَلَّتْ بِهِمْ ضَعْفًا مَا يَنْحَطُونَ بِهِ
تازان گزید باوشان منصفہ بجزو خشم میگرددان
اِذَا الصَيْبُ وَاجْرًا حَبَابًا رُونَ بِهِ
و خیکر بیدہینہ ند بزمی فربا بگر و بسبب ان زخم

اشداء شالت مع العقبان والرحيم

حالت احضا کہ بالا فتمہ باکرسان و پرندہ های سیخ اسیر

گشتہ مغلول و ندیدند از کسی رو با مان
خوابش شان بگر یز از دست فوج بفران

آیند و بگر بختندی آمدہ و پریش شان
نیم بسمل گشتہ میگردد از زاری عقبان

پیر زودی پریتب عقاب و گرگان

ہو کر کے قید پھرنہ ملی بھی کہین پناہ
مطلب تھا او نکالنا جو اون کو کر بنگاہ

پہنچا اوہنو کو کوہہ کو ڈراؤ کو تما او سکوا
ہوزخمی کرتے تھی وہ لم سے فغان آہ

اوڑتی عقاب و گرسون سے پر چواتے راہ

بدی ماری کوئی نہ بیسے جو اوہ ان چہراندی
دوست دکھیند نس نون گر ہو تہ اکدم واندی

آئی پریش اوہنا نون ضعفون جو کچہ ان بہاند
گلدی زخم اوہنا نون جہون درد گنون کر لاند

پر چوماندی نال عقابان گران اوڑگی جانندی

وَعَايَنُوا الْقَتْلَ مَخْدُ وَلَا وَشِدَّتْهُمَا
و بختہ سر بیدند گشتہ شدن در حالت خواری و شہ آزار
تَغْيِي اللَّيَالِي وَلَا يَدْرُونَ عِدَّتْهَا
میگذرند سبہا و نمی دانند کافران شمارا انبار

لَتَارَأُوا السَّيْفَ لَعْنًا حِدَّتْهَا
برگاہہ کہ دیدند شمشیر را درخشان و تیز سے آنرا
ذَهَلَتْ عُقُولٌ وَلَا يَرِجُونَ رِدَّتْهَا
گر گشتند عقابها و امید نیدارند باز آمدن آنہا را

مَا لَمْ تَكُنْ مِنْ لَيْلِي الْأَشْهُرِ الْحُرْمِ

مادامیکه نبودن شبها از سببهای ماهی که هر چه است قتل در آنها

گشته گردیدن ز دست غازیان مخدو و خوا
بگذر که شبها نمیدانند کفار شش ستم

تیزی و دشمنی تیغ تا بدند ز ا
نقل ز انبارفت و امید رجوشش در فر

تابناست از شبان ماه منع کار ز ا

اور ما اجانانا پناوه میدانین هوکی خوار
باین گذرتی جاتی بین جانین زده شمار

دیگتی تمکیتی تیغ جوته تیسر و تا به ا
موشش اورکنی او نهونکی بنین همی رفتی زینها

جنگ نه چون ده ماه حرامون است اشک

خوار جو کسن قتل ای سختی اتی جو طوفان ماران
راتین گذران لیک نجون کافر کجه شماران

جده و بونیکدی ان تکلیف غازیان تلوار
نظمی عقل امیدگیون بسل گیان سببه سار

جنگ ماه حرام دیان راتین مون نه و چ گذران

اِذْ قَدَرْنَا اَوَانِي الْمَغَازِي اِسْتَوَاحْتَمُوا
بیرا که دیدند زنی شد تعالی عنهم در جنگ اراحت و آرام خویشرا
کائما الذین صَيَّفُوا حُلَّ سَاحَتِهِمْ
گو که دین اسما همی است که فرد آمده است در خانه اسما

مَدَّ الصَّعَابَةَ فِي الْاَحْزَابِ وَاَحْتَمُوا
در از فرمودند صاحب که ام دشمنهای دشمنان و سببهای خود را
تَظَاهَرُوا وَاَبْتِجُوا اَلْعَدَا اِسْمَاحَتَهُمْ
ظاهر فرمودند زنی عنوان سر را شد جوانمردن فرار را

يَكِلُ قَرْمٍ اِلَى الْحِمْرِ الْعِدَى قَسْرِمٍ

بهر مهتری بسوی گوشت دشمنان بغایت حریفی

چونکه در جنگ عدو دیدند فتح و اعنتنا
بود گو یادین همان آمده در هر سرا

کرده بهر جنگ و اصحاب جلد دستها
کرده در جرح سد و ظاهر نیمه دست سخا

سوی لحم دشمنان از حد حریفی اندر غذا

بڑھتی جو دیگی جنگ میں تھی اونٹے آبرو
گو یا که مہمان تہا دین آیارو برو

پیدا با بهر جنگ صحابه نے ہاتھ کو
زنی کنے دیکھا کہ سخا اپنے سب عدو

دشمن کا گوشت کہا نیکی تھی او سکوار زو

جنگازی صحابه فی سبکی دست دراز او نبایا
مارک دشمن دین دی جگفرن چا پناج رو کینیا

رتبه بڑھتا جنگا نوح جبرہ سببہ فی آشا پایا
گویا دین سی مہمان ہوگی گھر او نباندی آیا

گوتت عدد دی کہاوند اوہ سے مشتاق ہو یا

يَمْضِي النَّبِيُّ بِالْأَطَالِ مُقَادِحَةً
گذر میفرماید حضرت صلوات سیر و سلم با جوانان شکندہ
یہ فی سواد بالنعفس سا حجة
سند با سواد فی ایہ بلف ہمای جو سخاوت کندہ کند

يَفُوزُ فِي كُلِّ مَيْدَانٍ بِرَأْحَةٍ
غایز میفوزد میدان صلا اللہ علیہ بل سبغہ و لغت و غنیمت
يَجْرُجُ حَمِيمٍ فَوْقَ سَاحِلَةٍ
سباندہ رینی مکت کہ کان ہن بر ایسان خوشتر ناز

ترجیحی موج من الابطال ملتطیر

کہی اندازہ آن بز موج رالاتات ست از دلبر این بغایت بر ہم بخور

میدان باشجا مان بحال
بکند رو با سخیا باروح در راه وصال

می شود منصور و راج از غنیمت می سسال
مبکشد بر اسپہا و رہا و بیئت شتعار

کوزند موج اندو لیرن بیجا در قمتال

لجائنا بن دو ساتھ ولیہ این دین یناہ
ہن مانند دک جا کورہ بن ندا کی راہ

یا تا تب فتح فتح ای سبب ان بن اللہ
دیاسی جنگ کہ پیوی وہ کور و پنیہ و لہ راہ

مارسہ بن خوب موج ولیہ ان سان خواہ

اہنی سوارانی سپرد او توڑن لشکرا
اوہ سردار جوہ خدا می بلوں نفس نیارا

فتح خندت رسید انون بسند انشاہ سنا ترا
جنت در مالک و یاہ فی کچھ ہننا ہسارا

موج سواران ہی وچ او سہ گردی دیوانہ ہارا

اتشبع بآدم من اسمہ والذین منقلب
چہ ہما اندارتان بیہ شکر منہم از شیران دین
فما لهم غدا نصر الدين من ارب
پرسیت او شازرا بجز انہ بانی وادان دین ہی مقصد

سَيُوقَاهُمْ أَحَدُ قِوَالِ الْكُفَّارِ مِنْ طَيْبٍ
تینبھان مان ہی نہ ہر سوزت ست ہوا از زمانہ با
مِنْ كَلِّ مُنْتَدِبٍ لِلَّهِ مُحْتَسِبٍ
ازہ مہابت کندہ و نہ انیم ہا ند

يَسْتَوِي سَائِلٌ لِلْكَفْرِ مُضْطَلَبٌ

حملہ میکتہ، عیالیکہ اینج برکتند ہستند کفر اور کسیدین	
انڈیرانیکہ شیدہ اندو، دین منتخب	سوختہ شمشیر ایشان کافر از ازل لبیب
نیت ایشان را بغیر از انتصار دین ارب	از شجاعانی کہ گشتہ جملہ نند مختب
حملہ آور بیخ کافر میکنند اند جہرب	
التدر سے دلیر کہ بین شیر دین تمام	تلوار او کی نے بین چلائے غدو لنام
جز انصر دین کوئی ہی اونلو نہیں ہے کام	اشجیح وہ بین کہ جان دین اپنی خدا کی نام
او کہترانی بیخ کفر کی حملے کے جو تمام	
واہ او مرد بہادر چیدی دین دی شیر تمانی	تلوار او نمائند کج چیلانی سبہ کافر جو چرا
یاری دین دی با جہہ اونہانوں ہوتہ قصد مدلی	حق دی حکم دی من والی صدی کرن غلامی
بیخ کفر دی حملی نائے پیدی سرور نامے	
لَا يَحْضِرُ الْوَصْفُ مِنْ أَقْصَىٰ أَمْثَلِهِمْ	تَظَاهَرَ الْفَتْحُ طَرَامِنْ مَوَاجِبِهِمْ
حصر نیتواند کرد وصف از غایت منبت ایشان نہ	ظاہر گردیدہ است فتح تمام ارشاد ایشان رضی اللہ عنہم
كَمْ حَرَّكَوُ السَّيْفِ ضَرْبًا فِي مَجَارِبِهِمْ	حَقَّ عَدَاتِ مِلَّةِ الْإِسْلَامِ وَهِيَ بِهَيْمِ
چند جہانہ مند شمشیر بارانہ وزن در میدانہای جنگ ایشان	تا این غایت کہ گشتہ ملی کہ اسلام و حال آنکہ آن ملت بدیشان
مِنْ بَعْدِ غَرَبَتِهَا مَوْضُوعَةَ الرِّجِيمِ	
اپنی آنکھ غریب چکرس مجالس میل نمی نمود وصل کردہ شدہ خویشی او	
کی تواند عقل تعدد مناسباتہای شان	فتح کیسر از جماعتہای شان گشتہ عیان
چند بگذاشتند در میدانہای تیغ افکنان	تا کہ آمد دین حق پس زانکہ بودہ ناتوان
رحم او و اصل کجولیش و اقر با شادی کنان	
عقل او کی و صفو کمانہین کر سکتی کچہ شمار	نصرت او نہیں کے حملوں سی کیسر ہر لشکار
میدانوں میں وہ گزرے ہیں تلواریں بار بار	تا دین ہوا ہے گرچہ تھا اول ضعیف زار
خویش اقر باسی ملکہ کیا جوین اور سنگار	
وصف اونماندی شان فخر دی گنتی دج نہ آئی	فتح اونہان تہین ہر میدانین ظاہر ہو سہائی

<p>وج میدانان کر کے قوت کتنی متغیج چلائی</p>	<p>تا اونہان تہین ہوی شریعت نال توفیق خدا</p>
<p>غرب پیمون گندی ہوی نال قبیلے بہائی</p>	<p></p>
<p>قَابَاةَ الدِّينِ فِي الْإِعْلَانِ مِنْ مَكْبَرَةٍ ایس تائید کردہ شدہ دین در ظاہر شدن بلندگی سی أَبَدَتْ عُرُوسًا لَهْدَى فِي رُؤْيِيهَا ظاہر آرزید عروس بدایت در رونق عجیب</p>	<p>مُشِيدٍ وَوَفِيقٍ غَيْرِ مُنْتَهَبٍ کہ ہوس بہت دستکست و نیست نیما کردہ شدہ مَكْفُولَةٌ أَبَدًا مِنْهُمْ بِخَيْرِ آيٍ اغیل دادہ شدہ آن ملت از پیش ایشان بہترین پدر</p>
<p>وَحَيْرِ بَعْلٍ فَلَمْ تَيْتَمِ وَأَسْرَ شَيْخٍ و بہترین شوہر سی یتیم بے شوہر نسا ند</p>	<p></p>
<p>دین موید گشت در اعلان بابا با عظیم شد عروس ابتدا ظاہر سامان نعیم</p>	<p>پختہ کار آمد نکرد و کہنہ نی کرد دستقیم یافتہ زانہا پدر ترتیب فرماستقیم</p>
<p>شوہری ہم خوش نہ کرد دیوہ نی گاہی یتیم</p>	<p></p>
<p>منصور دین ہوا ہی سب سی جو جو قوی دلہن ہر کی کا ہوا سامان سے طوی</p>	<p>پختہ وہ ہی کہ دیکھی گاہر گز نہ کہنگی باپ اوسکی سر پہ ہی ہم ہمیشہ سی مستونی</p>
<p>نی راند و تے یتیم ہو دولہ ہی اب ہی</p>	<p></p>
<p>دین ظاہر ہون دی وج لد ہی سب علاوی کوڑی بدادی ظاہر شو کر کی سو ہی ساوی</p>	<p>محکم بہتا نامون کہنہ تان تر تا جاوے اونہان تہون باپ ہیے اچمالہ ہاد ایم کری بہا</p>
<p>خاوند ہی یتیم ہو وے نان و ت راند سداوی</p>	<p></p>
<p>مَلَائِكُ الْحَقِّ قَدْ جَاوُوا مَنَادِ مَعَهُمْ فرشتگان حق تعالی نازل شدند و انہا کہ ہمیشہ ہمیشہ ہون فِي كُلِّ يَوْمٍ يَصْدُرُ الْحَقُّ قَادِمُهُمْ در روزہ میشود حق ہمیشہ روا ایشان نیسی اند تعالی منہم</p>	<p>فِي الْحَرْبِ جَاءَ جُومَشِ التَّصَادِمِ مَعَهُمْ دیکھا آمد لشکر قہماہ جا لکوناد مالیت ان بود غنی ان عنہم هُمُ الْجَبَالُ فَسَلَّ عَنْهُمْ مَصَادِمُهُمْ ان لشکر بت آمد کہ بہا سوا ان ایشان جا با تو قس ایشان ان نجاعت</p>
<p>مَا ذَا رَأَوْا مِنْهُمْ فَيَكُلُّ مِصْطَدِمِ چہ چیز دیدہ اند از ایشان یعنی شد عنہم در ہر واکوفتن</p>	<p></p>

شد ملائکہای حق شانرا ندیم اندر و غنا در مسالک با بود و ادارش ترا پیشوا	بچو خادم آمده فتح و نصر خدمت نما کو بہا ہستند پیر سر از صد مہ شان جا بجا
کوچہ ہا دیدند زیشان رعب اندر صد مہا	
اوتری فرشتے جنگ بین یاری لئے ہرز حق آگے آگے اونکی تنہا ج طرف جانین کار۔	لضرت تہی خادموں کی طرح گرد پیر تہی یار بین کرہ پوچہ صد سے تو او سے بکارزار
کیا اون تیرہ دیکھا حملہ نین کا کرنے بار بار۔	
یاری کانہ اونہا ندی جنگ چ اوتر فرشتی آسا آگے آگے حق اونہا ندی جت دل قدم او تہانی	جتہی جہ فوج اونہا ندی خدمت کر دیکھا بس مہا پوچہ دہنبا ن تہوان جنہا نہ اونہا ندی
بر ہر صدی دی وچ کافر لاکہاں جا لون مار و بچاے	
فَاتَ فَيَكِلُ مُعْتَرِكٍ لَهُمْ لَيْدًا ایں تہن دی بر میدان جنگ تہا نہ توتی ہت چندان کہ فَسَلَّ تَبُوكًا وَسَلَّ أَبُو اَوْسَلٍ صَعْدًا یہاں تہاں نہ تہاں کہ پر ہر حال بود سوال کن اوصعد	خَذُوا الْاَسْيَابَ فِيمَ قَلْبِ الْعَدُوِّ عَمْدًا گرفتہ از برانی شمشیر ہاں خویش دہاں دشمنان غلاف فَسَلَّ حَنِينًا وَسَلَّ بَدْرًا وَسَلَّ اَحَدًا پہاں تہاں نہ تہاں نہ تہاں پیر تہاں جوی بد تہاں تہاں تہاں تہاں
فَصُولٌ هَنَفٍ لَهُمْ اَذْهَى مِنَ الْوَحْمِ فصل ہاں تہاں بودہ کافر از اکر سخت تر بودہ از ہاں	
ہست در ہر معرکہ شانرا حق قوت مدام از تہوک ہم ز ابو اوسر و ز سعد ایہام	ساختہ از ہر شمشیر از دل اعدا نیام وز حنین و بدر پرس و ز احد ای نیک نام
کافر از از و ہا ہم بودہ موتے سخت و عام	
قوت ہر جنگ میں اونہیں جتنی ملے تمام پوچہ تہوک اور ابو اوسعد سیکے نام	تہاں تہاں واسطے کیا اعدا کا دل نیام پوچہ حنین و بدر واحد حنین امی ہام
کافر کو میضرت تہی ہست موت سخت و عام	
ہر ہر جنگی وچ پھر غازیان قوت غضب کہا پوچہ تہوک تہی ابو اوسعد و چالی کیونسی لڑائے	تہاں تہاں کارن دل دشمن دی لون حیر میان تہاں پوچہ حنین تہی بدر احد و حال نیار ہا تہاں

کافران نون سی موت و با تبیین سخت تی عام سوا

حَمِيَّةُ الْكَافِرِ مِنْ ضَرِّهَا تَهْمٌ تَوَدَّتْ
از او زد کافران از تهمهای شان سرگردیده
صَفَرَتْ وَجْهَهُ الْعِدَى خَوْفًا إِذَا جُرِدَتْ
از روزه بندگی بنای دشمنان روی خف چون کشیدند این

نَفْسُ الْعِدَا مِنْ سَنَا الصِّبَا فِيهِمْ خَدَّتْ
نفسهای دشمنان از ریشهای تیزی ایشان زد و نشست
الْمُصْدِرِ الْبَيْضِ حُمْرًا بَعْدَ مَا وَرِدَتْ
بیردان آمد مستیر روی سفید رخ زرد پس از آن که بیضا

مِنَ الْعِدَا أَكَلَ مَسْوَدَةً مِنَ اللَّحْمِ

از دشمنان بر سیاهی را از قطعه است موی سیاه

سجود کفار ز دم شمشیرشان گردیده سرد
چون کتیده تیغ بیرون روی اعدا گشت زرد

روح اعدا ایست شد از برقی تیغ اندر سرد
تیغرانانی که کرده بیض را گلگون چو رود

از اعدای رفته چون در بر سیاه از موی حیدر

با بتون سی از کئی نخوت کافر هوئی هوا
کینچی چو تیغ در کینه عدو ز رخ بسا

نیخ او نگی نه کیا نفس کافران فنا
دیتی نفسی ده سفید کو کمر سرخ خوب سا

جب دشمنون کئی باز کئی سیاهی میں جاؤ بسا

سب دیرری کافرندی ایک با وج بارستانی
مونه تیرونی پیله سادی جد کتبی تیغ ترائی

کافران دی ساه جنبندی کتبی تیغ دی چمک کبانه
چس نون کردیدی رتا کچی اوه کرکی زور دنگه

کافران تین بر کله والین دی وچ کپرو هائے

وَالْجَامِعِينَ مِنَ الْأَعْتَابِ مَا تَوَدَّتْ
و فرام کتد گانند رعینتها آنچه پراگنده شده است
وَاللَّائِيهِ بِنِ بَضْرِبِ الْعِدَى فَتَكَّتْ
و بازی کتد گانند بضر سیاهی که دشمنان زیاد باره است

وَالرَّامِي التَّهْمِ فِي قَلْبِ الْعِدَى شَتَكَّتْ
و تیز اندازانند کتد تهمای ایشان در سینه بامی اعدا شتد شده
وَالكَلْبَتَيْنِ بِسُمِّ الْأَخْطِ مَا تَوَكَّتْ
و نویسنده گانند بضر سیاهی تیزه خط را که بگذشت

أَقْلَامُهُمْ حَرْفٌ جَسِيرٌ غَيْرٌ مُنْعَجِرٌ

قلیباتی شان طرفی را از بیج جسم بغیر نقطه ضرب

جمع سازان از غنائم آنچه بدر و در فرسار

تیرزن مردان که دلهای عدو کرده فسکار

لعب سازان از عدوی خود بر آورده دمار	نیزه زنها چون قدم خطا نوشته آشکار
جسمهای کافران نگذاشته بے نقطه زار	
کرتی بن جمع جلد غنایم کو غلبه از میان	تیروں سی تن مدد کا سر پا کیا خزان
دشمن کا مارنا او بنین ایک کبیل سے میان	نیزوں کی گرفت وہ لکھین خطا خوش عیان
چھوڑی نہ کافروں کی بدن کچھ بھی بی نشان	
جمع کریدی بسبب غنیمت جو نتھاسی یاد وریا	مار کی تیز نشانی و انکن دشمن و ادل تروریا
کبیریاں اتنی بد بیان دشمن او بنان بکروریا	لکھدی خطا وہ بہت بحجاب قلم نیریاں تہن جو ریا
بدن تمامی دشمن بے نقطہ مند ہوں چھوڑیا	
فَصَوْرَةُ الْحَقِّ فِي الْهَيْجَاتِ تَبْرُؤُهُمْ	وَالْحَقُّ فِي كُلِّ مَيْدَانٍ يُعَوِّزُهُمْ
پس یا زنی حق تعالیٰ در ہر میدان ہیراں میر وایشاد از	و کہ در ہر میدان غزوت و نصرت می بخشد تا از راز
عَيْنُ الْعَيْنَاتِ مِنْ رَبِّي نَجْمٌ هُمْ	شَاكِي السَّلَاحِ لَهُمْ سَيِّئًا تَمَيَّزُهُمْ
چشم عنایتی از پروردگار من کار سازی میکند تا اینها	کشیدہ سلاح از ایشان است علامتی است کہ ممتاز مینماید از
وَالْوَرْدُ يَمْتازُ بِالسِّيَامِ مِنَ السَّلْمِ	
و حال آنست کہ گل ممتاز بگرد و بعلامت از درخت خار دار	
افسردگی شانز بود در جنگ اعدا یا رخسار	حق و دہد عزت بمیدان شان ز فتح و افتخار
میشود چشم عنایت کار سازان چو یار	اسلم پوشیدہ از سیما شجاعت آشکار
گل بزرگ دوست ممتاز از درخت خار دار	
میدانین یار غار او بنین فتح حق سی ہو	میدانین حق نے فتح سی دی او نگو ابرو
ہی کار ساز عنایت کے مو ہو	بتیار باز ماتے سی سید اہی غلبہ گو
گل کو کہ سلم سے بھی ممتاز رنگ و بو	
یاری تمدی ہر میدان وچ او ہنانون آن گہرایا	حق نے قدر او نہاند او بیکر فتح و نصرت و دایا
اگہ عنایت نظر تہین سہو چاسا مان بنایا	واہ بتیار و مہتی فی کیا خوب سخنان کر ایا
ستہ نامی گل کند بیان تہون وچ سخنان دی ایا	

<p>بَذَلَ الْقَوْسَ لِنَيْلِ الْبَرِّ فَنَحَرَهُمْ صفر از آن جا تبار آید با فن تو با بجز آن است يُرْزَلُ لِيَلْ الْجِبَلِ الْمَنْصُوبِ صَبْرَهُمْ از جاهلانه کوه مسلک را با فنون این در جنگ دشمن</p>	<p>قَدْ عَزَّ عِنْدَ مَيْلِكَ الْعَرْشُ قَدْرَهُمْ تقدیر از ایست پیش مالک عرش قدر ایشان رضایتند تَهْدِي إِلَيْكَ رِيَّاحَ النَّصْرِ فَتُرَهُمْ هدیه میفریاد بسوی تو باد پای یا خبرهای خوش ایشان</p>
<p>فَتَحِيْبُ الْوَرْدِ فِي الْأَكْمَامِ كُلِّ كَيْفٍ بسی بنداری شگوفه در غلافها هر دلیری از دلاوران</p>	
<p>بَذَلَ لَفْصَ الْبَدْرِ فِي خَيْرَاتِ فَمَحْرُوشَانِ سِتِّ صَافٍ کوه را کند و خوش از جواهر شان اندر مصاف</p>	<p>شَدَّ كِرَامِي قَدْرِ الْإِثْنَانِ مِشْرِ الْبُرِّ وَجِيْدَافٍ شدد گرامی قدر ایشان پیش ایند و جیداف</p>
<p>بِرَّ سِهَادٍ رَأَى الْوَيْدَارِي شُكُوفَةً فِي غِلَافٍ هر سهاد را تو بنداری شگوفه در غلاف</p>	
<p>بِسِ فَيُؤْتِيهِمْ جَاهِصِ مَوْلَانِ دِينِي جَانِ کوه گران او که با زمین که بر می جوهرین جان</p>	<p>بِهَارِي بِمِ حَقِّ كَيْ سَاهِنِي قَدْرًا وَكِي اَوْرَثَانِ خوشبو او نهونکی فتح کی بودی تجبی عیان</p>
<p>جَانِي شُكُوفَةً بِرْدَسِيْنِ تَوْبَرٍ وَبِرِّ وَبَانِ جانے شگوفه بردسین تو بر ویر و بان</p>	
<p>رَاهُ حُدَاتِي جَانِ اَوِيُونِ فَمَحْرُوشَانِ سَارَا روه نون جاتونین پیش که برین حر جاتی مارنغرا</p>	<p>اَكْمِي خَدَاوِي قَدْرًا وَبِهَانِدَا بِهَارِي سِتِّ پِيَارَا اوا و نهانندی تینون دیدی فتح و اخوتن سکارا</p>
<p>وَجَّ غِلَافِ شُكُوفَةٍ جَانِيْنِ بِرْدَسِيْرٍ نِيَارَا وج غلاف شگوفه جانین بردسیر نیارا</p>	
<p>فَلَنْ تَرَى مِنْ شَجَاعٍ مِثْلَهُمْ اَبَدًا پس نخواهی دید کسی را از دلیران مانند ایشان همیشه</p>	<p>فِي حَمَلَةٍ صَيْرٌ وَالْاَيْدِيَاءُ مَضْطَرِبًا در یک حمل ساخته شناساز رسیده و پرگسند</p>
<p>عَلَى الشَّرَفِ تَوَلَّى صَبْحًا كَأَنَّهَا مِثْلُ حَبَابِ بر زینها خوابی دیدی مستحکم ایشان در شبی مانند هم بودی شب</p>	<p>كَأَنَّكُمْ فِي ظُهُورِ الْخَيْلِ نَبْتٌ اُرْبَانَا چنانست ز ایشان در پشت اسپان وینده بر پشت اسپ</p>
<p>مِنْ شِدَّةِ الْخَزْمِ لِمَنْ شِدَّةٌ وَاجْتِمَاعِ از جهت غایت دانا نایب جهت سستی تنگ</p>	
<p>تُوخُوهُمِي وَبِدِي مِجُونِ شَانِ دَلِيْرِي دَرِ جِهَانِ بینی اندر خانه زمین طرفه استحکام شان</p>	<p>سَاحْتَهُ اَرْحَمَهُ كَفَارًا رَاجِحَانِ گو نیاد و پشت اسپان رسته اند انسر و روشن</p>

<p>از کمال عقل فی از سختی تنگ و میان</p>	
<p>تانی اونہوں کا کوئی بہادر کہاں سے زینوں میں میں وہ شیر عجب طور سی پہے</p>	<p>ایک حملی میں ہزار ہوں دشمن تو مارے گویا کہ میٹھ اسپ پودہ جھاڑ میں اونگے</p>
<p>فرط بہادری سے نہ سختی تنگ سے</p>	
<p>و کہیں کوئی نہ اونہاں جیسا وجہ دلیری تارے زینان ہی وجہ بیٹھے حکم عجب وہ شیر تھامی</p>	<p>بکی مسیوں سپا کیتی کافر سے حرامی گویا بیٹھے گھوڑیاں دوج اوگئی اہرہ دخت دوامی</p>
<p>سختی عقل نے دانش تہین تان تنگ ہی سختی خامی</p>	
<p>کہ اوھنوا اللھومر الا فقیبا حنرفا چہین سمت نمودند گوشہای بہر تانرا۔ دی شکافتن</p>	<p>و حرمواھم بقتل الا صد قاحرقا د سوختہ آہنا بسبب کشتن دوستان سوختی سخت</p>
<p>طارت القلوب العیدی من باہم فرقاً پس بر گاہ روشن نمودند از شیر خویش بر قرا</p>	<p>پریدہ ہای کافران از جہت سخت رسیدن از باعت اسلام</p>
<p>فما تفرق بین البہم والبہر پس فرق نیکند آہنا در لیر و در یچہ گو سفند</p>	
<p>چند جسم اشقیار کردہ پار و از میان برق سان رخشان جو پیر و ان مردہ شمشیر شان</p>	<p>سوختند از قتل اخوان بسینہ ہای کافران گشتہ پیران کافر از اول زتن از پیر جان</p>
<p>در لیر و یچہ بجز فسر ق کردن کے توان</p>	
<p>کفار کے بدن دے سب نگرہی کر اوڑا چمکانی برق تیغ تو کافر کا دل ڈرا</p>	<p>مارے جو رشتہ دار جگر سب دے جلا کافر کا اون کی رعب سی تہا دل بہہ کا پنتا</p>
<p>فرق دلیر و یچہ بجز اونے کس کیا</p>	
<p>گر کی جرأت کافر اند اسپہ کی ٹکاس و کیا بجلی داگون تیغ کہد کی بین تہین جد چمکایا</p>	<p>مار کی دوست تی خویش قبیلہ جگر تمام جلا یا اوڑمی دل سپہ خصماندی خوف نے مکر ڈرایا</p>
<p>یکڑوتی تے بہادر وجہ اونہاں فرق نظر نہیں آیا</p>	
<p>مَنْ أَمَدَّ يَدَهُ قَدْ زَالَ عَسْرَتُهُ</p>	<p>وَمَنْ يَلْدُنْ يَنْدُ الْأَدَامُ كَيْسَرَتُهُ</p>

پس هر کس مددخواست با حضرت رفت تنگی او
وَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَقَدْ زَادَ قُدْرَتَهُ
و آنکس که چنگل بزرگ آن حضرت زیاده گشت قدرت او

و آنکس که پناه جوید بخدا و همیشه گشت تو گریز او
وَمَنْ تَكُنْ بِرَسُولِ اللَّهِ نُصْرَتَهُ
و کسی که باشد بر رسول خدا یار و منصور شدن او

ان تلقه الأسد في اجامها نجسه
اگر هزار زار نمایند او را شیران در پشه های خود ساکن بگردند

هر که دست از وی مددالحق شد از تنگی ریا
هر که چنگل زد بد و قدرش افزون شد در علا

هر که با جودش پناه بد گشت دایم پر غن
هر که باشد با رسول حق بکون نصرت و را

رام گردد شیر ز ریش آیدش در پشه ها

جسنه مدد لی شاه سے تنگی گئی تمام
و امن جبینی بگرد ابرم می او سکی قدر عام

جو سایل او سکا بی و ه غنی هو گیا مدام
نصرت جونی رسول خدا سی هر شاد کام

چنگل میں شیر او سکی جوشی می ہو وی رام

جود د اوسی تهون چابی تنگی گیس ساری
د امن جبینی او سد با پیر یا پاس قدر نیاری

جو سوانی شاه د اهو ند او سکیان هر گذاری
جیندی نام سول خدا د هوندی جگوج هر دم یاری

چنگل و چ کر شیر بھی طیس کرتا نابعداری

هو المفخرة العظی لفتح
اوست صلی الله علیه و سلم فتح عظیم برای به فتح کننده
فلن به حین ما بغشاك من عشر
پس پناه گیر بذات کریم او هر وقتی که بودند ترا تنگی

به عن الفقر یخو کل مفتقر
بدولت او از فقر نجات می یابد هر فقیر ناوار
ولن تری من ولی غیر منتصر
در هر گز نخواهی دید هیچ دوستی را پناهنده یاری

به و لا من عد غیر منتصر
نصرت و از هیچ دشمن از هم یاره نشنوده

اوست به افتخار مفتخر فتح حسیم
بر بدر کا بخش پناه گران دولت غمت ستقیم

به فقیر از دولت او شد غنی رسته ز بیم
تو نخواهی دید یاری خواه را نامستقیم

فی عدوی کونبت له از گرامتش دو سیم

<p>ہی ذات اوسکی فخر لے طرفہ افتخار بیاب اوسکی سمت گرجہی مشکل بنی ہوتا</p>	<p>مغلس اوسی کی جو دستے ہوتے ہیں مالد دیکھیں گے تو نہ خالی اوسی سے امیدوار</p>
<p>اوسکا عہدہ بہ بائیکا جو ہونہ اوستے خوار</p>	
<p>فخر کرن دی واسے کارن اوہو فخر سوایا پناہ اوسی دی قلمے و کبان جیکر تہ صی ستایا</p>	<p>اوسی بدولت فخر نولہند ہر کنگاں نہیا یا دیکھیں نون تو ن بار کنگاں جو ہر کسفت اجایا</p>
<p>ناکوئی دشمن اوسدا اب جو پیر نہ مارو مخنایا</p>	
<p>الذین ائیس من اقوی اذ لنتہ دین حکم کردہ سداہ دلیلہا قوی انخضر مسلم عزت توابعہ فی ضمن عزتہ غالب معزوتہ نذنا باعانش در ضمن عزت وغلبہ حضرت</p>	<p>کہر بختروہ ملک فی حوض خلوتہ جرات تیدلشت زشتہ در در آمدن خلوت انخضر احل امتہ فی حوض ملتہ در آورد امت خود را در حصار ملتش صلی اللہ علیہ وسلم</p>
<p>کالینت حل مع الاشبال فی اجبر بچوں جای دادن شیر کفر آمدہ با بچہ ہای خود در پیشہ</p>	
<p>از دلایطہای محکم گشت دین لولبتند اہل ملت عزتی در ضمن اعزاز وی اند</p>	<p>کی ملائک جرات اندر خلوت اوسکتند امت خود را میان زلزلت خوش فکند</p>
<p>بچہ با شیران بدانسان کہ ہمیشہ آوزند</p>	
<p>اوسکی قوی دیلوفی ہی دین قوسے ہوا تابع عزیز عزت اوسیکی سے ہو رہا</p>	<p>خلوت میں اوسکی جاوی ملک نہیں بہر جا امت کو اپنی دین کے نیہ میں وہ لنگیب</p>
<p>جیسا کہ شیر بچوں کو جنگل میں لے چھپا</p>	
<p>دین دی نیہ قوی دیلان اوسدیان بختی پائے اوسدی عزت تہین بہر پیر وہی عزیز شد ہائے</p>	<p>کیا تو فقی فرشتی نون جو اوسد خلوت آئے اپنی دین دی کوٹ و چالی امت نون خوش لیاے</p>
<p>جینوں شیر بچیان نون لیکر جنگل میں چھپائے</p>	
<p>کھاف آیاتہ للعزل من عدل کافی ہست منعجرات اوترا از بر اعمل کردن از حکام عدل</p>	<p>فلن نری عدلہ فی الکون من خول پس ہرگز خواہی دید ہر سنگ اور چہان از لغتہا</p>

البحر

أَنْعَمَ بِهِ لِقَوْمٍ الَّذِينَ مِنْ أَصْلِهِ

چون خوب است آن اعجاز بر آتام چون این بدایت از بسکام

كَرَجَدَلْتُ كَلِمَاتُ اللَّهِ مِنْ جَدَلٍ

چندنگ گفته است کلمات حق تعالی بجز از شریه الحسوت

فِيهِ وَكَرَضَمُ الْبُرْهَانَ مِنْ خَصِيرٍ

در شان آنحضرت و چندین ضروت کتدر بر آن حدیث از غیبه او در حضرت

معجزاتش هست از به سنن کاسه ترا
بست نام الاصل آن از به بتاب هدا

بیچ از انمانیا به بدل او در دوسریا
چند دشمن را که جدلی کرد آیا سے خدا

بهر حضرت چند را غالب شد از بهر ان صفا

کافی بحی شریع اوسکی تجبی عمل کو تمام
دین بد کا اصل بحی کیا خوب به کلام

نعمت بدل و سبکی بنین کوئی خاص و عام
کتبی مخالفون سی کر آیات بن خصام

حضرت بلنے وه خصم به غالب ہوئے مدام

عمل دی کارن شریع اوسید کافی تینون ساری
دین و اماند بهی حکم و او با سحر اوسد کاری

اوسد جیب سی کوئی نه بسین نعمت جگوج بهاری
کلیان عقیدان کتنی خصان شک بناندی ماری

واسطی اوسدی غالب ہوئی کتیان دتی خواری

عَجَزْتُ عَنْ عَدْمِ مَا وَلَيْتُ مُنْقِبَةً
عاجز گردیدم از عدم از خردون چیزی که داده شده از اوصاف
أَنْطَابِكَ رَيْفِي مَهَامُ الرُّشْدِ قَاطِبَةً
عظا فرموده تارایر و در کار من جمیع جملہ نیکیا تمام

عَلَوْتُ عَنْ كُلِّ مَنْ فِي الْكُونِ مَرْقِبَةً
بلند رفتم از هر که اندر جهان هست از روی مرتبه
كَفَاكَ بِالْعِلْمِ فِي الْأُمِّيِّ مِجْزَةً
کافی هست تر از عالم بودن آنحضرت که قلم گرفتند وی معجزه بودن

فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَالنَّادِيَةِ فِي الْيَوْمِ

در زمان جاهلیت و در با صوبت ما سخن در زمان بی بیرون

عاجز معجز اینیکه اوصاف تو آرام در شمار
خود کلید جمله نیکیا بدادت کسر و شمار

از جهان و زمان عالم رفتم بالا هزار
معجزه کافی هست علم صوبت آموزگار

در جہالت دریتا است بسم ادبیا به شمار

عاجز مین وصف تیری کبان کر سکون

ساری جہان سی بزرگے ملاجنگ کو مرتب

<p>سب نیکیوں کی امر چھی حق سی بن عطا</p>	<p>کافی سی اچھی ہو کی تجھے علم معجزا</p>
<p>ناخواندن میں تیریم ہو ادب خوب سا</p>	<p>سبہ مخلوق جان نہیں تیردی دو قدر و با</p>
<p>عاجز گنن قی بان جو منصب تینوں حق ڈوانے بسھی امر چکیری تینوں ظاہر حق کرانے</p>	<p>کافی جان بہ معجزہ جوان ہیران تینوں علم کتابانے</p>
<p>جا پلانندی وچ وچ تیری و قی ادب سوائے</p>	
<p>مِنْ كَلِّ مَنْ فِي الْوَرَعِ صِدْقًا امِينًا از ہر کردار جہانت از روی صدق سیر نیام بسوی اوم</p> <p>فِعْمُ الْجَنَانِ طُفَيْلًا امِينًا نفتہای بہشت در حالت بودن طفیل می بردیم بیکت اوم</p>	<p>فَكُلُّ ذَلِ عَرَّانِي قَدْ اَزِيلُ بِهِ پس ہر خوری کہ لاحق میگردد بقتضی زایل میسایم اور اہم در جنت</p> <p>حَدِّ مَثَلِهِ بِدِينِجِ اسْتَقِيلُ بِهِ خدمت کردہ ام نعمت را بہ تیر کہ نسیب مغز میگردد بسبب اوم</p>
<p>ذُنُوبَ عَمْرٍ مَضَى فِي الشَّعْرِ وَالْحَيْدِ گناہان عمری کہ گذشت بہت در شکر گفن و خدمت اہل دول</p>	
<p>از جمع اہل عالم ما علم سوتیش ز دل از حقیقتش بانغم خلد گشتم متصل</p>	<p>ہر چه مشکل آیدم گزردہ جو دستش منضم مدح کردم حضرت اور اگہ تا گردہ بجمل</p>
<p>ذنب عمری صرف شعر و خدمت اہل دول</p>	
<p>ماہلی میں صدق دل سی ہون عالم سی شاہ کا اوسکی طفیل جنت اعلیٰ سبجہ ملا</p>	<p>جو مشکل آئی کرتا ہون اوسی میں حل سدا مدح نئے کیا کہ ہون عفو عمر کے خطا</p>
<p>جو شعر و خدمت امر امین دے گنوا</p>	
<p>سجدہ جان نہیں دلون صدقون سب اوسی امیر کا اوسی طفیل بہشت دی نعمت مینون ملی گنبری</p>	<p>یاری اوسدی سنگ کنوا کی خوری قی سبھو وری مدح میں اسدی کیتی تا بوجوش عمر اوہ بہینہ ری</p>
<p>جو شعر قی خدمتگاری شاہان جہلان وچ نیسری</p>	
<p>فَاَوْقَعَانِي بِمَا جَلَّتْ مَصَائِبُهُ پس انداختد این ہر دو مرد اندر چرکیز بزرگند مصیبتی</p> <p>وَ اَنْزَلَانِي اِلَى مَا ضَلَّ صَاحِبُهُ اور اتر لائی ایلے ما ضل صاحبہ</p>	<p>وَ اَنْزَمِيَانِي بِمَا عَظُمَتْ نَوَائِبُهُ وغلند نہر امان امری کہ کلان ہستند حادثات او</p> <p>اِذْ قَلَّدَانِي مَا تَحْتِي عَوَاقِبُهُ اور اگلے لائی ایلے ما تحتی عواقبہ</p>

<p>دزد، آبرو و نذر ایوی آنچیز بگره گت عاصا آنچیز</p>	<p>تا وقتیکه قلاوه ساختند گردن من آنچیز را که ترسیدند و عاقبت</p>
<p>کَا تَغِيْبُهُمَا هَدِيٍّ مِّنَ النَّعْمِ</p>	<p>چنانست که من مایں پروردجویی ہستم از جنس چسار پیا یان</p>
<p>و دو افکندند نذر ظلمت عیسان مرا در سبوط آورده از افعال زشت و زبوا</p>	<p>با کلا نتر از مصیبتہا ر بین اندر بلا را انک طوق انداختند از آنکہ خوف ست و غب</p>
<p>گوینا بستر تابنا من ز جنس چسار پیا</p>	<p>گوینا بستر تابنا من ز جنس چسار پیا</p>
<p>دو نونی جھکوة الا بک آفات من عینا گا ایون من چھنیک کے جھکوتہ کیب</p>	<p>زالا اوسی من جو کہ ہی ایک حادثہ پڑا و جب من عاقبت کا دیا طوق و دپہنا</p>
<p>گویا کہ اون کے ساتھ ہون حیوان چسار پیا</p>	<p>گویا کہ اون کے ساتھ ہون حیوان چسار پیا</p>
<p>سنوای دی مصیبت اندرا و بنان جا و عینا یا جبند اصاحب ہوندا گرہ اوتہان ان بسایا</p>	<p>جبتان حادثی بہاری و دی اوتہان شمر و کھایا جدی اوڑگ خوف تیر او ہو طوق پینا یا</p>
<p>گویا دو بان نامی من سان جنس حیوان بسایا</p>	<p>گویا دو بان نامی من سان جنس حیوان بسایا</p>
<p>النَّعْسُ اَمَارَةٌ حَتْمًا عَلَيَّ جَفَا نہیں بسایا اگر کتہہ بہید ہاتھتیر بر من جانورہ بہت اصغت عمری فی الانام والاسفا سناج نمودم عمر خیش را در گنا بان بسیار افسوس</p>	<p>فَمَا تَخَالَفْتُهُ فَمَا دَسَّ اِمْتًا پس مخالفت نکردم اور او را پوخواند البہی او از بولگناہ اطعت عثمی الصبار فی الحالتین وما پیروی کردم گرا ہی جوانی را در دو حالت و نہ</p>
<p>حَصَلْتُ الْاَعْلَى الْاِنَامِ وَالنَّادِمِ جمع آورده شدم مگر برگنا بان و ندامت</p>	<p>جمع آورده شدم مگر برگنا بان و ندامت</p>
<p>نفس مارہ نمودہ حیف بر من صد جفا عمر ضایع کردہ امر افسوس در جرم و خطا</p>	<p>تابع او گشتہ ام در بہ چہ خواندا از جہر پینا تابع جہل طفولیت شدہ حاصلین با</p>
<p>جز گناہ و خزند امت زونش حاصل پیا</p>	<p>جز گناہ و خزند امت زونش حاصل پیا</p>
<p>بہنہ نفس بدنی کیا جھیبہ اک جفا نہیں عمر جرم بین ضایع ہونی سدا</p>	<p>سینے کیا وہی جو کہ اوس بدھے تھا کما پابان از کین کا میں وہیں میں رہا</p>

<p>حاصل ہوا گناہ و ندامت کے کچھ نہ تھا</p>	
<p>سرخن نفس نے میری اوپر بباری ظلم کئے دینہ عمر دی حسرت زاری و ج گناہ گنوائے</p>	<p>ہو یا نہ میں مخالف او سدا جو گناہ کرانے دو نہیں حال نگرین والی سینے تو رہی پنی ہے</p>
<p>گناہ اتے شرم سادی با جہون حاصل ہلی پنی ہے</p>	
<p>مَدَّ حَرِّيَ النَّفْسُ جِدًّا فِي جَارِهَا عَظِيمٍ ضَرُّوهُمُ الْفَرْسُ بِيَارٍ دَرَّ لِيَرِي كَرْدَن اَو بَر گناہان وَلَا تَجَاوَزَتْ شَيْبَرًا مِنْ اِشَارَتِهَا و لکڑ نہ کرد مقدار یک مالکت از اشارتہ سے وی</p>	<p>فَاتَدَّ اِتْرَكْتُ شَيْبًا مِنْ مَشْرَافِهَا پس تدارک نہوانم نہ جو چیز از دستہ ارتہا سے او فِيَا حَاوَةَ نَفْسِي فِي تَجَارَتِهَا پس ای زبانکاری نفس من در تجارتہ سے خود</p>
<p>کہ تشریح الدین بالذنیاء و کد تشریح مخبرید آن نفس بد آخرت را بدینا و خسریاری نکرد</p>	
<p>از غور این نفس بد مارا نظر با داد و درد بیچ نہ نمودم تجاوز از اشارتہ شش فرد</p>	<p>من ناردم از شران بد تدارک در شہد آہ از نقصان نفسم در تجارتہ ترا چہ خورد</p>
<p>دین را نہ گرفت با دنیا خسریاری نکرد</p>	
<p>جھکو غور نفس نے ایذا دے ہیں کہا اوسکی اشارتوں سی نگذرا میں ایک ذرا</p>	<p>اوسکے شرو نکال مجھ سے تدارک نہ کچھ ہوا اس نفس فی خسارہ تجارت میں کیا دیا</p>
<p>دنیا سی دین نچا با خسریاری کب ہوا</p>	
<p>نفس نے مینون کر دیان اورک چا و دہویا چتہ اوشی چا و کہلایا اوتہی میں کہلویا</p>	<p>ہو یا نہ دار و اوسدی شرو او ہیا مولد دہویا ہو سے کہا نا نفس میری اماں تجارت نہویا</p>
<p>دنیا دی را دین نون نیس کا بک مولد ہویا</p>	
<p>فَلَا تَدَّرْ عَلَيَا مِنَّهُ لِيَا فِئْلِهِ پس نہ گذار بندہ از تو کہ آخرت بہت ہو بس پت او کہ دینا ست</p>	<p>لَا تَبْدِلُنَّ مَا قَصَّامِنَّهُ بِكَامِلِهِ بدل کن تلقیر را از و بد اون کا مسل او</p>
<p>تَقِيلُ مَا دَامَ مِنْ قَتْمِئِهِ بِأَفْلِهِ خار سبکی آزا کہ ایم می ماند از خورشید با فور و زو نہ او</p>	<p>وَمَنْ يَبِيعْ أَجَلًا مِنَّهُ بَعَا جِلِهِ و کس کہ بفروشد قطع آئندہ را از دین بیعہ سے از دنیا</p>

پس پنی ہے

يُنْزِلُهُ الْعَيْنُ فِي بَيْعٍ وَفِي سَلَمٍ

ظاہری تو داورانیا نکاری در فروختن و در سلم

بذل کامل را کم با ناقص از جہل و غلط
وانکہ آجل را بحالی می فروشد از غم

مکذرا ز عالی برای سافل ای مرد خدا
میبوی دالم فروگردندہ گیری در ہبہ

عین در بیع و سلم روزی شود طہر در را

ناقص کے بدلی مت دی تو کامل کو کہہ بیس
آیندہ دیکی بیوی جو عالی او سی مان

عالی کو تو یچھوڑیو بیچی کو لیکے جان
فانی لئے تو توڑی نہتی کو کیوں ندان

معلوم ہوگا بیع و سلم میں اسے زبان

اناقص لیکے کامل ہتھوں اپنی کیوں دیکھیندا
جو کوئی آئندہ اس تھوں حالی نال و چیندا

صورت بلند او بی بیویوں کیوں کر تون میں نیندا
السن والا قابو کر کے دالم سہوین شیندا

ظاہر ہو سی و بچن گندیان جو نقصان کریندا

بہ بچائی میثا عتس من قرض
بطفیل اوست بچان من از پو و تہہ ستر از بار قرض
ان ات ذنبا فمآ عمدي من تقض
اگر آورده ام گناہان را پس نیستد میان من شکندہ

بہ تیفائی عمآ حل من مترض
بیکت است ستمای من از بچہ ملوان نہا با مرضہا
بہ خادری عندانی معترض العرض
بشاعت اوست خلاسی من فردا در مکان عرض ہا

عن النبی ولا حبلی منصرفہ

از جانب حضرت و نسبت رشتہ من منقطع شود

ہم ز بار قرض من از دوستش کردم رہا
گر گنہ کردم نہ شکستہ عہد ہم بیچ جا

در مرضہ از طفیلش روزیم کرد دشن
باشاعت وار ہاند او مر روز جزا

از جانبش رشتہ ام فی منقطع از وی جدا

ہوگا یہہ بار قرض میرا اوست سبدا
لیا گنہ تو عہد نہیں میرا ٹوشتا

ہی اوستے میر جملہ امراض کی شف
میری نجات حشر شفاعت سی مانگیگا

حضرت سی اور نہ رشتہ میرا منقطع ہوا

<p>برکت اوسد اچا کيتا مرض جدون پلے حشر دی دینہ اوس تیتھ چن سی نیت بھائی</p>	<p>بارقزمن تین اوسد دولت مینوں ہے عبدن متن والا میرا توڑی ہان گنا ہے</p>
<p>حضرت تین نان پوہا کامیر اکتیا اوس تہوں ساے</p>	<p></p>
<p>لَا اِنَّهُ مَنَّكَهَا فَعَمِدِيْ وَ اَمْنِيَّتِيْ زیرا کہ او نہایت مقصود من است و غایت بیدین هُوَ النَّاطُ لِتَفْرِجِيْ وَ هَمْنِيَّتِيْ اوست عمل اعتماد بر ای شادی من و خوشی من</p>	<p>از جو بہ دفع ضعیفی مندا تقویتی اسبید میدارم برکت و دفع ضعف خویش از دست قوت فَان لِيْ ذِمَّةٌ مِّنْ دِيْنِيَّتِيْ پس برستی کہ برای من عہدیت از ان سر بسپار ہمارا دست</p>
<p>محمد او هو اوفی الخلق بالذمیر باسم محمد صلی اللہ علیہ وسلم و انحضرت وفاکتہ ہزین مخلوق بت بعدا</p>	<p></p>
<p>انتہای قصد و قصای مرادم زانکہ اوست فرح و شاد بہای ما را خود محل آن نیکوست</p>	<p>دفع ضعف قوت احوال من امید دوست چو مسی گشته ام من ذمہ و ایرہا بدوست</p>
<p>بامحمد باوفا تر از بیمہ ان نیکر دست</p>	<p></p>
<p>جملہ مقاصد و نکامیر ہی وہ تمہہ سی کیون خوش نہون کہ ہی وہی میرا تو آسرا</p>	<p>اوستے ہو دفع ضعف ہی اور زور میرا ہی ذمہ وار وہ میری ہر بات کا سدا</p>
<p>ہمنام ہون وہی ہے وفادار خلق کا</p>	<p></p>
<p>اور کہ مطلب اید میرا اوستہون مینوں سہاں میری خوشی و اوستہون سامان ہو یا میرا سارا</p>	<p>ضعف ادا رو او ہو قوت داجی و تہوں مینوں سہارا میرا ہی ذمہ و ادا ہو جہد رگیسا نام ہمارا</p>
<p>نال محمد سہرہ جیان تہین اوہ و فاوچ نیارا</p>	<p></p>
<p>قَدْ اَنْتَ فِيْ كَلِّ الدَّارِيْنَ مُسْتَعْدِيْ پرفات مبارک او در ہر دو جان تیکہ گاہن است فَمِنْ سِوَاهُ مَلَاذِيْ سَيِّئَاتِيْ سَنَدِيْ پس کہیت سوا ای ایشان جای نپاہ من سردا من تیکہ گاہن</p>	<p>کلی شفاعتہ فی الحشر معتمدی بر محض شفاعت و شان در روز قیامت اعتماد است اِنْ كُنْ فِيْ مَعَادِيْ خِدَائِيْ اگر نہا شد انحضرت در زمان بازگشت ست گیر نہ من</p>
<p>فضلاً و الاقل يا ذلّة القدر</p>	<p></p>

	از روی احسان دیگر بخیر دست من پر گویا گیت مرویات
برست ای دم که شافع ای دم روز جزا گر نگیرد ز با من دست من فسوس با	نکیه لب در بر دو عالم ذات والایش مرا کیست تو فریاد مار در رسد جز مصطفی
مخته گویا دیدت فانیست سے دی چھرا مخت بین باہمہ میرا وہ ایکجا ہی آسرا	فہم سادووزن کو کوی دو نوجو ہمیں کیمہ تو آہی شہ کا اوسکی سوہی کون کوئی مہ اوسرا
اوقی منہ ای دست از روی آہی بہتیرا یار ایہ ہنہ محشر دہج او نرسی تریت فیسرا	فصدونسی ورہ رودت دو ہنہ چہا مال ذان اوس دی تا یہ بہت اوسہ زت ورائین جگت اسر بہ الیسرا
ککال من فی الوتری ابدت مرآجہ بہ ہر ذبہ نسر در احتعالی از ایک نور کردہ متواسد و ان	فصدون تون نان کری کہ فان نخی انور علی لطفنا لستہ یقینیدہ نای مد روز پایہ نام و مال هو السیفع لب نختی جرمہ
اویں حج الجار منہ غیب محترم بالند ماگزود نہا بر بندہ را خضد و مایکہ خرم نان	اوست تعلق ای طمی نیتہ سا زنگ بان دست اویں حج الجار منہ غیب محترم
بر سمد عالم رساندہ عام فبضان نوال چون شہد نامید زو امیدوار آمد محال	شد ز لطفش زندہ سازیکچیان روح وصال اوست شامع بہ حمد عامیان بی قیل و قال
یا کہ باز آید امان خواہ جنابشس یر طلال	
اہل جہا کو معتین اوست عین محال بی آسراستی اجی ہو یہ امر ہی محال	زندہ کری ہی مردہ نکو وہ بخش کرہ حال ہی وہ شفیع او نکا جو مجرم ہون بہ فعال
یا خود امان خواہی ہی اوست یر طلال	
سببہ جہان نون شامل ہو یا رحم ہو اسد عالی	جنید کردی جگت نوسد وہ خوشبو صالی

<p>اوه شفيع جو درد اجر مون هو و بهت بيحالي</p>	<p>حق پناه ديوي جو خالي اوتون پير سوالي</p>
<p>پا پناه دي منگن والا اوس نهون آوي خالي</p>	
<p>شيمت من ذكروه حقاكر و اعجبه شبيهه ام از ذكر آنحضرت تحقيق خوشبوهاي اورا و حين اوعيت في قلبي نصايحه واز وقتي كه هاشم در دل خود نصيحتهاي آنحضرت را</p>	<p>رأيت من جبه صد قالوا عجه ديده ام از دوستي آنحضرت از درد و صدق لایحه به مال مبارکش و منذ الزمت افكار ي مداعجه وان از آنرو كه لازم كرد اينده ام فكرها خود را استايش آنحضرت</p>
<p>وجدته لخالصني خير ملت زير يا فتم آنحضرت از براي من خالصي خوبترين لازم گيرنده</p>	
<p>بوي خوش حقانتميدم من ز باغ ذكرا و چون نصايحهاي او در دل كشيدم تو بتو</p>	<p>ويدم از جش ز بهر رهي خوش نور وضو تا كه لازم كرده ام بر خوش مدح آن نكو</p>
<p>يا فتم بهر خلاص خوش تر تا نيز زو</p>	
<p>سوگهي من اوسكي ذكر سے بواپني ياركي پند اوسكي سكي دلسي هر جب اعتباركي</p>	<p>جب ني دكمانی الكي صورت نگاركي جب سي كه مدح ياركي لازم شعاركي</p>
<p>يا يا خلاص اپنے لئے خوش مباركي</p>	
<p>ذكريا ردي نهين مني بواو سیدی پانی اوسدی پند و نصیحت سكي دل وچ بدنگانی</p>	<p>جبے اوسدی صورت اور كسيون ان دكمانی جدهی وصف شهنشهی وچ مین اپنی فكر لگانی</p>
<p>ايحي طرح اوسيني پيري خوفون جان جبرانی</p>	
<p>تسل نفسك به هه اذ اضطررت تسلي بخش كرم او نفس خود را وقتي كه ميقرار گردد از غم اذا تو سلتة اليمسرا اقترمت هرگاه كه وسيله گيري اورا تساني اندر كارها نزديك گردد</p>	<p>فنيكل داع اذ اشتفتيت به برئت در هر مرض وقتي كه طلب شفائي از وي بركت بخواند گردد به مرض ولكن يفتوت الغني منه يدك اقترمت در هر گرفتگي تو در دي نياز از دوستي را كنجشك رسيدت</p>
<p>ان الحياتيت الازهار في الاكوه از براي آنكه باران مي رويانند شگوفه باران در پشته ها</p>	

چون غم آیدہ بذاتِ اولی نفس گروہ گیری و سیدہ یافتی فوراً ہنسنا	ہر مرض بلا و چوپوستی رود آید شفا مغلس امیدور رافت کی گردوغن
زانکہ از باران شگوفہ روید اندر پشتہ ہا	
گر مضطرب ہی دلکو تسلی دی دستے یار عسرت میں بچکو عیش کے دکھلا بگجا بہار	سے گرو سیدہ در دو زمین پائی شفا ہزار محروم او سکی جود سے ہو گا ز خاکسار
باران سی ہوتی پشت زمین پیدا ہی سبزہ زار	
لی تسلی او سد مالی جدہ غم تدمجی آوے شگی دی و ج عیش و کہاوی سبب غم دور کرادی	مرض دی و ج سوزین اوسون تر ت صحت و کہلاوے تان غنا اوی تہون نجن جو غربت اسی دل جاوے
سینہ دی نال و ہیاندی او پر حمدی ہر جا ساوے	
اَرِيْدُ غُرْفَانَ رَحِيْلِي لِمَا سَلَفْتِ سوخا ہم بخش پروردگار خود بر آؤچہ گذشتہ بہت از گناہان	وَ اَنْ اَمُوْتِ بِاِيْمَانٍ اِذَا خَلَمْتِ و اینکہ میرم با ایمان ہر گاہ کہ ختم گرو د جات من
وَ اَنْ اَبْتَسِرَ بِالْفِرْدَوْسِ اِذَا حَبَبْتِ و اینکہ بشارتہ اہ شوم بدخل فردوسی چون خاکرہ فرود	وَ كَرُّ اُرْدُنْ زَهْرَتِ الدُّنْيَا الَّتِي طَفَقْتِ و نیغذہم منافع دنیاوی آنکہ ہر مہر
يَدَا اُزْهِيْرَ مَا اَشْفَى عَلَيَّ الْحَرَمِ دو ہوت زہر شاعر سبب آنکہ شاکفت بر ہرم بن ہشام	
خوابم از در گاہ حق عفو گنہ یا سید ہم مشار ت و حساب از خلد جنت دہ مرا	ختم بر ایمان شود عمر من از فضل خدا من تو اہم نفع دنیائی کہ چید آنرا عطا
خود زہیر از دست خود چون بر ہرم گفتہ شتا	
مانگو خدا سی میری گناہوں سی در گذر وقت حساب مژدہ جنت دو آن کر	ایمان سی موت ہو میری جب ختم ہو عمر ہا میں مانگتا نہیں نفع دنیوی سے مگر
پایا زہیر و صف میں جب ہرم کے زر	
سببہ گناہ میر توں لطفوں حق گنوں بخشا توں آن بہشت دی توں خوشخبری وقت حساب سنا توں	ختم ایمان دی نال کر زمین میری عمر کر انون نہیں میں چند نفع دنیاوی جیون گئے زمانین

وصف زهر برهم دی کرکی بقیے روک رکانون	
<p>وَقَعْتُ فِي مَخْلَبٍ حَاطَ التَّنْزُّ وَذُبِهُ افتاده ام در جای مملو که حاط نموه انداز بر سو که با مشکله بد</p> <p>يَا اَكْرَمَ الْخَلْقِ مَلِيٍّ مِنَ الْوُدْبِ ای گدای ترین مخلوق نیست از برای کسی که با تها برم بدو</p>	<p>أَحَاطَنِي فَلِقَ عُدْمِ التَّقْوِ ذُبِهُ از هر طرف گرفته اندگی که کم کرده شده راه بیرون رفتن از د</p> <p>يَا اَكْرَمَ الْخَلْقِ مَلِيٍّ مِنَ الْوُدْبِ ای گدای ترین مخلوق نیست از برای کسی که با تها برم بدو</p>
سَوَاكٌ عِنْدَ حُلُولِ الْحَادِثِ الْعَمِيرِ	
خزوات مبارک شما وقت فرود آمدن حادثه عام تام	
<p>غرق اند چیا هم و کم کرده راه اهدا و داد نیست در عالم کسی با برم نیاسی ای جو لو</p>	<p>مانده ام در مبلگی و ز هر طرف صد هافاد هر که خواندم بزاری بر سر من یا نبند</p>
جز شما وقتیکه بر سر حادثه عام فتاد	
<p>بهاری بلا این حیف که من آنکر چنسا ای اکرم جهان بنین کوئی نمی آسرا</p>	<p>اک تنگه بری من هوا هونین م بستلا هسته پناه مانگون وه الشاوی دل جلا</p>
بن تیری جبکه سر بر پیر سے حادثه بڑا	
<p>تنگی گمیر بر راه نکوی بنید و روان ماری ای خچا خلق و آونی مانین جس تهنون مکن یاری</p>	<p>پیرم طاقت دی اوج ایان مشکلیان بهاریان کاری مشکان جن تهنون جاو پناهن او شادیند اخارتی</p>
تده سواج سر بر آنی حادثه مشکل بهاری	
<p>أَشْفَعُ إِلَى اللَّهِ عِنْدَ آةِ الْحَشْرِ حَقَالِي شافع شو بسوی خفصالی فردای حشر تحقیق از برای من وَلَنْ يَضِيقَ دَسُؤُلَ اللَّهِ جَاهِدِي و هرگز تنگ نشود ای فرستاده خدا یعنی ترو تو شفاعت</p>	<p>عجزت من كثرة الأوزار يا سندی عاجز گردیدم از بسیار گناهان ای سردار من أَنْظِرْ لِي حَالَ مَضْطَرٍّ يَلْطَفُ حَفِي نظر من بسوی حال مضطر از لطف پنهانی</p>
إِذَا الْكُفْرُ تَجَلَّى بِاسْمِهِ مُسْتَقِيمٌ	
دقیقکه بسیار کرم کننده ظاهر گردد بمقتضای اسم مستقیم	
<p>شوشفیع میسر حق فردا که تا بخت خطا</p>	<p>کشم از فرط گناهان خوار و عاجز سیدا</p>

بشم

<p>گم نہ گردوان شداعت کردم قدر شما</p>	<p>چشم رحمت سوی حال پر طالع پر کش</p>
<p>چون کریم آید با سرم منتقم جلوہ شما</p>	<p>بظرف گناہ سی ہوا عاجز ہوں میری جان</p>
<p>کشت دفع بخت مبری لئے ہو کہ ہو امان شافع جو ہو بہر نہ تیری رتی میں زبان</p>	<p>مصطف ہوں حال دیکھ میرا لطف سے بہان</p>
<p>ہو منتقم کریم دی جلوہ جو کل جان</p>	<p>بہوں نہ تہوں عاجز ہو یا دم نہ مان اپن</p>
<p>کر شفاعت وین قیامت کے ہون دی پیامن میری شفاعت کریاں قدر نگہ کسی کہتی ہر اسانن</p>	<p>حال پریشان اوپر کیم بھفون کرم نگاہن</p>
<p>ہو منتقم تجلی کر سی آپ کریم جہا تین</p>	<p>بخت فرما چہمان مر ازرم خوش رہ دی ہا از وصال حال</p>
<p>وَالْعَجِينَ مِنَ الْأَنْوَارِ عَسْرَةً</p>	<p>هَبْنِ لِعَيْنِي رَحْمَتَكَ قَرَّتْهَا</p>
<p>دبران بیانی من انوار رضا سفیدے او فَانْ مِنْ جُودِكَ الدُّنْيَا وَضَرَّتْهَا</p>	<p>فَأَنْتَ شَمْسُ كَمَا لِأَرْضٍ ذَرَّتْهَا پرفزات مبارک شاخو تہ کمال سنہ رہی زیادہ خودرا</p>
<p>وَمِنْ عُلُومِكَ عِلْمَ اللُّوْحِ وَالْقَلَمِ و از ہند و انشا کثات علمی کہ بتہ ست در لوح و قلم</p>	
<p>ہم جینہ را را لطف عام انوار رضا بست از جودت دو عالم ای مبارک یک عطا</p>	<p>بختس پریم از وصل خود سردری سیدا میر فضلی نور بختس از ذرہ ناچیز را</p>
<p>آمدہ لوح و قلم یک علم از علم شما</p>	
<p>پر نور ہو جین جی میر کیم چون نوال دو لو جہاں بینا تہ انوار یک بختس نے سوال</p>	<p>انگہو نگو مہنڈا کجو دکھا اپنا خوش جمال سورج ہی تو میں ذرہ کرم سی دی بصال</p>
<p>لوح و قلم اک علم ہیں ہی مجھسی وہ کمال</p>	
<p>نور رضا جین نون میری فصلون بخش دو این بک بختس تیری تہوں دنیا آخر بیان دون جانن</p>	<p>اکہ میری نون سرد بختس نور جمال کہانن ضلال سورج نون میں رضی دی نون فرمائین</p>
<p>بک علمہ بری علمان تہیں لوح و قلم تہ ساتین</p>	

<p>لَا تَيَاسَنَّ يَهْفَوَاتٍ وَإِنْ كَثُرَتْ هرگز نا امید مشو بسبب گناہان اگر چه بسیار باشند مِنْكَ الْخَطَايَا مَدَىٰ مَا كَانَتْ أَنْ سَلَفَتْ از تو گناہان بگذشتن تمام زمانه اگر چه واقع گشته اند</p>	<p>فَإِنَّ رَحْمَتَهُ مِنْ غَضَبِهِ سَبَقَتْ پس در رسیدگی رحمتی تعالیٰ شایسته از غضب و سبقت برده يَا نَفْسُ لَا تَقْنَطِي مِنْ رِزْقِي لَعَلَّ عِلْمَتْ ای نفس من نا امید مشو از بسبب گناہی که بزرگ است</p>
<p>إِنَّ الْكِبَايِرَ فِي الْغَفَرَانِ كَاللَّمِزِ زیرا که گناہان کلان در جنت سقوت همچون گناہان خوردانه</p>	
<p>بَانِ مَشُونَا مِيدِ كَرَمَتِ بَرُونِ نَدَا ز شَمَار اگر خطاها از تو ظاهر گشته خود صد با بس نزار</p>	<p>رَحْمَتُش سَابِقِ شَدِيدِ بَر جُوشِ عَضْبِش بَار بَار نا امید ای نفس از رحمت نگر دی زینهار</p>
<p>ز آنکه آمد وقت بخش او کجا شرح صفا</p>	
<p>قَطْعِ اَمِيدِ فَرْطِ گَنَهْ سَهْ نَكْرَمِيَانِ مانا تیری گنه نهی ر کبھی صد و کران</p>	<p>رَحْمَتِ هِي مِشْدِ شَتِي عَضْبِ پَر هِي كَرَمِي پَهَا ای نفس تو نذر یو اگر جرم هِي کلان</p>
<p>هِي وَ قَتِ جُوشِ عَفْوِ كَمِي صَغِيرِي سَانِ</p>	
<p>نَا مِيدِ نَبُوكَا بَانِ كَارَنِ تَوَزِي هُونِ كَنْبِيرِي ساری عمر گذاری جگر و چ گناه بکبیری</p>	<p>رَحْمَتِ اَوْ سَدِي عَضْبِ كَمُونِ بَلِجِي هِي هَا كَمِي ای نفس امید بچندین جرمون تو و همنی و دیری</p>
<p>و دُوی چو میثان وانگن گنسی بخش و طے تیری</p>	
<p>أَرْجُوا إِلَهَ مِنَ الْأَسْوَاءِ يَغْنَمُهَا امید میدارم از دوت معتقا که از بدکارها در آن نفس را فَمَنْ سِوَاهُ لِهَذَا النَّفْسِ يَرْجُوهَا پس کیست جز و تعالی را از برای این نفس که مردم آید بروی</p>	<p>وَمَا اسْتَطَابَ مِنَ الْخَيْرَاتِ يَلْمَهُهَا و آنچه نیکو و پاکیزه است از نیکو نهیهای در اول فکند او را لَعَلَّ رَحْمَتِي حِينَ يَقْسِمُهَا شاید رحمت هرورد گناہان من وقتیکه قسمت فرماید آن رحمت را</p>
<p>تَأْتِي عَلَى حَسْبِ الْعِصْيَانِ فِي الْقِسْمِ آید آن رحمت بر اندازه گناہان در قسمت من</p>	
<p>و ارم امید آنکه بخشد از بدساختی امان کیمت جمولا که بر این بنده گردد بهر بان</p>	<p>سازدم الهام امر نیکو نهیها خوشش عیان رحمتش امیدوارم چون کند تقسیم آن</p>

<p>حصہ بر قدر گناہ خویشتن با بزم ارمان</p>	
<p>رکتنا امید خستے ہوں دی بدسی نہ پناہ ہی کون اوس بغیر کہ مجیر کرے نگاہ</p>	<p>ابام میری دلیر کرے نیکو نکلے راہ امید ہے جو با نشتی رحمت لگے وہ شاہ</p>
<p>اوتنا وی حصہ بھجو کہیں جنتی میرے گناہ</p>	
<p>ہی امید خا اوسنوں جرموں آپ بگھر فرادی کون ہے مولیٰ با چہ جو بگد او پر ترم وہا کو</p>	<p>بسھی امر بھلیری اوسنوں رحمت نال سکھاو ہی امید رحمت رہے نہ اوہ جسوقت ونداو</p>
<p>قدر گناہ دی او پر مہینان و حج تھے دتی امن</p>	
<p>فَدَّ حِثُّ بَابَتٍ مَسْكِينًا مِثْلًا، هَسْبُ مُحَقِّقٍ مَدَامٌ رَوَانَةٌ بَابُ غَايَةِ مَسْكِينٍ تَهْمًا زَوْجًا وَاحْفَظْنِي بِالْفَصْلِ فِي الدُّنْيَا وَفِي الْمَسِيرِ دنگار مردانہ قرین نعل خود در دنیا دور آخرت</p>	<p>فَرَّكَ نَابِيٍّ مَدَامٌ عَشْرٌ مِثْلًا دَلْسِي یہاں فرما لہذا پتہ پتہ تار زکورت گناہ یَابُ فَاجْعَلْ حَيَاتِي شَيْئًا يَنْعَكِسُ دنگار بگردان امید مر غیر درنگون</p>
<p>لَدَيْكَ وَاجْعَلْ حَيَاتِي شَيْئًا يَنْعَكِسُ تیرے پاس خود و گردان سب و اخیر سے منع</p>	
<p>آرزو کن بر درت مسکینی آید بر زبیم وہ پناہم درد و کون از ظلم و زنا بر جھیم</p>	<p>از کرم فرما دل را پاک از جسم ذمیم عکس امید سفر ما از ترسم ای کریم</p>
<p>در جناب خویش وطن من کن قطع ای رحیم</p>	
<p>آیا ہوں تیرے در پہ میں ہو کر امید وار یہاں ظلم ہونہ مجھ پہ وہاں ہونہ حر نار</p>	<p>تن من میرا بدی سی تو کر پاک کردگار امید میری کا ہونہ عکس ای خدا شمار</p>
<p>تزدیک تیری قطع نہ میرا ہو وطن بکار</p>	
<p>انہاں اور دی او پر ایامین مسکین سوا لی انہاں او تہاں حافظ میرا توں تھے میرا ولی</p>	<p>ہر گنتی دکہ تہنیں فرما پاک میرا دل حالی میری امید نجانی تہن تہوں ای رب میرا عالی</p>
<p>قطع نظر میرا ہوتین تہوں در گتہ تیرے عالی</p>	
<p>أَحَاطَتِ الْهَمُّ صِرْفًا وَالْحِجْنَ لَهْ</p>	<p>فَأَيْنَ غَيُّوكَ عَوْدًا يَطْمَئِنُّ لَهْ</p>

<p>پس کجاست جزو پناه گاهی که آرام گیرد بدو وَالطَّفُ بِعَبْدِكَ فِي الدَّارِ نِائَاتٌ لَهُ و میربانی کن بر بنده خود و در پناه آنست که در آن بنده</p>	<p>از بر طرف گرد آمدند فطهای محض و محتسبا او را بِحَاہِ عَبْدِكَ طَهَّ أَنْ يَخُنَّ لَهُ بطغیل بنده سارخ و آنحضرت که رحم فرماید برای او</p>
<p>صَبْرًا مَتَى تَدْعُهُ الْاَهْوَالُ يَنْهَازِمِ ثکیبانی بت که نگاه میخواند او را امور غافل بنیت میگرداند آن صبر</p>	
<p>جز خجاست نیست بلجانی و رادر زینهار لطف در کونین کن بر بنده خود گردگار</p>	<p>محنت و غم کرده از بر طرف او را بمقتدر از طفیل شاه احمد بر ملاشش رحم آر</p>
<p>ز آنکه صبری دارد او کز هو لبای گیر و فرار</p>	
<p>جز لطف تیری اور که بان بندی کی پناه دو نوجبا تنین رحم سے کر بندی پر نگاه</p>	<p>غم اور محنتون فی لبیا جھگو گیسر آه صدقه حبیب پی کا کر جسم یا الہ</p>
<p>رکتنا ہی صبر دیکھ لے کر ہوا فی حب راہ</p>	
<p>تیری با چہ اوہ کبیر جیتے جا پناہن ہندا دو جبانان وچ بندی پر جو جہ کہ بان در ماندا</p>	<p>ہر طرف کبیر یا غم فی محنت جانوان غوطی کہاندا حضرت دی طفیل رحم کر ہوا شجیب بدیاند</p>
<p>صبر اچھا رکھد اوہ و کبیر ہو کہ پناہن جا ندا</p>	
<p>شَرَفٌ تَحْتُنَّ وَكَتِفِي فِي مِلْطِطَةِ شرف بخش و لطف و ماد کر است و بس در ہر بانی فرمودن وَ اذْنٌ لِنَحْبِ صَلَوةٍ مِنْكَ دَائِمَةٍ و دستوری در ابر ہای رحمت از کائنات دایم</p>	<p>وَارْحَمَهُ وَ بَارِكْ وَسَلِّمْ عَنْ مُضَاعَفَةِ رحم فرما و برکت فرما و بفرست سلام از رویندان کردن فَحْمٌ وَ حَيْدٌ وَ عَظْمَةٌ بَعَا طِفْهِ بزرگی بخش و گزای سارن و کلا شتر سارن و از ہر بان</p>
<p>عَلَى النَّبِيِّ بِمَنْهَلٍ وَ مَسْجِحِ بر حضرت پیغمبر کمال فرود بخشن و سپر باریدن</p>	
<p>شرف بخشش اگر ام فرما لطف کن صد ہا ہنرا اذن دہ ابر صلواتی را کہ در سیں و نہار</p>	<p>رحمت و برکت تجیات و سلام می شمار عظمت و تقییم و تعظیم و تجسد افتخار</p>
<p>برہمی بار و بیاسے بچھو در یا بار بار</p>	

<p>لطف و شرف تحنن و اکرام و فضل ماس رضت ہو جلد ابرصلاتی گو جو دمام</p>	<p>برکت ہو رحم حق ہی ہو سب و گنا او یسلا تغخیم و مجد و عاطفت روح و احتسرام</p>
<p>بر سے نبی یہ پھر سان ہر وقت صبح و شام</p>	
<p>شرف بزرگیان بخش اوسی نون جو کسرتی چ چہر صلوٰۃ و نون یہ حصت جو ہر مہینہ ہر شے</p>	<p>رحمت برکتی سلامان قدر نون بیچ سونے قدرتی مرتبے تی تغلیمان جو اسد اقدر و دہا</p>
<p>اوپر نبی تی حد نہون زیادہ دریا موج و بہاے</p>	
<p>وَأَعْطَاهِ الْمَوْضِعَ الْمَحْمُودِ فِي الْحَشْرِ و عطا فرماہ امتقام محمود در روز ششہ ... ثُمَّ الرَّضَاعِ عَنِ ابْنِ بَكْرِ وَعَنْ عُمَرَ پس رضی ماش از حضرت ابی بکر و از حضرت عمر رض</p>	<p>وَأَرْضِ رَاقِي لَيْلٍ قَدْ سَادَ مِنْ بَشِيرٍ بہشتی فرمای پر بکایین نشا ہر کسز آمد مہانت وَحَصِيهِ نِعْمٌ نَيْفٌ عَنْ حَصِيرٍ و خاص فرماہ راس ہمسہائی کہ زیادہ انداز شمار</p>
<p>وَعَثْمَانَ وَعَنْ عَلِيٍّ ذُو عِي الْكُومِ و از حضرت عثمان و از حضرت علی کہ ہمہ خدا و انا ان کرم</p>	
<p>بخش فرمایش مکان محمود در روز ششہ پس رضائی خود رسان سوی ابو بکر و عمر</p>	<p>خاققار رضی کن اور کوست سردار بشر خاص فرمایش بنعمائی کہ نابد در حصہ</p>
<p>بسم عثمان و علی ان خاص مکان و القدر</p>	
<p>دی او کو مولا مہ منع محمود در روز ششہ پس رضی اونسی جو تو ابو بکر اور عمر</p>	<p>بارب خوش او سکو کیجو جو عی سید بشر انعمائی سلو کیجو کہ افزون ہون وہ در حصہ</p>
<p>عثمان اور علی سے جو میں خیر سے بر</p>	
<p>تو ان مقام محمود و حشروت فضلون جاو و بہین حضرت ابابکر تی حضرت عمر نون چہ تون کج و گہانین</p>	<p>راضی بہ باتون دار بزر نون کرم کنون فرماہین نعمتان ہشتان گنتی کولون خاص اوسن ہشتانین</p>
<p>حضرت عثمان تی حضرت جیدر سبہ کیانندی سائین</p>	
<p>وَمَنْ يَلُوذُ بِهِمْ وَالْحَاذِرِينَ لَهُمْ و گنا کہ پناہ گیر و بایشان و خدا مان ایشا را رام</p>	<p>و از حضرت مجتبیہم و الطائِعِينَ لَهُمْ و ہم فرماہ دستان اب نہ او فرما بزر نون او شانہ</p>

<p>سَلَفًا وَخَلْفًا وَاسْتَغْفِرُ مِنْ لَحْسَرِ اسلاف و خلفهای ایشان ز آدم ز شیخ خوایند گمان ایشان را</p>	<p>وَالْأَلِ وَالصَّبِّ ثُمَّ التَّابِعِينَ لَهُمْ و آل اصحاب پس متابعت کنند گمان ایشان ز آنکه تابعین باشند</p>
<p>أَصْدِلُ التَّقَى وَالنَّقَى وَالْحَيِّمِ وَالكَرِيمِ که اصل تقوی و پاکیزگی اند و حلم و کرم بنی الله تعالی عنهم</p>	<p>رَمَّ ذَمًّا بِرَبِّانٍ وَمَطِيحَانٍ سَرَبِ ساقی و خلف شان و آنکه مغفرت خواهد کرد اگر</p>
<p>بِخَشْنِ أَوْلَادِهِمْ وَمَطِيحٍ أَوْ كَلِمَةٍ بَيْنَ أَلَمِ سلف و خلف او و بنویستی جوید او و نکا حق خواهد</p>	<p>وَأَمَّا بَايِشَانِ بِنَاهِدِ خَادِمَانِ ذُو الْقَدَرِ آل و اصحاب جمیع تابعین را در اثر</p>
<p>دوستان نوح فرما بداران تو نهین بخش ای کبی و ذمی تی اولاد تو نبی جبرائیل او نهاند چای</p>	<p>اسل تقوی و طهارت حلم و کرم معتبر</p>
<p>تَقْوَى يَأْتِي حِلْمٌ وَ كَرَمٌ مِجْتَبَى أَوْ نِيَانِ بَادِ شَاهِي خادمان تون تو او نهان تون جو او نهان تا ایشان بی آل صحاب قی تابع جهان دین می کوشش آبی</p>	<p>اسل تقوی و رحم و کرم بین و در مشل ما</p>
<p>مَا اسْتَبْلَجَ الصَّبْحُ مَا يَنْعِي لِنَتْمِيسِ ضِيَا ما در ای که طلوع کند صبح و آنکه باقی ماند برای خورشید روشن</p>	<p>مَا دَامَ فِي الْقَمَرِ نُورٌ وَأَنْغِلَاسُ مَسَا تا آنکه در ماه تاب تاب باشد نور و تاریکی مشام</p>
<p>مَا اسْتَدْرَجَلَ رَحْلٌ يَجْجِجُ الْبَيْتِ نَحْوَمِنَا تا آنکه بگردد شود با حج کنندگان بیت الله طرف منا</p>	<p>مَا رَغَحَتْ عَذَابَاتُ الْبَانِ رِيحٌ صَبَا تا آنکه بچاندندش خدای دشت بان را باد صبا</p>
<p>وَأَطْرَبَ الْعَيْسَ حَادِي الْعَيْسِ بِالنَّعْمِ و در طرب و در شتر را حادی استر با نعم با</p>	<p>تاکه باشد صبح طالع تا بهر اندر ضیب تاکه بندد حاجی اسباب سفر سوی من</p>
<p>جَبْتُكَ طُلُوعِ صَبْحٍ يَوْمَ يَوْمٍ مِزِ صَبَا چونک طلوع صبح بود یوم هر یوم صبا</p>	<p>بسم شتر را حادی و در طرب از نعم با چونک بود نور چاندین اند هر در مسا</p>

جبتک کہ حاجی رخت کو باندھیں سوی منا جبک بلاوی بان کے شاخون کو آصبا

اور شستر و کوفوش کرے عادی ہی کرحد

جہون تانین صبح ہی بہری سورج وچ روشنائی جی تانین نوچن اندر ہو شام کوچ سیاہی

جی تانین جاستر بہی واسطی حج سناے جی تانین سجنی دیان لریان وچنیں واپلانی

اوتبہ نون تورن والا کردا خوش نال اواز حدائی

فَاغْفِرْ لِحَسْبِهَا وَاعْفِرْ لِمَا رِيحًا وَاعْفِرْ لِمَا رِيحًا

پس بخش فرما بخش کنندہ را بخش فرما سیا خوانندہ را بخش فرما طبع کنندہ اور او بخش فرما اہل آن طبع را

وَاعْفِرْ لِبَائِعِهَا وَاعْفِرْ لِنَارِهَا وَاعْفِرْ لِنَارِهَا

پس بخش فرما اصل مصنفش را بخش فرما خوانندہ اورا بخش فرما خوردہ اور او بخش فرما خریدار اورا

لَقَدْ سَأَلْتُكَ يَا ذَا الْجُودِ وَالْكَرَمِ

البتہ تحقیق کہ سوال نمودہ ام ترای صاحب جو دو کرم

بخش فرما بخش حافظش را ای رحیم بخش فرما بخش را ہم خریدار و بخش را عظیم

طالبش را اہل مطیع را و بخش ای حلیم ہم مصنف را و قاری تو از لطف عظیم

کرده ام بدینت سوال آمرزای رب کریم

کر عفو تو بخش و حافظ کو ای رحیم با بیع پیشتری یہ بھی کرے ت ای عظیم

طالبیہ پاہل مطیع یہ ہو رحیم ای حلیم منشی پیش بینی والی پاحسان ہو عظیم

کرنا سوال ہوں تجھی کریم ای کریم

بخش خمس کرنوالی حافظ نون بھی سائین پیچی جو خریدی دونہاں بخش نفع پہنچائین

چہا پن والی تم مطیع و ایان رحم ہوں فرمائین اصل مصنف یہ ہینوالی نون درتی بلند وائین

من سوال میرا نون لطفون کریم مراد بچائین

وَاعْفِرْ لِمَنْ دَرَى الْإِسْلَامَ مَغْفِرَةً وَاعْفِرْ لِمَنْ دَرَى الْإِسْلَامَ مَغْفِرَةً

بخش فرما رانی صبح اہل اسلام مغفرت عام و عفو فرما رانی تمام عاصیان از روی رحمت خود تم کہ نام

و از رفع حجرتہ و العباس مرتبہ و از حرم لیبیدی الشہداء منزلة

<p>در حرم فرمای برای سرداران شهیدان منزلی گرامی را</p>	<p>و بلند فرما حضرت حمزه و حضرت عباس را از روی مرتبه</p>
<p>وَأَمْتَهُمَا زَهْرًا وَ زَيْتٍ الْحَرَمِ و مادر اینان حضرت زهرا را که زینت حرم است</p>	
<p>بر گنبد گاران بفرمود که گرم کن ده امان حضرت حسین سرداران شهید را چنان</p>	<p>بخش جمله اهل ایمان را از انعامت جهان حمزه و عباس را بر درجه عالی رسان</p>
<p>و چون گنبد گاران را نمود و در رخسار تو امان حسین تویی جو سید شهید ایمن شادمان</p>	<p>هم نیز بر آگود زیب حرم رحمت رسان سب مونسونکو بخشید و رحمت سی تو جهان در جبهه بر ادی حمزه و عباسش کو و بان</p>
<p>زیب حرم سو حضرت زهرا بهی در جهان</p>	
<p>بخش گنبد گاران نون همچون تو بنیمن بخشن بار بخش حسین نون جو سردار شهیدان امت و چه حکما</p>	<p>موسان سببه نون بخشین لطفون نیز بخشن بار حضرت حمزه و عباس نون یون فضلون در چه بار</p>
<p>حضرت فاطمه زیب حرم و امنصب یون پیارا</p>	
<p>مِنَ الْعِنَايَةِ إِذْ سَأَلَ الْعَزِيزَ إِلَى از افاضاشن زیرا که آورده هسته نزلدین اسوی جَمَعَتْ خَدَّيْهَا دِيْمًا تَحْتَهُ هَيْتُ الْهَى جمع کرده ام خال از ننده پس عزیزت نمودم سوسی</p>	<p>الْأَفَاقِ تَحْمِيدِ لِحَالِقِنَا هزاران هزار حمدت برای پاک یز و درو گار ما تَحْمِيسِ مَجْدَةٍ مِنْ طَبِيعِ زَهْرَيْنِ غَيْبَا محس نمودن قصیده بوده از طبعی که برین نجابت است</p>
<p>أَنْ لَمْ تَكُنْ فَتُ مَعَ الْيَأْقُوتِ فِي النَّظْمِ اینکه بجا میون کردم یا یاقوت در سلك کشیدن</p>	
<p>کز عنایت داد توفیق عمر نیز الدین را جمع کرده این خدای پاره رودی و کم بها</p>	<p>صد هزاران حمد بهر خالق ارض و سما برده را کرده محس او ز طبع یر غیب</p>
<p>در میان عقد لعل و در کشید از سببها</p>	
<p>توفیق سی عزیز کو حسنی عطا کیا چنگر کی او توفیق چند خدای پاره کم بها</p>	<p>حمد جناب خالق اکبر به خوشش او برده کا نمسه کرد یا تپی طبع نار سا</p>

یا قوت و موتی کی ہر لڑی میں یرویا

گر کی لطف عزیز الدین نودتی توفیق کرم فرمایا
چنگی سکر بیان مایان کوجہان بستیان بن اجایا

لکھ ہزاران حمد خداوند نون جو زمین اسان بنایا
طبع سی گہندی بردی و ابرہم سے لکھہ و کہا یا

لعل فی موتی اندی لڑی وچ لیک پر و سنایا

وَمِثْلَ اَسْمِي عَزَّ زَيْنِي اِزَلْ عُسْرِي
و مانند نام من عزیز فرما مراد و فرما تکسیم را
وَلَقَحْتَمَنَ عَلِيَّ الْاِيْمَانِ مِنْ عُسْرِي
و اوبتہ بالفرد ختم فرما بر ایمان کامل دورہ عمر مرا

فَصَلِّ زَيْنِي عَلٰی مَنْ مَادَ مِنْ بَشَرٍ
بس درود فرست پروردگار من بر ذاتی کہ بسیار یافت ایمان
وَ اَحْفَظْنِ طَوْلَ حَيَاتِي تَرْتِ فِي بَشَرٍ
و نگہدار مرا تا درازی حیات من ای کہ در کار من در فرزند

اَجِبْ دُعَائِي يَا جَوَادَ مِنْ كَرَمٍ

قبول فرما دعای مرا ای صاحب بسیار جود از کرم
بجو نامم کن عزیز و تکسیم کن دور زود
ختم عمر من بر ایمان کن بخش آنچه بود

قبول فرما دعای مرا ای صاحب بسیار جود از کرم
بر سپہ سالار چمنہارسان از من درود
تلا عمرم بگذر در پیر و فضل تو ز جود

کن دعائی را قبول از لطف ای رب تودود

تنگی ہو دور ہون میں عزیز یزایا جیسانام
ایمان پہ عمر ختم ہو میری ز فیض عام

بجو دور و دمیری سی حضرت پہ او سلام
جاوی گذریمہ عمر میری بخش میں تمام

بجو قبول میری دعا خالق انام

گر عزیز مینون نام و انگون تنگی دور پریشانی
ختم ایمان ہی او پر ہو وجودہ تیسوی مران فانی

بجو دور و ہون رب میرا اور پیر در جانی
خیر و خوشی دی اندر گذری ایسہ پیر زندگانی

گر قبول دعا کرم تہین بخش میری نادانی

وَ اَحْفَظْنِ زَيْنِي مِنَ الْاَعْدَاءِ مُسْتَلِمًا
و نگہدار مرا ای پروردگار من از ہمد دشمنان بسلامت
وَ حَيِّتِي بِاللِقَاءِ رَبِّي اَصْبَ سَهْمًا
و زندہ فرما با بقای خویش ہی پروردگار من تا بر رفیق کامل

وَ اَرْضِنِي وَ اَرْضِ عَنِّي خَالِقِي كَرَمًا
و راضی فرما و راضی شوم از من ای پروردگار من از روی کرم
وَ اَعْطِنِي حَبَّةَ الْفِرْدَوْسِ مِنْ مَبْتَسِمًا
و بخش مرا جنت فردوس در حالیکہ خندان باشم

<p>وَمَدِّي مِنْ فُتُوحِ الْوَصْلِ بِالنِّعَمِ داد و فرما از فتوح وصل خویش بنمتهای بزرگ</p>	
<p>راضی کن راضی از من شو برحمت ای کریم در میان ختم از فضل خندان کن مقیم</p>	<p>دار در حفظ خودم از جمله اعدا سلم دولت دیدار بخش از رحمت و لطف عظیم</p>
<p>از فتوح وصل ده انعام حقاً و زنجیرم</p>	
<p>راضی گرد اور راضی ہو مجبسی کر م سے تو جنت میں فضل سی جلون میں بنستا بھیجو</p>	<p>دشمن کی ہاتھوں سی تو نگہ رکھیو ابرو دولت لقا کی لطف سی انعام دیکھیو</p>
<p>وصل اپنی سے دی حصہ مجھے یاؤن آرزو</p>	
<p>راضی مینوں کر تون میں تھوں راضی ہو کر تم میں اہلہ بان مینوں جی بہشتا افضلون جاہ و دین</p>	<p>دشمنان کولون رکبیں سلامت مینوں یہہ پناہیں دیہہ لقا کر تم تھیں میں ہی لطفون حصہ پائیں</p>
<p>لغتتان وصل دیان سپہ مینوں تر ت امداد کر این</p>	
<p>وَاجْعَلْ مَلِيكِي وَوَلِيْدِي صَالِحًا زَشَدًا و فرمای پد و نگا میں اولاد مرا نیک صاحبان رشد</p>	<p>مِنْكَلِ بَنِيْنَ وَعَيْنِ حَاقِظُنْ اَبَدًا از ہر عیب چشم بد ضرور در حفظ خود نگا ہد ا ہمیشہ</p>
<p>وَهَبْ لَهُمْ مِنْ نَوَالِ عَيْشَةٍ رَغَدًا و عطا فرما او نشاد از فیض خود عیش صافی از ہر کدورتہا</p>	<p>وَاعْفِرْ لَهُمْ وَاَطِرِ الْمُؤْمِنِيْنَ غَدًا و بخش فرما دانا نرا و جمع مومنان از فرادای قیامت</p>
<p>وَ اَوْصِلْ صَلَوَاتِيْ عَلٰی مَنْ خُصَّ بِالْكَرَمِ در سان دروہای بر آن ذاتی کہ مخصوص کردہ بہت بکرہا</p>	
<p>نیک در اشد سازا بنامی مرالذرحسان بخش او شانرا از محض لطف عیش سیرگان</p>	<p>دار از ہر عیب و از ہر چشم بد محفوظ شان بخش جا شانرا و جملہ مومنان را در جنان</p>
<p>ہم در و داز من بر آن شاہ کریم ای حق رس</p>	
<p>اولاد میر لیکو در رحمت سے نیک خو بخش خوشی اور عیش نہ دیکھیں وہ غم کھیو</p>	<p>ہر عیب و چشم بد سی پنہ اولن کو دیکھیو اونکو ہی اور امت حضرت کو بخش پیو</p>
<p>صلوات میر سے شاہ مکر م پی بھیجو</p>	

عرب و نظر تهون که نوگر که خوب او نهانندی یاری	فضل و کرم ترین نیک کرد و میری سحره اولاد پاری
بخش او بنان نون است جو حضرت الی ساری	گذری عمر پیش دی بی و بخون سبی کس نواری

صلوات میری پنجا او سپر صیدا قدر کرم و ج بهاری

تمام شد

مجلس قصیده و مستبر که برده که اسم تا بخش نظم شروع است از تالیف احرار العباد ابو الرجا محمد المدعو بوزیر الدین جلد الله کاسه بتاريخ ۲۸ شعبان المعظم ۱۲۹۷ هجری قمری و جمعه بعد از زوال در بلده بهای و پویو با ختم رسید فتقبل منی انک انت التبیح العظیم و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و اصحابه اجمعین بر جنتک یا ارحم الراحمین

الاستغاثه فی جنابه صلی الله علیه و سلم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

و افلق خاطری هم و داء
 غشاه محنته قلق عناء
 سوى الاخران ليس له الغذاء
 تمامدی الحزن و انقطع الرجاء
 فینوبه مثل لیلته دجاء
 و شاب الرأس و انضعف لقواء
 لروحه دائما تنجن عراء
 و لیس تظله قطعا ساء
 و ان حسنا فخالطه الریاء
 و لم یحصل له قطعا مناء
 و للاعباء تصدیه مکاء

رسول الله خاطری البلاء
 غریب فی دیار الغیر بکی
 مریض قد اذاب الحزن جسمه
 کئیب لم یصادف من خلیل
 لقد اسود حظه فی البرایا
 انیم لم یحصل غیر اثم
 حزن من فوات الاقربین
 فلا ارض تظله من الصائب
 فلم یعمل لها الا غیر جرم
 حزن انقضت فی السعی عمره
 فاجابه کثله فی انقباض

ثقيل من وفور الدين ظميره
 فنن ياسيد الاشراف غيرك
 تفقد كرمه نعم الغياث
 غريب مفلس يرجو نوالك
 عن الاولاد والسكنى بعيداً
 من الاستقام جسمه صابلي
 فما تملك يداه من النقود
 تصبه مكاره لا يشتههها
 فلا يتحمل ذل السؤال
 لقد زادت عن الاصادنويه
 تماذى الحزن واضطر الجنان
 لفرقتهم عن الاولاد يكي
 فلا دخل يوانسه وليس
 عليل ليس ينفعه دواء
 اذى لا يستقر له قراء
 علت مما صاب اجمع قلبه
 يموت الموت مما قد اضره
 يخاف من مصائب يوم حشر
 من اللطاف انظر نحو عبيد
 بالطافك من الملكات ينجو
 فارحمه ذنباً ليس له الرد
 وامد يدي يوصل بطيبه
 واعط له تراباً من نعليك

تكاترداءه عز الدواء
 فنه نجم طالع يضاء
 عناياتك لامراضه شفاء
 ليحصل من نذالك له الغناء
 على وجهه لذ المريق ماء
 فزال للحم والجف الدماء
 رخيص عند افلاسه غلاماً
 وخال كفه عما يشاء
 ولكن مانع الرزق الحياء
 وطال الياس وامتقد الهباء
 واخرجه عن الوطن الشقاء
 حزين قد نسته الاصدقاء
 لامراضه وحزونه انهاء
 على قلبه لقد ضاق القضاء
 وعن اسوائه انكشف الغطاء
 بحيث ليس يطفئه البكاء
 وليس له لها زاد سواء
 وما عمل له الا الرجاء
 فاحسانك له نعم الحباء
 من الله خلاصه ان تشاء
 فرحمتكم لكربتهم النجاء
 ويحصله من العيش الهناء
 ليحصل عينه منه الجلاء

واسئل رب خلق جميع شمله
 فذا تلت رحمة للعالمين
 وعززه بطيف من جمالك
 وشفعه عند اعدا الاله
 واسئل ربنا من محض لطفك
 وما يتهيء من لذات دينا
 وامد دني بلطفك حين نزع
 وما يتويبه في سكنى لحدود
 وما يبرجيه في عصيات عقيب
 وان يصلح لاولادى بكرمك
 وان يجمع لهم شملى سريعا
 فارحم يا شفيع المذنبين
 فانت ملاذنا من كل سوء
 وما اعطاك يزهو عن فهم
 فانت شفيعنا المخصوص بالعز
 على احوالنا انت الرحيم
 ندنك من بحور الدر اندى
 لقد اعطاك ربى كل خير
 فلم يحصل لوسى بروية الحق
 ترحم يا جيب الله الحالى
 صلوات الله يا خير البريه
 على الملك واصحابك جميعا
 انك السرف الجاني جيبى

ويسترفعله ربحم رضاء
 وللعاصى شفاعتك الغطاء
 لكى صدره بطلعت كرم بضاء
 ليحصله من اليسر الرخاء
 ليعطيه منى وهو البقاء
 شفاء مكتة ورع هداة
 ليسكن بروعق ويمط اذاة
 عطاء امنته روح ضياء
 جان رحته حور لقاء
 ويعينهم وبالمهم الرخاء
 وان يغفر لهم ولي الرضاء
 وحضه بلطف ما يشاء
 وانت لداة ناعم الدواة
 وعمانى الحدوث لك العلاء
 وانت لضعفنا لطفنا قواة
 وانت ملاذنا ولك الوفاء
 من الديان خص لك البطاء
 وزيد عن البيان لك التناء
 وخص من الكرم لك اللقاء
 فانت شفيعنا وبك النجاء
 يدوم عليك ما طلع الذكاء
 مع التسليم ما ظلم المساء
 علته النفس غزته الهواء

فتی فی الفسق والاهواء عمرہ وخال کفہ عمایشاء

فانظره لکی یقی عزیزا ویغشی ذنبہ رحمہ رضاء

قطعة تاریخ از مؤلف ہا

عزیز از پئے انتفاع اناام جو مطبوع شد گفت تاریخ او
بچھیس برده نمود ہستام ویر فرد تحفہ خاص و عام

ایضا

چونکہ بچھیس برده شد مطبوع سال طبغش عزیز بہ محمدان
از پی لغت مصطفی طلبان گفت جام حیات کشف لبان

ایضا

عمسہ برده کو بنعت رسول گشت طالع زمطیح حسنی
نور افشا لست بچو خاور مضت ملکش مشرق کر امت گفت

خاتمہ الطب

الحمد لله والمنة که بہ کتاب بعون ملک الوہاب باہتمام مؤلف ہا در شہہ شوال
المکرم السنۃ ۱۱۰۱ ہجریہ مطبع حسنی واقع بنسبی مین زیور طبع سے آرہستہ ہو کے ہدیہ
شائقین ہونی اور کتاب ہذا داخل ہی جسٹریج لہذا کوئی ہ
اجازت اس اخقر کے قضا اسکے جہانے کانکرین بامید نفع نقہ

تاریخ من مطبع عبداللہ خطیب معنی عند

شکوذا بچھیس برده درین زبان مرغوب طبع ہر کہ و سہ
از بہر سال طبع غنی چون نمود فکر ہاتف زغیب کردن داذا

قیمت و کتاب ۱۰

